

брой 3 (год. 17) декември, 2021

АМВОН

Списание на храм „Св. Атанасий“ гр. Варна

Вести от православния свят

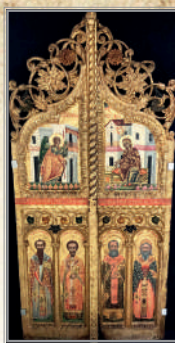

В деня на Въздвижение на Честния и Животворящ Кръст Господен в православната община в столицата на Камерун се е състояло съборно кръщение. След празничната Божествена Литургия няколко възрастни и младенци са приели Свето кръщение в храма „Благовещение на Пресвета Богородица“ в Яунде. По сведения на Камерунската Митрополия на Александрийската Църква, православните християни са около 200 000 човека от 26-милионното население на страната.

През м. септември е било извършено поредното покушение върху единствения населник на православния манастир при Кладенеца на Иаков, където Христос среща самарянката (Иоан. 4:4-42). Архимандрит Иустин (Мамалос), който е почти 80 годишен разказва, че служи в обителта вече 40 години и за това време е претърпял 32 покушения от религиозни фанатици.

След многогодишни усилия, царските двери от XVIII век, заедно с иконите на Благовещение, на Три светители и на св. Спиридон Тримитунтски са се върнали от Япония в храма „Св. Атанасий“ в Перистеронопи-Северен Кипър. Те са били откраднати и продадени по време на турската окупация през 1970г, заедно с повече от 60 000 икони, ръкописи и други ценности от храмовете на Северен Кипър. Светините са върнати на Кипър, благодарение на съвместните усилия на Департамента за древна история, посол-

ството на Кипър в Токио, Кипърската Православна Църква и Колежа по изкуствата в Канадзава, където са били изложени.

На 17 октомври за първи път е отбелязан празникът Събор на всички свети Лекари, който е учреден на заседанието на Св. Синод на Вселенската патриаршия през юли т. г. и ще бъде честван всяка година през октомври, в най-близката неделя до 17 и 18 октомври, когато Църквата почита св. Безсребърници и св. апостол Лука, който също е бил лекар. Службата за празника е съставена от Родоския митрополит Кирил.

Тропарът на светците лекари, Глас 1:

Подчинили на Бога лечебните знания и чрез науката на любовта с делата си дали стократен плод от трудовете си, както казва Христос, вие, лекари, получилите наградата за усилията си и заради чудесата с болните, сте помнени навеки; слава на Този, Който ви направи чудни, слава на Този, Който ви даде благодат, слава на Този, Който чрез вас дава изцеление на всички.

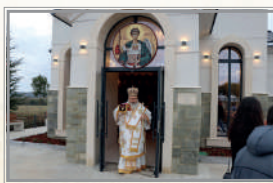
На 30 ноември във фоайето на Руския културно-информационен център в София беше открита изложба „Руското участие в изписването на православните храмове в България“. Тя дава възможност за запознанство с фреските на руските художници – иконописци Николай Шелехов, изписал Патриаршеската катедрала в София и Николай Ростовцев, чието дело са стенописите на Варненската Катедрала и още 26 храма из цялата страна и в много манастири – Рилски, Троянски, Бачковски, Земенски...

Епархийски новини

На 5 септември 2021 г. Негово Високопреосвещенство Варненският и Великопреславски митрополит Йоан освети новия Очен медицински център в град Добрич, посветен на свети Николай, архиепископ Мирликийски, Чудотворец. Митрополит Йоан се обърна към целия екип на медицинското заведение с благопожелание за добър успех и подари икона на Казанската Пресвета Богородица, с пожеланието Божията Майка да бъде ходатайка за всички, които ще бъдат лекувани и всички, които ще ги лекуват.

На 26 октомври 2021 г. Негово Високопреосвещенство Варненският и Великопреславски митрополит Йоан освети новопостроения храм в град Вълчи дол, посветен на свети великомъченик Димитрий

Солунски, с полагагане на свети антиминс, в който е вшита частица от мощите на свети мъченик Трифон. Светата Църква се сдоби с нов четец, повец и свещоносец – Лъчезар Яков, който бе постриган в първата степен на свещенството от митрополит Йоан.

На 19 октомври православната църква почита Св. преподобни Йоан Рилски Чудотворец – най-великият български светец. В чест на този велик небесен закрилник на българския народ, учениците от 4 а клас на ОУ „Панайот Волов“, които се

И СЛОВОТО СТАНА ПЛЪТ

Свети Йоан Кронщадски

ИСловото стана плът“ (Иоан1:14) - Синът Божий, Събезначалният на Бог Отец и Дух Светий, стана Човек, възплътيل се от Духа Светаго и Дева Мария.

Дивно, страшно и спасително тайнство! Безначалният приема начало човешко, Безтелесният – става плътоносец, Бог – става Човек, без да престава да бъде Бог; Непристъпният, от Когото треперят Серафими и Херувими, като закриват лицата си, става достъпен за всички във вид на раб.

Защо и заради какво така низходи Творецът на всички твари към човечеството, което по своя воля отпадна от Бога? Заради величайшето и неизказано милосърдие на Владиката към

Своето създание, Който не можеше да гледа целия човешки род, създаден от Него, надарен с дивни дарове, но поробен от дявола, навеки обречен на страдания и мъки.

И Словото стана плът!.. За да направи нас, земните, небесни, грешните – святи; за да ни издигне от тление в нетление, от земята – на небето, от робството на греха и дявола – в славната свобода на чада Божи, от смъртта – към безсмъртието; да ни направи синове Божии и да ни постави на престола като царски деца.

О, безмерно благоутробие Божие! О, неизказана премъдрост Божия! О, чудо, удивя-

ващо не само ума човешки, но и ангелския!

Да въздадем слава на Бога! С идването в плът на земята на Сина Божий, и пренасянето на Самия Себе Си в жертва за грешния човешки род, вместо проклятието, което беше изречено в началото от Бога, на вярващите люде им се даде благословението на Отца Небеснаго, и те получиха осиновяване и обещание за вечен живот; към осиротялото поради греха човечество отново се възвърна

Отец Небесний чрез тайнството на възраждането – т.е. чрез Кръщението и Покаянието. Хората се избавят от мъчителната смъртоносна сила на дявола, от терзанията от греха и страстите; човешкото същество се обожава заради безмерното милосърдие на Сина Божий

и му се прощават седемдесет пъти по седем греховете. Грешниците биват помилвани, нечистите се очистват, осквернените се освещават, немощните се изцеляват, на безчестните им се дава неизмерима чест и слава, омрачените биват просветени с божествената светлина на благодатта и разума, на човешкия ум му се дава разумът Божий - „ние имаме ум Христов“ (Кор.2:16), както казва свети апостол Павел; на човешкото сърце – сърцето Христово; на тленното – безсмъртие, на голото и изранено от грехове и страсти тяло – украсеното с божествена слава; на гладуващите и жадуващите – насита с

укрепващото душата слово Божие, с пречистото Тяло и божествената Кръв Христова; на безутешните – утешение, на насилваните от дявола – избавление!

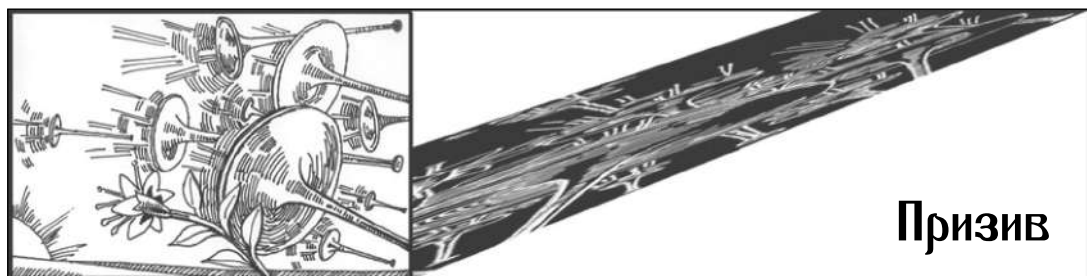
Какво се изисква от нас, братя и сестри, за да се възползваме от цялата тази благодат, спусната ни свише на земята чрез Сина Божий?

Нужно е първо вяра в Сина Божий, в Евангелието и спасителното небесно учение; истинно покаяние за греховете и изправяне на живота и сърцето; участие в молитвата

и тайнствата; познаване и изпълнение на Христовите заповеди! Нужни са ни добродетелите – християнско смирение, милостия, въздържание, чистота и непорочност, простота и незлобие на сърцето!

Да принесем тези добродетели, братя и сестри, в дар на Родилия се заради нашето спасение, вместо злато, тамян и смирна, които Му донесоха влъхвите като на Цар, Бог и Човек! Амин!

Превод от руски език: Валя Марчелова

Призив

ПРОМЕНЯЩИЯТ СЕ СВЯТ

Митрополит Калужски и Боровски Климент

Много от събитията на изминаващата година, може да ни се струват застрашаващи живота на хората, разрушаващи и без това крехката световна стабилност. Това е и коронавирусната пандемия, и природните катаклизми: наводнения и пожари, които през изминалото лято сполетяха много държави, политическите кризи - ту в една, ту в друга държава. Някои вече разглеждат тези събития като стъпало по пътя към Апокалипсиса. Нима всичко е толкова страшно? И ако е така, къде да търсим спасението?

Едните разглеждат коронавируса като нов вариант на грип и нищо повече. Други го смятат за нещо изключително опасно. Има и такива, които са сигурни, че коронавирусната епидемия е признак на последните времена, и че всички ние живеем в преддверието на пришествието на антихриста.

Да не бързаме да се съгласяваме с подоб-

ни твърдения. В историята на човечеството е имало и много по-страшни епидемии - и на чума, и на едра шарка, и на холера. Та нали по време на онези епидемии са измирили цели градове и региони. Работата е там, че в нашето съвремие такава епидемия в световен мащаб се случва за първи път, и затова я възприемаме с толкова голямо притеснение.

Известно е, че когато европейците пристигали в Америка, пренасяли със себе си обикновен грип, или това, което сега наричаме ОРЗ, и той покосявал индианците, защото те не са имали изграден имунитет към подобни заболявания. Това, което за европейците било сравнително безопасно, за индианците се оказало смъртоносно заболяване.

Сега ние се озовахме в подобна ситуация: появи се вирус, към който нямаме имунитет. Ако някога европейците са пренасяли вирус в определена американска или африканска страна, или обратно - от Африка са внасяли

някакви нехарактерни за Европа вируси, то сега цялото човечество се озова в подобно положение.

Ситуацията е същата! Ние се сблъскахме с нов вирус, към който нямаме изграден имунитет. Рано или късно този вирус ще се озове на нивото на обикновен грип, който успешно ще се лекува, но от който, за жалост, и много ще умрат. Не бива да забравяме, че не са изчезнали сърдечно-съдовите, онкологичните заболявания, от които все още умират много повече хора, отколкото от коронавирус. Просто с тях сме свикнали и не ги възприемаме като нещо изключително.

Освен пандемията в световен мащаб, в много държави имаше местни катастрофи: наводнения, в които загинаха хора и

животни, бяха наводнени и разрушени домове, отнесени от водната стихия постройки, имаше огромни щети. Можем ли да възприемем тези катаклизми като някакъв страшен отговор на природата на нарасналото зло в човешко общество?

От една страна – да! Природата по свой начин отговаря на действията на човека. От друга страна, не следва да абсолютизираме природните процеси, защото не за пръв път в историята на човечеството се случва всичко това. Имало е и изригвания на вулкани, и наводнения, и земетресения, и всякакви катаклизми.

Но все пак, можем да определим като негативни човешките прояви на умножаване на беззаконието и приближаване към края на световната история. Ето едно знаково събитие от тази година: на Олимпийските игри в Токио през това лято, в женски отбор е участвал спортист със сменен пол. Тоест той

е решил, че не е спортист, а спортистка. Не е щангист, а щангистка. Сред жените-спортистки той станал победител. И никой не се възпротиви на неговото участие в женския отбор, никой не каза, че това не е нормално, защото един мъж-спортист има много повече шансове за победа сред жените, макар и да е заявил, че той вече не е мъж, а жена. Точно обратното: всички го приеха за нормално! Защото още през 2016 година Международният олимпийски комитет разреши на спортисти-трансгендъри да участват в състезанията.

Точно такива явления явно и еднозначно показват нарастването на злото в нашия свят. Това наистина е нашето движение към края! Тогава възниква въпросът за търсене

на начини за спасение: как да се оградим от това безумие?

Тук бих искал да ви предпазя от пътя, който става все по-популярен – някои хора таят надежда, че определено политическо устройство може да уреди всичко.

Ако сме чели Първата книга на Царства, или книгата на пророк Самуил, то помним, че Господ твърдо не искаше да издига цар на Израел. Той предупреждаваше народа, че царят ще събира от тях пари, ще ги кара да работят за него и т.н., а те ще трябва да го слушат. Но хората искаха да имат цар „както всички“, и молеха Господ да им даде това, което искат. Следователно, самото утвърждаване на монархията в Израел не беше богоугодно дело. Но Господ просто отстъпи: щом така искате – така да бъде!

Привържениците на царската власт възразяват: ако царското управление е лошо, в сравнение с теокрацията, когато Самият

Господ управляваше Израел чрез Своите пророци и съдии, то последвали демократични процеси, народно управление и други подобни са още по-зле. Обаче, да си спомним една от Макавейските книги, в която се описва как юдеите, притеснявани от гръцкия цар, решават да се обърнат към Рим, който към онзи момент е република. В тази Макавейска книга има цял химн на демокрацията, говори се за това, колко е прекрасно, че никой в Рим не се облича порфира, а достойни мъже, избрани от народа, управляват държавата.

Ясно е, че онези думи бяха злободневни за онова време: гръцкият цар беше лош, а римляните можеха да помогнат на еврейския народ.

Но, ако бяха притеснявани от римската демокрация, то щяха да хвалят гръцкия цар.

Работата е там, че не трябва да се канонизира никое политическо устройство!

Народите трябва да се утвърждават в православието и ако днес малка част от хората се причастяват редовно, то за какво да говорим - какъв цар или политическа система може да ни спаси? Кой трябва да ни убеди да започнем да живеем правилен християнски живот?

Трябва да обръщаме внимание не на външните катаклизми, не на нечий апокалиптични изявления, не на земни царе да възлагаме нашите надежди, а да гледаме своята вяра, състоянието на своята душа! Някой ще каже: „Аз се старая да живея по християнски, моля се, ходя на църква, но виждам, че положението в света става все по-зле“.

В такива случаи трябва да си припомним думите на свети Игнатий (Брянчанинов); „Отстъплението е допуснато от Бога, не се изкушавай да го спреш с немощната си ръка. Отстрани се, сам се опази от него, и това ще ти е достатъчно! Запознай се с духа на време-

то, изучи го, та по възможност да избегнеш неговото въздействие“.

Ние трябва да внимаваме над себе си. Можем и трябва да забелязваме всички явни прояви на злото в света и нарастването му, но това не ни засяга директно, освен ако ние самите не сме организатори и разпространители на тези зли деяния. Всеки от нас трябва да полага усилия в своите жизнени ситуации, макар и не толкова мащабни и обсъждани от цялото световно общество, да постъпва пра-

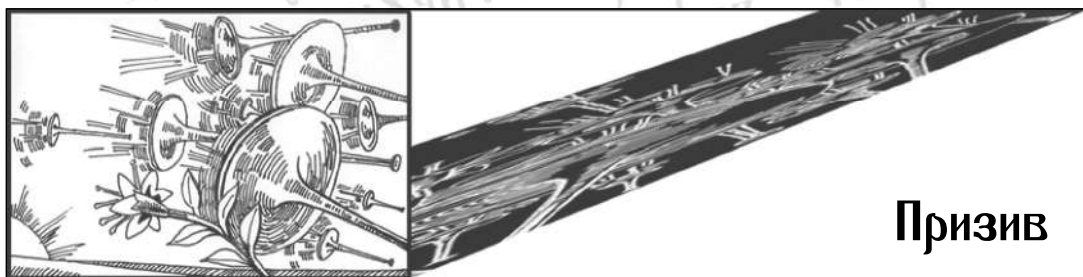
вилно. Да не следва същите онези нечестиви пътища, които мнозина вече възприемат за норма, или ги определят като прогрес.

Ние трябва да се държим за Евангелието! Нашата вечна участ

не зависи от това, че някакъв спортист се е обявил за спортистка. Нашата участ зависи от постъпките ни, от това, доколко следваме Евангелието в живота си.

Обаче, ако си позволяваме неща, на които можем да противостоим, като се оправдаваме с това, че другите вършат още по-мерзки беззакония, то това за нас е огромен минус. Човек трябва да полага всички усилия, за да се приближава към Бога чрез молитвата, чрез четенето на Евангелието и писанията на светите отци, чрез освещаване на душата с покаяние, без да гледа на извършващите се беззакония. И ако светът стремглаво се променя, то ние също трябва да се променяме, но като се уподобяваме на Христос! Точно с това можем да спасим себе си и да помогнем на света. Както ни поучаваше и преподобният Серафим Саровски: „Спаси себе си и хиляди около теб ще се спасят“!

Превод от руски език: Вера Рачева

Призив

НА ХРИСТА БОГА ДА ПРЕДАДЕМ

Писидийски митрополит Сотирios

Един от най-честите ежедневни призи-ви на Църквата към вярващите, участ-ващи в богослужението, е: „... сами себе си, един другия и целия си живот на Христа Бога да предадем“. Вярващите го чу-ват от свещенослужителя толкова често (до десет пъти по време на Утренята и на Божест-вената Литургия), че мнозина си задават въ-проса – защо са всичките тези повторения?

Повторенията показват колко важно е за всеки вярващ да повери изцяло живота си на Господ Бог наш Иисус Христос. Желанието да по-верим изцяло жи-вота си на Христос се изразява и в молитвата на Бо-жествената Литур-гия преди Господ-нята молитва: „На Тебе поверяваме целия си живот и надежда, Човеколюбиви Владико“.

Чрез тези думи признаваме, че нямаме нищо свое, както пише св. ап. Павел, тялото ни, духът ни – душата ни – са Божии (1 Кор. 6, 15-20). Ние сме Божии творения и когато човек се е отдалечил от Твореца си, Синът на нашия Бог, както отново пише боговдъх-новеният Павел, ни е изкупил с Честната Си кръв, което е неоценимо достойнство (1 Кор. 6, 19-20, 7, 23). Следователно, ние принадле-жим не на себе си, а на Бога.

Но Бог не желае да ни държи до Себе Си против нашата воля. Той иска ние напълно свободно да решим да Му принадлежим и с действия да изразяваме това, че желаем ця-лото си „аз“, „целия ни живот“ да поверим на Неговите всесилни и грижовни ръце.

За съжаление, много често хората, пото-пени в трудностите на всекидневния живот, забравят Бога и се опитват самостоятелно да

се освободят от множество скър-би и трудности, които ги карат да се мъчат и да стра-дат. И когато не могат да си решат проблемите, се отчайват и се раз-очароват.

Колко различ-но е положението на християните, които във всяка трудна ситуация

правят по най-добрия начин това, което е по силите им, но в същото време имат надежда в Господа Човеколюбец с увереността, че Той ще благослови тяхното старание. Колко мир и оптимизъм запазваме, когато всецяло предаваме себе си и бъдещето си на Божията воля и вярваме, че Бог, Който целият е Лю-бов, ще ни подкрепи.

Сериозно потвърждение намираме в ду-мите на апостол Петър: „Всичките си грижи Нему възложете, защото Той се грижи за вас“ (1 Петр. 5,7). Тоест Господ се грижи за нас и

се интересува от нас. Не се безпокойте за нищо, защото Човеколюбецът Господ Сам се интересува от вас и от вашите проблеми. Свещеното Писание, Старият и Новият Завет са изпълнени с повествования за чудни намеси на Бога в полза на хората, които са претърпявали опасности, глад, жажда, несправедливости, врагове и всякакви нещастия. Да си припомним чудното преминаване на израилтяните през Червено море, манната и пъдпъдците, които Господ изпращаше от небето всеки ден в продължение на 40 години. Петте хляба и двете риби, благословени от Господа наш Иисус Христос, които се преумножиха до толкова, че с тях се нахраниха пет хиляди мъже, без да се смятат жените и децата, а и остана храна в излишък. И всичко се случваше без никакви молби от страна на хората. Господ Сам виждаше нуждите на хората и се стремеше да им помогне, защото Той винаги се грижи за нас.

„Сами себе си и един другия“, - не само себе си, но и тези, които ни заобикалят, с които сме свързани по някакъв начин, трябва да поверим на любовта и грижата на Бога. Трябва да предадем себе си, децата си, семейството си, целия си живот изцяло на Христос, Който е Бог и може да ни прекара невиними и през огън, и през буря. Когато прибъгваме към Него, Всеблагият нарежда всичко по най-добрия начин.

Но много често е необходимо внимание и търпение, за да се получат решения, които да са ни от полза. Когато Бог не бърза да ни освободи от тежки ситуации, това не означава, че Той ни е забравил. Бог никога не забравя. Той не е като нас, хората - търпеливо оч-

аква, за да се намеси в подходящия момент, в който да получим най-голяма полза.

Когато пък трудностите, които преживяваме, ни се струват непреодолими, не трябва прекалено много да се притесняваме. „Невъзможното за човеците е възможно за Бога“ (Лук. 18, 27). Самият Иисус Христос ни е убедил в това. Няма нищо трудно за Всесилния и Всемъдър Бог.

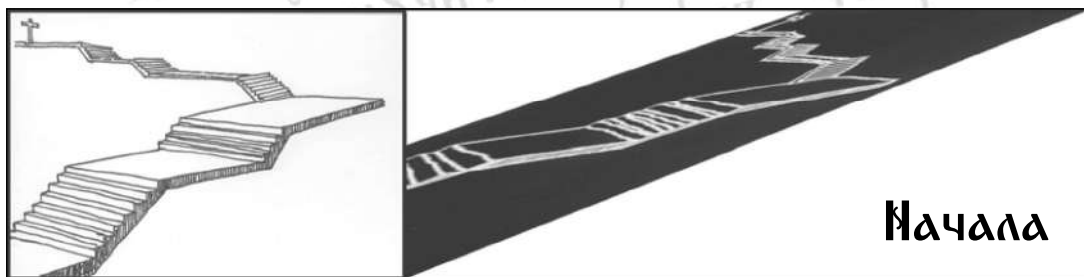
Когато ни се струва, че Той ни е изоставил и не идва на помощ, трябва да проверим, дали нашето маловерие и липса на доверие към Него не са причината, която възпрепятства действието на Божията благодат.

Наистина, горчиво е да осъзнаем, че до нас присъства силата на Божието всемогъщество, което превъзхожда всичките човешки сили на целия свят, което е готово да дойде на помощ и да ни изкара от всевъзможни задънени улици в нашия живот, а ние, по човешката си не-

мощ, неведение и маловерие не можем да приемем благотворните действия на всесилната любов на нашия Господ.

Възлюбени братя и сестри, нека всеки път, когато чуваме призива на свещеника „сами себе си, един другия и целия си живот на Христа Бога да предадем“, да поверяме на Христос себе си, всичките си безпокойства, страхове, тревоги и нужди, и да Му позволяваме да ги решава по начин, който Той знае, че е най-добрият за нас.

Превод от руски език: Дияна Янчева

ЗАДАВАЩИТЕ ВЪПРОСИ С ГЛАСА НА НЕВЕРИЕТО

/Библейски урок/

Протоиерей Андрей Ткачев

Иднес, както и в старозаветното минало, има много хора, които питат: къде е вашият Бог? защо в света има толкова много зло? – и прочее. Списъкът с тези въпроси е много стар и доста ограничен – просто е трудно да се измисли нещо ново по тази тема.

„Къде е Богът на правосъдието?“ – питаха хората в дните на пророк Малахия. Ето го точният цитат, в който при желание, човек може да познае и нашето време:

„Вие гневите Господа с думите си и казвате: с какво Го разгневяваме? С това, че казвате: всеки, който прави зло, добър е пред очите на Господа, и към такива Той благоволи, или: де е Бог на правосъдието?“ (Мал. 2: 17).

А ето и молитвата на Иеремия, в която той се жалва, казвайки:

„Ето, те ми казват: „де е словото Господне? нека дойде!“ (Иер. 17: 15).

„Те“ са дръзките питачи, в които няма вяра, но има наглост и буйна смелост против всичко свято. Ако пророкът им каже: „Поправете се, за да не погинете“, те ще отговорят:

„Не се надявай; ние ще си живеем, според както си щем, и ще постъпваме всеки според упорството на злото си сърце.“ (Иер. 18: 12).

Това, което е успяло да се промени от времето на Иеремия е, разбира се, облеклото, начина на придвижване и още редица неща от областта на бита, развлеченията и

комуникациите. Що касае сърцата човешки, тук всичко е стабилно зле, както казват в някои тъжни случаи лекарите!

„Лукаво е човешкото сърце повече от всичко и съвсем е покварено; кой ще го узнае?“ (Иер. 17: 9).

Ето и чудният сред светиите учител на молитвата – цар Давид, трябвало цял живот да прекара в отровната атмосфера на безбожните думи:

„мнозина казват за душата ми: за него спасение няма в Бога.“ (Пс. 3: 2).

Казват не за ушите ми, а за душата ми, т.е. думите не просто се набиват в ушите, но проникват във вътрешността на душата и там раздират сърцето, и измъчват със съмнения. През това време Давид се съпротивлявал с бдение и продължителни молитви. Тоест правел това, което прави днес верният монах, денем и нощем сражавайки се с помислите, като със зверове.

„Сълзите ми бяха хляб за мене денем и нощем, когато всеки ден ми думаша: де е твоят Бог?“ (Пс. 41: 4).

И от псалмите, и от книгата на Иоил също се вижда, че за езичниците в дните на унижение на Израил, било обичайна работа издевателски да се пита: „де е техният Бог?“ (Пс. 78: 10 и Иоил. 2: 17). Тази е била обичайна разновидност на издевателство над вярващите хора на фона на царуващата неправда. Така и от отвежданите в плен иудеи, вавилон-

ците изисквали песен: „попейте ни песни сионски“ (Пс. 136: 3).

С една дума, ако чувате често насмешливи въпроси, родени от празни сърца, знайте, че това е стандартно и често повтарящо се явление в духовния живот. Не забравяйте, че Иеремия е жив, а насмешливите му врагове са мъртви с вечна смърт. И Давид е свят, а неговите опоненти са разпръснати от вятъра в различни посоки, като прах.

А Малахия, с чийто цитат започва този разговор, направо казва:

„В н и м а в а
Господ и чува
това (хулата и
гласът на не-
верието – бел.
прот.А.Тк.), и
пред лицето
Му се пише па-
метна книга за
ония, които се
боят от Бога и
почитат името
Му“ (Мал. 3: 16).

В края на
краищата ще
настъпи денят,
когато всички
без изключение
ще видят ясна-

та разлика „праведник и нечестивец, между оня, който служи Богу, и оня, който Му не служи.“ (Мал. 3: 18).

Нека читателят не се смущава от изобилието от библейски цитати. То е преднамерено. По тези цитати може и е нужно да бъдат отворени на посочените места упоменатите книги и да се запознаят с тяхното съдържание.

Отваряйте и четете!

Библията все още не е станала настолна книга за всички православни християни, а следователно, не е станала и наточен меч, горящ светилник и целебно лекарство. Можем все още да повтаряме със свети Йоан Златоуст, че „цялото зло на света е от непознаването на Писанието“, и ние лично сме виновни в това временно тържество на злото, поради

доброволното невежество.

И нека никой не си мисли също така, че казаното се отнася само за времената на Стария Завет. Около нас има достатъчно чудаци, които считат, че Старият Завет вече не е нужен на християните. Има в изобилие и още по-странни хора, които смятат, че всичко това са само „еврейски истории“, които нямат никакво отношение към нас. Добре тогава, и възплътилият се Господ и Неговото подарено ни Царство са само „еврейска история“, която няма отношение към всички мислещи по

подобен начин хора. Към такива се обръща великият Павел, най-потрудилият се на нивата на проповедта, говорейки за книгите на Стария Завет:

„А всичко, що бе писано по-преди, за наша поука бе писано, та чрез търпението и чрез утехата от Писанията да

имаме надежда.“ (Рим. 15: 4).

При това нещата, които са били преди, се повтарят и днес. Питали пророците: „де е вашият Бог?“, „де е словото Господне?“, „де е Богът на правосъдието?“ Подобни въпроси задавали и на апостолите. Ето и Петър пише:

„В последните дни ще се явят подигравачи, които вървят по своите си похоти

и казват: де е обещанието за Неговото пришествие? Защото, откак бащите ни починаха, всичко си стои тъй, както от начало на творението.“ (2 Пет. 3: 3–4).

Такива хора буквално подтикват Господ да дойде на Съд още днес. Сякаш казват: „Давай! Идвай! Изпълни това, което Сам Ти си обещал!“

Като че ли те вече са готови за Съда?!

Сякаш няма да пламнат като факли в часа на Пришествието! Сякаш те няма да са тези, които ще извикат тогава на планините и на камъните:

„Паднете върху нас и скрийте ни от лицето на Оного-ва, Който седи на престола, и от гнева на Агнеца, защото дойде великият ден на гнева Му, и кой може устоя?“ (Откр. 6: 16–17).

Нека знаят дръзките, че „Господ не се бави да изпълни обещанието Си, както някои смятат това за бавене; но дълго време ни търпи, понеже не желае да погинат някои, а всички да се обърнат към покаяние“ (2 Пет. 3: 9).

Борбата за вярата е най-важната борба! Всичко останало зависи пряко от загу-

бата или победата в тази борба.

И пак според апостола:

„А праведният чрез вяра ще бъде жив; ако пък се отклони, душата Ми няма да благоволи към него“. Ние пък не сме от ония, които

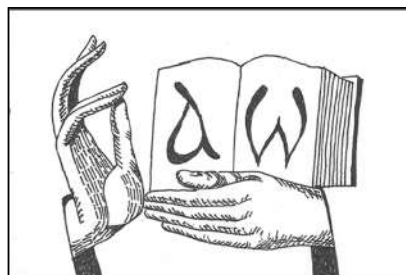
се отклоняват за погибел, а от ония, които вярват за спасение на душата.“ (Евр. 10: 38–39).

Затова и сме задължени да обикнем Светите Писания и да вярваме на казаното твърдо, без да се съмняваме.

„... защото видението се отнася

още към определено време; то говори за свършека и няма да излъже; па и да се забави, чакай го, защото бездруго ще се сбъдне, няма да се отмени.“ (Авв. 2: 3)!

Превод от руски език: Йоанна Калешева

Слово за живот

БЛАЖЕНСТВАТА: ОНОВА, КОЕТО НЕ РАЗБРАХМЕ

Протоиерей Игор Рябко

Блаженствата, изречени от Спасителя в проповедта Му на планината, чуваме всеки път по време на светата Литургия, изпълнени от хора по време на Малкия Вход, когато свещеникът с вдигнато Евангелие обикаля храма и влиза през Царските двери. Това е илюстрация на дълбокия смисъл на това, кой може да влезе през порти-

те на вечния живот и какво трябва да се направи, за да бъде допуснат там. По-точно би било да се каже – какъв трябва да стане човек? Защото Блаженствата, които са сърцето на Проповедта на Спасителя на планината, за много от онези, които се наричат християни, са препъни камък и изкушение.

За човешката природа е характерно да се

страхува и избягва всичко, което Спасителят учи в тези заповеди. Бедност, плач, глад и жажда, преследване, унижение... Кой от нас би искал да види децата си в тези условия? Но Бог, Който е Самата Любов, ни заповядва да преминем през опита на земното умирање, за да възкръснем за Вечния Живот. Блаженствата също така са откровение на Бог за самия Него. Той иска да ни направи Свои деца, за да имаме по благодат това, което Той има по природа. Но за това трябва да изхвърлим от себе си всичко, което стои между нас и Бога. Всичко това може да изглежда много трудно на някого, но всъщност е точно обратното! Бог е прост, но ние сме станали прекалено сложни. Следователно човек трябва да се опита да се върне към първоначалната простота.

Спасителят води душите ни към съвършенство в Истина и святост. Евангелското откровение е учение за съвършенството на човешкия дух в Христа. Чрез Блаженствата Бог открива своята Божествена природа на човека и го въвежда във Вечния Живот.

Защо Христос започва обяснението си за Небесното царство от Блаженствата? Защото свободата в Светия Дух е блаженство и просветление на нашите души и тела. Всичко, което ни лишава от тази свобода, се превръща в робство. Пълното единение на ума с Истината в сърцето е истинско блаженство и радост в Христос.

„И Той, като отвори устата Си, поучаваше ги и казваше: блажени бедните духом, защото тяхно е царството небесно.“ (Мат. 5: 3).

Какво е бедност в буквалния смисъл на думата, ни е добре известно. В Евангелието неведнъж четем, че тези, които искат да следват Христос, трябва да оставят всичко друго. Затова и в древната монашеска традиция доброволното отричане от богатството е било условие за предприемането на постриг. И тук става дума не просто за отказ от земните придобивки, а за това, че с ума и сърцето си човек не бива да бъде привързан към нищо материално.

Духовната нищета се състои в липсата на мисли в ума и на желания в сърцето, които

биха привлекли християнина към тленното на този свят. Само такъв човек може да придобие Царството Небесно. „Блажени свободните“ – това е същността на думите на Проповедта на планината. На прага на смъртта само такава свобода може да утеши душата, а не семейството или приятелите. Духовното практикуване на нищетата на ума е първата стъпка по пътя към вечния Живот.

„Блажени плаещите, защото те ще се утешат“ (Мат. 5:4)

Плачът обикновено се свързва със сполетелите ни скръб, загуба, болест, нещастия. Но колкото и здраво да е тялото ни, колкото и щастливи да са децата ни, колкото и хубава да е къщата ни, цялото това благополучие е временно. Да плачеш и да се страхуваш от неизбежното е глупаво. Светите отци наричат **блажен** плача за собствените грехове и за невежеството на ума, затънал в плътско мъдруване. Тези, които имат този плач, получават Божията помощ и благодат, като се освобождават от всяко зло и се утешават от блаженството на духовната свобода в Христос, защото само Той е неизменен и може да даде истинска утеха на нашите души.

„Блажени кротките, защото те ще наследят земята“ (Мат. 5: 5)

В обикновения светски смисъл кротостта е преди всичко добродушие. Но св. Василий Велики тълкува тази заповед от блаженствата много по-дълбоко. „Тези, които са освободени от всяка страст, се наричат кротки“, пише той в писмата си. Светецът казва още, че само онзи, който се удостои с доброта в Светия Дух и победи всяко зло под формата на страсти и мисли, който се отвърне от ума си и живее само по благодат, „ще наследи, както тази земя, защото тя е създадена за кротките, така и чистата земя на сърцето си, където той намира Христос, Който предава в наследство на такова кротко сърце Своето Царство на Вечната Истина.“

„Блажени гладните и жадните за правда, защото те ще се наситят“ (Мат. 5: 6)

Гладните и жадните са тези, които се стремят да открият отговорите. Ако това са светски стремежи към храна и пиене, тогава

от тях ще остане само купчина мръсотия. Но този, който изцяло се стреми да постигне Божествената Истина, който е оставил земното мъдруване, Я придобива в нейната цялост и се насища със съвършенството на безначалната вечна Правда, която е Хлябът на Живота, слизащ от Небето.

„Блажени милостивите, защото те ще бъдат помилувани“ (Мф. 5: 7)

Бихме нарекли милостив човека, който поставя благосъстоянието на другите над своето собствено. Но Исаак Сириец нарича милостив този, който „в мисълта си не различава единия от другия, а се смята над всички“. Старецът Симеон Атонски учи, че с помощта на тази добродетел човек може много

бързо да постигне спасение. „Който безкористно жертва всички свои привързаности в името на Бога и Му дава единственото си съкровище – любящото сърце, а на ближния – своя скъпоценен живот, моментално се съединява с Бога. Човек, който е придобил такова милосърдно сърце в себе си, жертва всичко, дори живота си, в името на ближния си. Желаяйки спасение за всички, той проявява най-висша милост и намира съвършено помилване от Господа. Милосърдният се сприятежава с Господа и придобива Вечния Живот.

„Блажени чистите по сърце, защото те ще видят Бога“ (Мат. 5: 8)

Чист означава непорочен, нямащ никакви смъртни грехове. Това е външната чистота. Но този, чието сърце е напълно недокоснато от всичко тленно (от похотите на плътта) и държи ума си далеч от земните представи и зли помисли, в благоговейната си чиста

молитва непосредствено вижда Бога такъв, какъвто е. Такъв човек се съединява с Него в съвършено единство и придобива истинско духовно, нетленно богатство – съвършено богоподобие, към което го води неразсеяната молитва.

„Блажени миротворците, защото те ще се нарекат синове Божи“ (Мат. 5: 9)

Миротворец е този, който сам в себе си създава мир и го разкрива на ближните си. Това е първоначалният, предварителен мир на душата. Но този, който е придобил в сърцето си най-висшия духовен мир – незалязващия ден на Истината, неподвластен на нищо земно – намира в себе си Царството Божие, служи с Него на хората и става син на Бога, придобивай-

ки власт над своя ум.

„Блажени изгонените заради правда, защото тяхно е царството небесно“ (Мат. 5:10)

Изгонените заради истината са преследваните в този земен живот. Те заслужават безкрайно уважение. Но онези, които биват преследвани не само от земния свят, но и от света на злите поднебесни духове заради Истината, са наистина благословени. Царството Небесно е Царството на Истината, към което изпитва ненавист всяко земно царство, и най-вече дяволът. Следователно признак за Истината, която нито земният, нито демоничният свят могат да съдържат или да приемат, е гонението на носителите на Божествената Правда. Който стои в Истината и притежава мъдростта на духовното разсъждение, не е подвластен на нищо земно и нищо демонично, и затова е изцяло блажен во Христа, Който е Истина.

„Блажени сте вие, когато ви похулят и изгонят, и кажат против вас лъжовно каква и да е лоша дума заради Мене“ (Мат. 5:11)

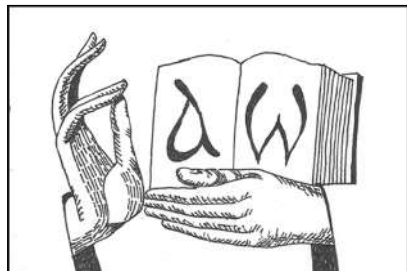
Да търпиш твърдо обидите е проява на голямо човешко достойнство. Да издържиш на всякакви преследвания е съвършената смелост на човешкия дух. Да останеш напълно несмутен в най-трудното изпитание на душата – злословието, е победата на човешката устойчивост над земния и демоничен свят. Злословието е опитът на сатана да ви оклевети. Затова всички достойни, търпеливи и невъзмутими души са благословени в Христос, Който понесе обиди, клевети, гонение и дори жестока смърт на кръста за спасението на всички хора.

Основната задача на целия ни живот е да спасим душата си. Както е невъзможно една жена да бъде малко бременна или човек малко жив, така е и невъзможно човек да бъде малко спасен. Евангелието ни е дадено

като откровение за спасението на душата за практическо приложение. Нямаме време да се лутаме, животът минава много бързо.

От първото до последното слово, евангелските заповеди със своята благодатна сила ни водят към непосредственото достигане Истината на спасението и постигането на върховната святост – съвършенството в Христос. Целта на всяка духовна работа е Божествената Любов. Само тя е източникът на нашето спасение, защото пребъдва вечно. Съвършената любов към Бога и ближния намира своя завършек в нетварната светлина на Пресветата Троица и покоя на Царството на Божествената красота. В името на тази велика цел човек трябва да остави цялата ненужна суета и да се съсредоточи върху главното - практическото постигане на Бога. Ако сега не намерим спасение, всичките ни останали придобивки ще се превърнат единствено в клопка на дявола.

Превод от руски език: Вероника Димитрова

ЗА ПРЕДОПРЕДЕЛЕНИЕТО

Св. Лука Войно-Ясенеcki

Трудно е да се разбере какво е предопределението Божие.

Чували сте, че преди рождението на св. Йоан Предтеча, ангел Господен се явил на неговия баща в храма - свещеника Захарий, и го предизвестил, че ще го споходи велика радост, че всички народи ще се зарадват за раждането на неговия син, защото ще бъде голям пред Господа и ще се изпълни с Духа Светаго още в утробата на майка си.

Виждате, че още преди раждането си, той е бил осветен от Бога, предопределен да бъде велик и славен.

И не само с него е било така – и със свети Амвросий Медиолански, и със свети Ефрем Сирин, със Сергей Радонежки и много др. светии. Непосредствено след раждането им или още преди това, Господ е откривал на майките им, че детето, което е от тяхната утроба, ще бъде велико и свято.

А други – нещастни, които са толкова много, как се раждат? Раждат се, като че ли обречени на погибел, от родители, пълни с грях и нечистота, от прелюбодейци и блудници, от крадци, разбойници, от пияници – живеят и растат в най-неблагоприятни за тяхното спасение условия.

И се питаме – какво означава това, защо Господ, като че ли предварително едни предопределя за спасение, а други – за погиване?!

Тежък е този въпрос, защото сме чували неведнъж Господ Иисус Христос как заповядва на Своите апостоли да проповядват Евангелието на всички езици и на всички

народи, на всички жители, започвайки от Иерусалим. Четем в посланието към Тимотей: „И тъй, не се срамувай от страданията на Господа нашего Иисуса Христа, нито от мене, Негов окованик, а стани участник в страданията за благовестието Христово по силата на Бога, Който ни спаси и повика към

свето звание, не заради нашите дела, а по Свое благоволение и благодат, дадена нам в Христа Иисуса преди вечни времена“ (2 Тим. 1, 8–9).

Когато чуваме тези слова, у някои от нас се прокрадва тежката мисъл, че Господ, като че ли предопределя някого за погибел. Четем в посланието до Римляни: „При това знаем, че на ония, които любят Бога и са призвани по Негова воля, всичко съдействува към добро; защото, които Той е предумислил, тях е и предопределил да бъдат сходни с образа на Сина Му, та Той да бъде първороден между многото братя“ (Римл. 8, 28–29).

Огромно е значението на думите на апостол Павел. Предопределението да бъдат подобни на образа на Неговия Син е за тези,

които Той е предумислил; на тези, за които по Своего Божие предумисляване Той е знаел, че ще вървят по пътя, заповядан им от Христос, че ще бъдат достойни за Царството Божие.

„А които е предопределил, тях и призвал; и които е призвал, тях и оправдал; а които е оправдал, тях и прославил“ (Римл. 8, 30). Ето, тези слова за Божественото предопределение, както и други, на които ще се спрем по-надолу, са довели до това, че крайните протестанти – калвинисти, реформатори, са създали много мрачното и безнадеждно учение, че всичко предварително е предопределено от Бог за вечно спасение или вечна гибел. Те учат, че които са предопределени

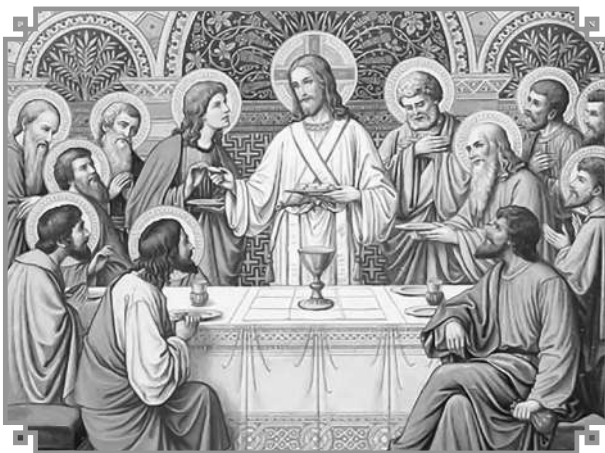
за вечно спасение, никак не могат да отпаднат от Божията благодат. Дори и да поискат да я отхвърлят, все едно, щом са определени за спасение, ще бъдат спасени. А нещастниците, които са предопределени за вечна погибел, колкото и да се стараят да вършат добро, все

едно – ще бъдат осъдени.

Виждале колко мрачно, даже богохулно е учението на реформаторите! В това учение Бог присъства като жесток тиранин, Който по Своя воля едни предопределя за спасение, а други – обрича на гибел.

Но нали Бог е благ и всемилостив. Той изпрати Своя Единороден Син на кръста, за да спаси цялото човечество. Как да се съвмести това с мрачното учение на реформаторите за безусловното предопределение? Никак не може!!!

Нашата Православна Църква учи друго. За тази цел ще си послужим с думите на свети апостол Павел: „Нима неправда има у Бога? Съвсем не. Защото Той казва на Моисея: „който е за помилуване, ще го помилувам, и който е за съжаление, ще го съжеля“. И тъй, това

зависи не от оногова, който желае, нито от оногова, който тича, а от Бога, Който милува" (Римл 9:14-16).

Ето трудни за тълкуване думи: как така, излиза, че никак не зависи от нас помилването, колкото и да се подвизаваме; колкото и да се стремим към Царството Божие, спасени ще бъдат единствено предопределените и то по милостта Божия.

Как да разбираме това? Нима нашите добри дела, животът по заповедите Христови нямат значение?

О, не, съвсем не!

Те имат огромно значение, но все пак как така помилването зависи не от нашите подвизи, а от милващия Бог?

Стремежът към Царството Божие и подвизите за това могат

да бъдат различни. Има хора, които се стремят да вършат волята Божия, само защото се боят от Бога. Има хора, които се стремят към добри дела, единствено за да получат награда. Съществуват и такива, които вършат добри дела не от страх пред Бога, а от любов към Него. Те не чакат награда за своите добри дела, които творят, защото тяхното сърце, горящо от любов към Бога и ближните, просто не може да не върши добро. Ето това са тези, които са угодни Богу и заслужават милостта Божия!

Бог познава сърцето на всеки един човек. Той гледа в него и вижда с пълна яснота. Сърцата, които са изпълнени с чиста любов към Него и ближните, Той милува. Господ знае кого да помилва, и който е за жалене – него и жали.

Както виждате, няма никакво противоречие в нашите представи за благостта и справедливостта Божия.

И нататък, за да обясни словата си, свети апостол Павел отваря дума за египетския фараон, за този цар на Египет, който упорито не

се подчинявал на Божията повеля да освободи от плен народа израилски и до края останал непослушен на волята Божия. „Защото Писанието казва на фараона: „тъкмо за това те издигнах, за да покажа над тебе силата Си, и за да бъде името Ми проповядвано по цяла земя“ (Римл 9:17).

Бог, Сърцеведецът, предварително е знаел, че египетският фараон докрай ще упорства в своята злоба и нечестие, но е търпел и то – доста дълго, изпращал му страшни нака-

зания и едва на десетия път фараонът бил принуден да се смири. Но не напълно, защото, когато еврейският народ, пуснат от него, си тръгнал, той се втурнал след него, за да го изстреби.

Именно този фараон бил издигнат от Господ на височайше място, за да изяви върху му Своята сила и Божието име да бъде проповядвано по цялата земя.

„И тъй, когото иска, милува, а когото иска, ожесточава. Но ще ми кажеш: а защо още обвинява? Кой се е възпротивил на волята Му?“ (Римл. 9: 18). Отново думи, които внасят смущение у някои хора. Нима Сам Бог ожесточава и какво точно значи тук думата „ожесточение“? Нима означава, че Бог Сам води нещастния човек към неподчинение на Неговата воля, на вършенето на зли дела?

Разбира се – не! Това е невъзможно! Бог, Който е дарувал на човека свободна воля, не пречи на грешника да упорства в своята греховност и да се ожесточава против Него под влиянието на врага Божий – сатана. Следователно, не Бог ожесточава, а само предоставя на грешника свободата да се ожесточава, както се е случило и с фараона.

В Апокалипсиса четем такива удивителни слова: „Неправедният нека върши още не- правда; нечистият нека се още скверни; праведният нека върши още правда, а светият

нека се още осветява“ (Откр. 22:11).

В света трябва редом със светиите, с тези, които са възлюбili Христа, да има нечестивци и богохулници. Защо? - по закона за противоположностите, който е заложен във всичко: светлината и тъматa, топлото и хладът, доброто и злото, тишината и бурята.

Този закон на противоположностите е приложим и към нравствения живот на човек. За нас, които сме възлюбili Христа и виждаме какво вършат грешниците, как биват наказвани, колко е ужасен съдът, е необходимо всичко това, за да се ужасим, за да отвърнем сърцата си от техните пътища, за да се обърнем изцяло към Христос и да Го следваме.

И когато задават такъв въпрос, то на него отговаря самото Писание. „Ами ти, човече, кой си, та спориш с Бога? Изделието нима ще каже на майстора си: защо си ме тъй направил? Или грънчарят не е властен над глината, та от едно и също месиво да направи един съд за почетна употреба, а друг - за долна? Какво от туй, ако Бог, желаейки да покаже гнева Си, и да яви мощта Си с голямо дълготърпение, понесе някои съдове на гняв, приготвени за погибел? и ако Той, за да яви богатството на Своята слава над някои съдове на милосърдие, приготвени от Него за слава“ (Римл. 9, 19–23)...

Да, Господ е свободен да допусне раждането и живота на такива хора – съсъди на гнева, съсъди, предназначени за „долна употреба“, какъвто е бил и фараонът, каквито са били и въстаналите срещу Христа, презрялите Неговите заповеди, предпочелите да живеят, както им се иска. Бог предоставя на тези съсъди на гнева Му да живеят и действат, та като виждаме живота им, да се страхуваме да бъдем подобни тям.

Още на един текст от апостол Павел ще спрем вниманието си – посланието към св. ап. Тит, където апостолът казва: „Той ни спаси не поради делата на праведност, що ние извършихме, а по Своята милост, чрез банята на възраждането и обновата от Духа Светаго...“ (Тит 3: 5) — не поради нашите дела, а по Своята благодат!!! Ето, отново като че ли

не са нужни нашите добри дела? И как да разбираме думите Павлови? Често Бог постъпва с хората не така, както ни се струва, че са заслужили според своите дела – не наказва непосредствено за всяко недостойно, за всяко греховно дело. Защото познава Той сърцата на хората, знае, че много, които са го прогневявали в младостта си, по-късно ще се окажат велики пред Него и пред хората.

Сред светите отци и учители на Църквата има двама блажени – блажени Иероним и блажени Августин. Те двамата са живяли в древни времена – III и IV век, единият - в Рим, другият - в Картаген, където е царяла изключителна разпуснатост на нравите, разврат, където никой не мислел за чистотата, където всички се предавали на наслаждения. И тези блажени, както и сами те са писали за това, в младите си години са се отдавали на плътски страсти. Блажени Августин в своята невероятна „Изповед“ е описал своите падения в младите си години.

Нима заради техните дела не е трябвало Бог да ги накаже?! Но не го е сторил, защото е знаел кой е за помилване и жалене, знаел е, че те ще принесат дълбоко слъзно покаяние за своите грехове и ще станат изключителни светили на Църквата Божия.

Ето, виждате защо апостол Павел пише до Тимотей, че Бог спасява „не заради нашите дела, а по Свое благоволение и благодат, дадена нам в Христа Иисуса преди вечни времена...“ (2 Тим. 1,9).

Бог прощава на много от нас тежки и гнусни грехове, защото гледа на сърцата ни, жали ни и ни милува, за да ни доведе до пътя на вечното спасение и освобождаването от греха.

Това е тълкуването на предопределение-то Божие, което изложих въз основа на Свещеното писание, а сега ще прибавя и още нещо.

Ако някои се възмущават, огорчават се, обвиняват Бога, че много нещастни хора се раждат в условия, които не благоприятстват делото на спасението; когато виждате нещастни деца на пияници, крадци, убийци, прелюбодейци, водещи същия греховен жи-

вот като родителите си, то имайте предвид, че тук действа силният и всеобщ закон за наследствеността.

В науката много е написано за телесната наследственост. Ние знаем колко често и с какво поразително сходство деца наследяват телесните свойства на родителите си, наследяват дори маниери, реч, походка. За тази телесна наследственост е написано много и е правилно, и вярно.

Но има и друга наследственост – наследяването на душевните свойства, за което сравнително по-малко се произнася науката. Защото, както телесните свойства се предават на родителите, така и душевните – характер, стремежи, възгледи,... се предават на децата по закона за духовната наследственост. Заради това се раждат толкова много нещастни, обречени на гибел деца, в които са виновни родителите им, които не са ги възпитавали в чистота и добродетели, а са им показвали примери, които изобщо не са за гледане – ругатни, клевети, лъжи, кражби, дори и убийства. И тази духовна зараза се е прибавила към онова зло, което децата вече са наследи-

ли от родителите си.

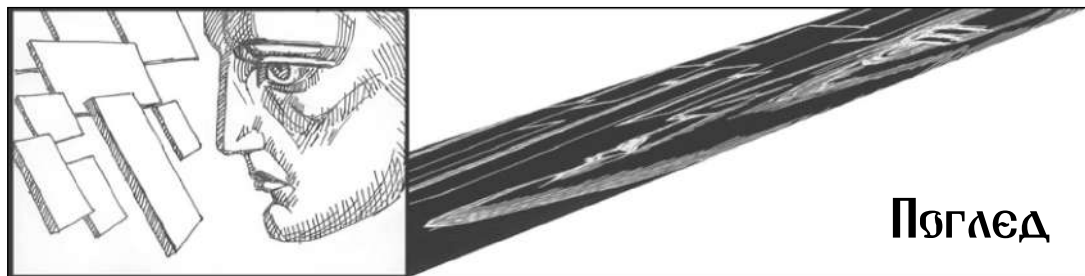
Нима само тези нещастни родители са виновни за погиването на своите деца? Нима Бог не може да помилва такива безнадеждни за доброто? Гледайте, гледайте всички да не бъдете виновни пред Бога, ако децата ви онаследят вашите страсти и грехове и вие с примера си ги развратите от самото им детство!

Помнете, че Господ, когото иска милува, когото иска – ожесточава. Господ милува едни, които са предопределени за вечно спасение, а от други отнема Своята благодат, знаейки, че са безнадеждни.

О, никой да не изпита такава мъка! Да не отглеждаме в душите си нищо лошо, да не прогневяваме Бога с това, че възпитаваме своите деца невнимателно, като им даваме лоши примери!

Да бъде благодатта Божия с тези, които възпитават децата си в страх Божий. Да ги благослови Господ и над тях да бъде Неговото благоволение во веки ! Амин!

Превод от руски език: Валя Марчелова

УСПЕХЪТ

Ставрофорен иконом Дончо Александров

Забелязали ли сте какво най-много си пожелаваме с повод и без повод? Освен традиционното здраве и така наречения „късмет“, успех е думата, която се изрича много често. Днес на успеха се държи изключително. Да бъдеш успешен е с разнообразно значение. Стабилно и здраво семейство, хубава, престижна работа, подплатена

добре и финансово, висок пост в професията, удобен, красив дом, модерен автомобил – това са само някои от нещата, в които се влага смисълът на успех за съвременния човек. Материални измерения са по-скоро вплетени в разбирането му. Мнозина се стремят към тези цели. Но дори да ги постигнат, дали са щастливи в дълбокия, истинския

смисъл на тази дума? Разбира се, има значение как разбират щастието. Задоволството е далече от това състояние на духа. Външните, видими материални белези са измамни и не-трайни. Други хора са по-скромни, търсейки успеха в по-малките детайли. Нерядко обаче, гоненето и преследването на успеха носи разочарование, напрежение, депресивност. Интересна е тази житейска тема. Нека да над-никнем в нея.

Успехът е следствие от извършване на трудова дейност, от творческа ра-бота, от положени усилия в дадена сфера. Всеки таи надеждата, те да се увенчаят с по-стижение. Поняко-га очакванията са твърде големи, но за жалост резулта-тите неудовлетворителни. Въпреки добрите намере-ния да принесем плодове не само за лична, но и за обществена полза, те не се сбъдват. И тогава едно неприятно чувство се загне-здва в нас. Потискаме се, губим ориентири, лутаме се. Може да се появят и възмущение, ропот, недоверие към тези, с които работим съвместно. Някои се настройват дори срещу Бога, губят упование в Него. Да, ще кажете: „Твърде човешко е да има подобни реакции поради нашата немощ“. Нужно е обаче да се пазим като християни от залитане в такава посока. По-добре е да се замислим и анали-зираме ситуацията. Да се попитаме: а дали самите ние не сме се заблудили в очаквани-ята си? Мислим си, че ще успеем, но не вина-ги правилно преценяваме силите, знанията, уменията си. Надценяваме се. А най-добрият съветник е смиреният поглед към случи-лото се. Да подложим на изпит самите себе си. Имаме ли необходимите способности? Проявили ли сме голямо усърдие и постоян-ство? Съобразили ли сме се с времето и об-

стоятелствата, които също оказват влияние? Ако оценката ни е безпристрастна, може да се окаже, че напразно сме очаквали успех. Нека да сме реалисти. Скъмността помага дори и тогава, когато сме извършили всичко необходимо от наша страна, но независимо от това, несполуката е безспорен факт. Св. ап. Павел положи неспирни усилия, прите-жаваше силна ревност за Божието дело, но съзнаваше, че: „но не затова, че сме способни да помислим нещо от себе си като от нас си;

напротив, способ-ността ни иде от Бога“ (2Кор. 3:5).

От друга стра-на неуспехът не бива да ни отказ-ва от дело, което в действителност си заслужава и е полезно. Не да падаме духом. За каузите, посве-тени на доброто, да продължим да

полагаме сили и труд. Ако сме разбрали, че това е призванието ни, нека го следваме, нека продължим да вървим по избрания път. Няма изкачване само нагоре, а изпитанията и провалите са проверка на волята, жела-нието и възжеленията ни. След като Бог ни дарува здраве и ни държи на определено място, значи има смисъл да се борим. Какви само пречки и препятствия срещаша апосто-лите в своята проповед! Биваха гонени, бити, затваряни в тъмници, скитаха се, подлагаха се на студ и пек, неразбирани, но не се от-казваха да благовестят. Грижете, неуморната работа раждаха богати плодове. Томас Еди-сън на дванайсет години станал вестникар-че в железницата, а на петнайсет изкарвал средствата си като телеграфист. През всяко свободно време учел и извършвал опити. Макар че направил много полезни открития, дал повече от 40 000 долара за неуспешните си опити, та да произведе първата жичкова крушка през 1879 г. За период от половин век защитил 1033 патента. Продължавал да

опитва отново и отново. Никога не се отчайвал. Казвал: „Аз не съм се провалил. Открих 10 000 начина, които не вършат работа.“ Твърдял още: „Гениалността е един процент вдъхновение и деветдесет и девет процента труд“. Проявата на упоритост в труда е от огромно значение за постигане на резултати. Упоритостта ни помага да открием други добродетели. Развива и калява духовните ни „мускули“. Нужно е да бъдем неуморни в нашата работа. Но това не е достатъчно.

Християните сме с разбиране, че без Бога не идва никой успех. „Всяко добро деяние и всеки съвършен дар иде отгоре, слизайки от Отца на светлините“ (Иак.1:17). Освен стъпките, които трябва да предприемем, за да се получи очакваното, ние възлагаме

и надеждата си преди всичко на Бога. Той ни дава здраве, сили, създава обстоятелствата, среща ни с правилните хора, за да успее делото ни. Колкото и добри идеи да имаме, да притежаваме престижно образование, да сме големи капацитети в своята област, без Божията помощ и намеса сме обречени на провал. Свещеното Писание ни припомня : „Ако Господ не съзида къщата, напразно ще се трудят строителите ѝ; ако Господ не опази града, напразно ще бди стражата“(Пс.126:1). Спомнете си, че част от апостолите бяха рибари и то много добри. Знаеха къде, по кое време да извадят риба. Бихме използвали съвременния термин - професионалисти в занаята си. Веднъж след много часове труд да изкарат прехраната си, мрежите им останаха празни. Господ Иисус Христос ги намира изтощени и унили. Те с разочарование се обръщат към Него: „Наставниче, цяла нощ се мъчихме и нищо не уловихме“ (Лук. 5:5). След Христовата намеса, само с една Негова дума мрежите се напълват с риба. Следователно

във всяко наше дело е нужно да просим Божията благословение. И не само това е достатъчно, но и да живеем съобразно Божията воля. Не са малко хората, които очакват магически и чисто механично Божията намеса за техния успех. Разсъждават така: „Ще извикаме свещеник да чете молитви, да поръси със светена вода и да се случи всичко, както искаме“. С Бога сделки обаче не се правят. Бог гледа има ли вяра в сърцето, намеренията чисти ли са, живеем ли благочестиво.

Някои се стремят да успеят, работейки непочтено, участват в задкулисни игри, мамят. Временно може да се радват на някакъв успех по стандартите на този свят, но възмездие то не закъснява. От Бога няма как да се скриеш. Там, където се работи за доброто на ближния, с вяра и

надежда в Господ, винаги има благословение и се чувства небесната намеса.

За вярващия човек успехът не е самоцел. Не се изразява в гоненето на благосъстояние на всяка цена. Той не преследва светските представи за успех. Но в никакъв случай това не означава, че християнинът трябва да е някакъв изпаднал човек, аутсайдер, както се казва днес. Добрият в своята професия, усърдният, напълно нормално заслужава своето възнаграждение и успешно израстване на работното си място, когато са налице необходимите качества. Това е естествен процес. Изкачването нагоре не бива да е благодарение на интриги, лицемерие, ласкателство, подкупи, непочтено отношение, избустване с „лакати“ на колегите. Успехът не се гради върху чужди сълзи и съсипани животи. Пак ще кажа, че високият пост, придобиването на власт, слава, материални придобивки, за днешния човек е равносилно на неуспех. Няма значение как е постигнато. Важно е да демонстрираме атрибутите на успеха.

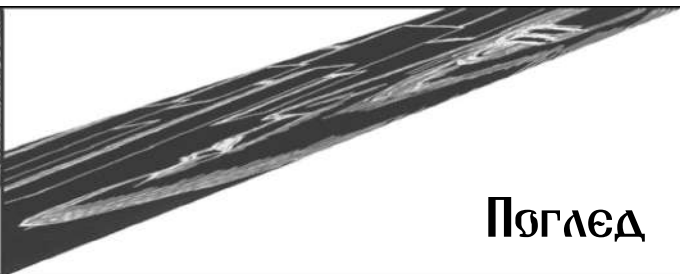
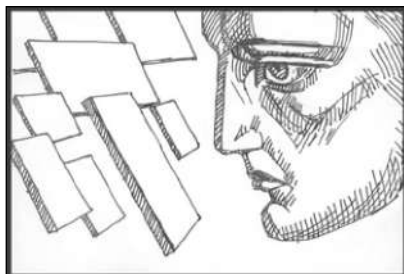

Християнинът не се заслепява от тленните блага, не влиза в мрачни схеми, а търси небесните съкровища. В този смисъл акцентът се слага на духовния успех. А той се състои в борбата с греха и страстите в самите нас. Доколкото сме граждани на Царството Божие още тук и сега, биваме съработници на Бога в живота ни, стремим се към духовно усъвършенстване - това е според нас истинската успешност. Когато носим този опит в отношенията си в семейството, на работното място, сред близките и приятелите си, когато си вършим добросъвестно задълженията, активни сме в църковния живот, това може да се нарече успех. В този смисъл човек със скромни възможности, обикновена работа, но живеещ честно, благочестиво и благодарно, е в пъти по-успял от онзи, забравил за Бога, но притежаващ стандартите на успеха,

както ги вижда той. Вярващият човек в Христа цени успеха. Не го отрича и подменя, но не му робува. Не го издига в култ. И кой е пощастлив? Кой е постигнал повече? Кой живее по-пълноценно и в хармония със себе си и Бога? Мисля, че всеки знае отговорите.

За съвременния човек, да имаш успех е важно. Смята се, че така си значим, почитан. Като че ли целият живот е борба за успех, но в повечето случаи за своя, а не на другите. За жалост, идеалите, общото благополучие, добруването на ближния все повече отстъпват пред личните интереси. Християнската вяра ни отваря очите и сърцата, вътрешния ни поглед, за да видим как и към какъв успех да се стремим в земен и духовен план. Успех, който не е на всяка цена, за сметка на другите, но носи широко отражение и полза за хората.

Поглед

ЛОШИТЕ ВЯРВАЩИ И ЗАГУБАТА НА ВЯРА: ПОГЛЕД ОТВЪТРЕ

Сергей Худиев

Неотдавна се появи руски превод на книгата на американския журналист Уилям Лобдейл „Губейки вярата: как загубих вярата, правейки репортажи за религиозния живот“. Книгата е интересна в много отношения. Лобдейл не може да бъде поставен сред популярните антирелигиозни агитатори; той е доста по-сериозен и дълбок автор. Вероятно си казва думата опитът от професионалната журналистическа работа. Лобдейл повдига ред много важни въпроси, които си струва да разгледаме. Един от тях е за лошите религиозни хора, в които журна-

листът вижда главната причина за своето отпадане от вярата.

Той пише за скандалните случаи с католическите свещеници-педофили — и това, че тези случаи са ставали десетилетия назад, така че сега жертвите са на над четиридесет годишна възраст, но това не прави тези случаи по-малко крещящи. Затова, че управляващите се придържали към политиката на „неизваждане на кърливите ризи“, което позволявало на негодниците да причинят повече вреда, отколкото биха могли, ако веднага ги бяха предали там, където трябва.

За протестантските телевизионни проповедници, които пропагандират „теологията на процъфтяването“ — пожертвайте всичките си пари, в знак на вашата вяра и твърдо упование в Бога, и Бог ще ви „благослови“ като ви изцели от всякакви болести и отрупа с купища пари. Много хора дават последното, което имат, или даже „в името на вярата“ се отказват от необходимите медицински процедури, и очакват обещаните „благословения“ — но уви, напразно. А междувременно телевизионните проповедници живеят с техните пари в разкош и разврат, попадайки от време навреме в публични скандали.

Да, „лошите религиозни хора“ са най-популярният аргумент против Църквата и вярата в Бога изобщо, и е нужно да разгледаме този проблем по-подробно. Лобдейл пише в западни издания, но ние не бива да се утешаваме с това — лошите религиозни хора ги има навсякъде.

Разбира се, в скандалните вестници има много и лъжовни публикации. Но има и истински злодеи. Защо съм толкова сигурен? Защото за това е писано и в Евангелието: „Мнозина ще Ми кажат в оня ден: Господи, Господи! не в Твое ли име пророкувахме? И не в Твое ли име бесове изгонвахме? И не в Твое ли име много чудеса правехме?“

23. И тогава ще им кажа открито: никога не съм ви познавал; махнете се от Мене вие, които вършите беззаконие“ (Мат. 7:22,23). Хората, за които става дума, са били по име и външно християни. Повече от това, доста активни и забележими християни. Те пророчествали от името на Христа, изгонвали бесове, даже извършвали чудеса — но Господ казва, че през всичкото това време те са Му били чужди. Той никога не ги е познавал.

Как да реагираме на тези хора? Лобдейл описва две реакции — той самият се е оттеглил от вярата в Христа. Но е достатъчно честен, за да посочи и примерите на другия избор: хора, които прилагат огромни усилия, за да изобличат фалшивите проповедници, изхождайки от своята преданост към Господа. Много от тези, които са пострадали от лошите религиозни хора, запазват вярата. Те са

не по-малко възмутени от беззаконието, отколкото Лобдейл; за разлика от него, много от тях са пострадали лично. Но са останали с Христос. Защо? Защото такъв бил техният личен избор. Кой в тази ситуация е направил неправилният избор? Нека се опитаме да разберем.

Реалност на избора

Ние сами решаваме да вярваме или да не вярваме в Христа. Да казваме, че „хората, които бяха нарекли себе си християни, ме изгониха от вярата, която обичах“, както пише Лобдейл, значи да се самозалъгваме. Може да кажем: „аз взех решение да напусна вярата (или отказах се да вярвам) по такива причини“, а после да разгледаме причините за това. Някой ще ги сметне за уважителни, друг — не. Но ще се наложи при сериозен разговор, да се откажем от идеята, че вместо нас някой друг взема решение. Ако сте приели правилно решение — защо да го приписвате на другите? Ако Вие сте просто клечка във водовъртежа и Вашите решения се определят не от Вас, а от някакви външни сили, то е безсмислено да обсъждаме каквото и да било. Да обсъждаме причините за нашите решения, в частност как им влияят лошите религиозни хора, можем, само ако ние, самите вземаме решенията.

Риторичен метод „заради негодниците“

Веднъж в интернет-блога, който водя, се изказах добре за една наша портиерка от Узбекистан. Един от коментаторите горчиво ме укори за това, че хваля узбекистанката точно в годината, когато неин сънародник е извършил ужасно престъпление. Това беше наистина чудовищно, възмутително престъпление; и очевидно, от мен се очакваше, да преадресирам гнева си, предизвикан от това злодеяние, по асоциация към друг човек — невинен, в случая портиерката от нашия вход. И тъй като аз не го направих, бях упрекнат.

Риторичният метод „заради негодниците“ е достатъчно прост. Първо, преидзвикайте праведен гняв, второ — преадресирайте го по асоциация на някой друг. Нищо специфично антирелигиозно няма в него, той може да бъде анти-всякакъв, може да бъде употребен

против всякаква група хора — узбекистанци, полиция, тренъори, евреи, учители, лекари, руснаци, американци или велосипедисти (знаете ли, че Хитлер по време на Първата Световна Война е бил куриер и е обикалял с колело? Велосипедистите – те са такива!)

Слабостта на този метод е в това, че той носи откровено манипулативен характер — Вас не се опитват да ви убедят аргументирано, че портиерката е злодейка; Вас ви склоняват да я възненавидите на вълната на емоциите, предизвикани от престъплението, извършено от друг човек.

Другата му слабост е в това, че може да се покаже неговата сила в универсалността. Сред която и да е група хора — лекари, учители, учени, който и да е — може за минута да се излеят две кофи с гадост. Лекарите са правили опити върху затворници, учителите са били учениците с линейки, учените са изгорили Хирошима. Ненавиждате ли и вие физиците така, както ги ненавиждам аз? Не?! Тогава вие сте много, много лош човек, на който изобщо не му пука за страшната смърт на децата в Хирошима.

В това да ставаме жертва на манипулации — националистични, антинаучни, антирелигиозни, и всякакви други, има определен елемент на отстъпка, на съгласие — „аз самият се оставям да бъда излъган“, и ние трябва да решим твърдо, дали сме съгласни да бъдем лъгани. Човек, който е запалил в себе си праведен гняв по повод на нечий наистина зли дела, а после го е преадресирал към други хора, които са му неприятни по други причини, може лесно да се почувства прав. Въпросът е в това, дали искаме да се чувстваме прави или да бъдем прави. Можем да припомним до метода „заради негодниците“, за

да подтиснем своите съмнения, може просто внимателно да разгледаме тези съмнения, за да изясним доколко те са основателни. С това ще се заемем сега.

Основания за избор

Лобдейл, прави му чест, споменава за някои добри и честни вярващи хора, от които дори се възхищава. Той споменава, че сред католическите свещеници повечето всъщност не извършват никакви престъпления; че такива телевизионни проповедници, като например Били Греъм, няма за какво да бъдат упрекнати, освен в това, че самата им вяра в Бога (от гл.т. на Лобдейл) е грешна.

Той се изказва топло за пастора на енорията, към която е принадлежал до момента, в който се е отвърнал от вярата окончателно. Но тогава защо приема решение, основавайки се именно на лошите хора? Нима тези хора са болшинство?

Не, и той не се опитва да представи така нещата. Признава, че неговият опит се базира на това, че като журналист е разследвал именно случаите на злоупотреби — подобно на следовател, разследващ убийства. Обичайният гражданин (не следователят) може никога през живота си да не се срещне с убийци; обичайният член на религиозната общност — никога да не види религиозните гадове, за които пише Лобдейл. Нима тези хора биват предлагани на своите общности в качеството си на образци за подражание, нима одобряват тяхното поведение? В никакъв случай. На какво основание за вземането на решение дали да вярваме в Бога трябва да вземаме именно тях? Защо на чепката с грозде трябва да търсим точно гнилото грозденце?

Боя се, че разбирам защо. Негодниците

и техните мръсни дела ни карат да се чувстваме зле в света, в който живеем и в който се извършват толкова ужасни неща. Но те ни помагат да се чувстваме добре относно нас, самите — та ние на този фон основателно се виждаме като добри хора, праведници, изпълнени със справедливо възмущение, негодуващи ищци — и в никакъв случай не и подсъдими! Обикновените хора не ни дават това добро самочувствие. С наистина добрите хора нещата стоят още по-зле — ние рабираме, че на техния фон изглеждаме откровено посредствено. Чувстваме се като на съд — защо не сме станали като тях? Какво ни е попречило? Ами нищо, просто не сме поискали. Не грешниците, а праведниците ни карат да се чувстваме неловко.

Как можем да реагираме на тази неловкост? Тук се оказваме на кръстопът: налага ни се да решим какво искаме. Можем да поискаме да се поправим, да се променим, да застанем на пътя на нравствения растеж и тогава ще търсим добрите примери. Ще търсим общуването с праведни хора, ще четем за тези, с които лично (поне на земята) вече не ще можем да се срещнем. Ще ни интересуват добри хора, за да подражаваме на тях. Но ние можем да изберем друг път — да подтискаме в себе си всяко чувство, че нещо не е наред с нас и че е нужно да се променим. И тук ще имаме острата нужда от гадове и ще ги търсим. Можем да ги намерим — има ги. Въпросът е в това, искаме ли да приемаме жизнено важни решения, изхождайки именно от метода „заради негодниците“.

Не бъдете неразсъдителни

Да се върнем към думите на Евангелието, упоменати в началото на статията — някои

от хората, изпълняващи ролята на духовни лидери, Господ никога не ги е познавал. Новият Завет е пълен с предупреждения за лъжепророчи. Духовното пътешествие може да се окаже опасно. В това няма нищо специфично религиозно — да живеш сред хора, надарени със свободна воля, като цяло си е опасно. Понякога хората се сблъскват с предателство — предателство, което оставя дълбоки, дълго незарастващи рани. Девојката, влюбена до уши, може да се омъжи за блестящ, артистичен, обаятелен млад човек — а той може да се окаже психопат, който да

превърне живота ѝ в ад. Човек може да се довери на най-добрия си приятел — а той да го предаде. Доверието е винаги риск. Там, където взаимоотношенията се градят на доверие — в семейството, в Църквата — винаги съществува опасността някой

да злоупотреби с него.. Още повече, че понякога лошите хора притежават способността в началото да правят много добро впечатление.

Това не е повод да не се встъпваме в брак, или да не дружим с никого, или да не се присъединяваме към Църквата. Избягвайки хората, възможно е да се предпазите от предателство, но още по-възможно е, да се сдобие с любов, приятелството, и в крайна сметка — с вечно спасение. Но това е повод да бъдете разсъдителни: негодияте, които манипулират с най-добрите (в частност, религиозните) чувства на хората, уви, са реалност.

Онези, които нападат нашата вяра, често я наричат „лековерие“. Няма нищо по-далечно от истината — Пророците, Апостолите и самият Господ Иисус много пъти ни призовават към внимателност и разсъдителност. Вярата е преданост на Божията истина, готовност

да употребиш усилия да я намериш и съгласно нея, да изправиш живота си. Вярата може да изиска от Вас да противостоите на злодеите и лъжците — в името на Христа, Когото те предават, и хората, на които причиняват вреда.

Да, сред Христовото воинство има предатели — започвайки от Иуда Искарот. Но ако

вие решите да дезертирате, позовавайки се на тези предатели, това е Ваше решение, а не тяхно. Чуждото предателство не може да ви попречи да останете верни, ако вие поискате това.

Превод от руски език: Йоанна Калешева

ДОМАШНА ЦЪРКВА

ДЕЦАТА, КОИТО НАЙ-МНОГО СЕ НУЖДАЯТ ОТ ЛЮБОВ, СЕ ДЪРЖАТ НАЙ-ЗЛЕ ОТ ВСИЧКИ

Случвало ли ви се е следното: детето търси вашето внимание, но в заедно с това се държи отвратително. И вие си мислите: „Но защо отново?! Отново тези безкрайни истерии, заяждане, капризи...“

Трудно е постоянно да помним, че децата са преди всичко деца. Те имат нужда от наше време и внимание, даже ако не знаят как да помолят за това.

Те са само на няколко години от рождението си, а ние очакваме, че ще се държат като нас, възрастните. А това е наша задача – да ги научим да управляват своите чувства.

Приятелката ми Хилари много точно описва това в бележките си от своя родителски опит:

«Моята дъщеря — малко момиченце на 6 години, което очакват, че ще се държи като 26-годишна - ще знае кога да говори, кога да мълчи, слушайки мама, тати, учителя и практически всеки възрастен човек, с когото влиза в контакт. В същото време ние искаме тя да има собствен избор и да взема самостоятелни решения.

Тя прекарва 6 часа на ден, седейки тихо на бюрото си и слушайки учителя си. Учи и решава задачи. Опитва се да разбере с кого може да дружи и какво изобщо е това да бъдеш добър приятел. Опитва се да разбере какво е да си добър и мил. Опитва се да проумее по какви правила е устроен светът и точно в този момент от нея се иска да сподели своето любимо Барби с по-малката си сестричка.

Всичко това е твърде много за малкото крехко тяло и душа. Детето иска да даде воля на натрупаното напрежение - но всъщност как и с кого да го направи? С този, за когото знае без никакво съмнение, че е до него - сигурно и надеждно.»

Ако това е така, какво можем ние да направим като родители?

Харесват ми съветите на детския психолог Кети Малински:

„Едно от първите неща, които разказвам на родителите, които консултирам, е, че поведението на детето е форма на комуникация с нас и за да променим неговото поведение

ние, трябва да разберем какво послание се опитва то да ни отправи чрез това.

С други думи, в основата на нежелателно поведение лежи нещо много по-дълбоко, такова което го предизвиква и утвърждава. Тези скрити мотиви по правило са неудовлетворените потребности на детето. И когато родителите открият какви точно са тези потребности, те пожелават да дадат на детето това, което му липсва. С други думи: не харесват поведението му, но нуждите, които отключват такова поведение, са им ясни и будят съчувствие!

Деца, които външно се държат безобразно, преди всичко се чувстват необичайни, нежелани, неоценени, неспособни, безпомощни или ранени. От какво се нуждаят те – със сигурност не от завишен контрол или особени наказания – а от разбиране, съчувствие и подкрепа. **ЛЮБОВ!**

Как можем да окажем подкрепа?

Когато родителите разбират и съпребиват чувствата на децата си, тогава те се научават, че чувствата не са опасни, че са естествени, че могат да ги изпитват, но не непременно да действат под тяхното влияние. Веднага щом детето си позволи да изрази тъгата си за счупената играчка; болката си, че майка му е била несправедлива; срама си, че не може да отговори правилно на урок; или страха си, че е заплашено от съученик, неговите душевни рани започват да заздравяват. Това се случва почти като по чудо: веднага щом детето вече няма нужда да се предпазва от по-уязвимите чувства с помощта на гнева, то той се изпарява и за детето става лесно да продължи напред.

И обратно, ако ние не създадем безопасно пространство, за да може детето да

преживее различните свои чувства, то ще губи самообладание и ще се държи лошо, доколкото у него няма други способности да се справи с това, което бушува вътре в него. И тогава у нас се създава впечатлението, че у детето има „копче на гнева“, което то е готово да натисне във всеки един момент.

Нашият най-важен съвет – бъдете до детето си, когато то преживява тежки чувства! Бъдете неговото безопасно пространство!

Ако вие знаете точно какво се случва с него в дадения момент, формулирайте му

го на глас, за да може и то да го осъзнае. Покажете му, че го разбирате с помощта на думите, например: „Детето ми, ядоса се защото падна кулата ти с кубчета ли?“ или „Тъжно ти е, защото момичето не поиска да играе с теб ли?“.

По този начин детето получава „разрешение“ да чувства. „Всичко е наред, всеки човек понякога има нужда да поплаче (да е тъжен, да се разсърди). Аз съм с теб!“. Ако вие можете да го хванете за ръцете или да го прегърнете, направете го! Постъпвайки по този начин, вие му изпращате сигнал за силата на вашата връзка: „В безопасност си. Тук съм“.

Може да ви е много трудно да започнете да правите всичко това и да не изпаднете в обичайното: „Марш в стаята си и помисли добре над поведението си!“.

Да покажем разбирането си и да обградим с любов и внимание – това е най-доброто нещо, което можем да направим за нашите деца, които бихме искали да видим в бъдеще като грижовни, отговорни, независими възрастни, които могат да се справят с всякакви човешки чувства.

Превод от руски език: Армине Христова

ЧУДЕСАТА НА ВЯРАТА

ИЗЦЕЛЕНИЕ НА НАРКОЗАВИСИМО МОМИЧЕ ПО МОЛИТВИТЕ НА ПРЕП. МАРИЯ ЕГИПЕТСКА

Протопрезвитер Димитрий Лупасакис

В двора на нашия храм „Св. Исидор“ има малко параклисче с икона на преп. Мария Египетска. На тази икона се виждат много закачени висулки и различни украшения. Всичките са подарени от хора, благодарни за чудесата и изцеленията, станали с тях или техни близки по молитвите на преподобната. Ще ви разкажа по-подробно за един такъв случай.

Веднъж в храма ни дойде една жена. Плачеше силно и не можеше да се успокои. Попитах я:

- Какво се е случило?

- Пълна катастрофа! – отговори тя. – Дъщеря ми напусна дома, стана наркоманка и не знам как да я върна.

Какво трябваше да отговоря на потъналата в скръб майка? Предложих ѝ да почака малко и влязох в олтарата, за да се помоля пред великата светиня, която се съхранява в нашия храм – чудотворния кръст. Помолих се Господ да ме вразуми,

за да ѝ отговоря според Неговата свята воля. Там, в олтарата, се загледах в двете икони, които съвсем наскоро ми бяха изпратени от човек със свят живот – архимандрит Хризостом,

игумен на манастира „Преподобни Герасим Йордански“. На една от иконите беше изобразена великата светица преподобна Мария Египетска. Ето го отговора на молитвеното ми обръщение към Господа! Изнесох от олтарата чудотворния кръст, прекръстих с него всички вярващи и се обърнах към плачещата майка:

- Излез от храма и отиди до параклиса с иконата на св. Мария Египетска. Помоли я да върне дъщеря ти. Моли се със свои думи, както ти подскаже сърцето.

Тя излезе. А след няколко минути целият храм изтръпна. Навън се разнесе силен, страшен рев:

- СВЕТА МАРИЯ ЕГИПЕТСКА, ВЪРНИ ДЪЩЕРЯ МИ!!! ОТ ДВЕ ГОДИНИ Е НАРКОМАНКА,

МОЖЕ ДА УМРЕ!!! РОДИЛА СЪМ Я, МАЙКА
СЪМ Й, СМИЛИ СЕ НАД МЕН, ГРЕШНАТА!!!

Вярващите започнаха усилено да се кръстят. Видно беше, че наоколо нямаше нито един човек, останал равнодушен към този отчаян вопъл за помощ. След като изля душевната си болка, жената се върна в храма, дойде при мен и каза:

- Отче, прекръстете ме с чудотворния кръст, защото сега сърцето ми ще се пръсне от болка!

Помолих се на Божията Майка да помогне на нещастната жена. Изнесох от олтара иконата на преп. Мария Египетска и ѝ я дадох, за да продължава да ѝ се моли въщи.

Минаха около два месеца. Тази жена отново се появи. Щом ме видя отдалеч, тя, без да обръща внимание на струпалите се вярващи, дошли да се поклонят на кръста, провикна се високо, но вече с нескрита радост:

- Отче, донесох ви иконата! Света Мария Египетска ми помогна да върна дъщеря си!

Тя държеше за ръка момиче на около двадесет години. Това беше дъщеря ѝ Елена. Разказа ми удивителната история на нейното спасение.

Малко преди нашата среща, Елена си била подготвила спринцовка с поредната доза наркотици. Изведнъж я доближила някаква жена, „слаба като скелет“ и ѝ казала:

- Никога повече не прави това! Връщай се въщи, майка ти те чака. Всичко ще се оправи.

- Как се казвате? – попитала я Елена.

- Името ми е Мария Египетска. Дойдох при теб от храма „Св. Исидор“.

Момичето изхвърлило спринцовката и

тръгнало към къщи, но по пътя я побили тръпки и започнало да повръща. Било наркотична криза. Когато била вече близо до дома, паднала на земята, дотичали хора. Преди да изгуби съзнание, тя успяла да каже адреса си и помолила да я закарат въщи, жива или мъртва.

След известно време дошла на себе си и ѝ

помогнали да се прибере у дома си.. Звъннала на вратата. Чули се стъпки, а след това – и гласът на майката:

- Кой е?

- Мамо, аз съм, дъщеря ти!

Тя се хвърлила на врата ѝ и я въвела у дома, където я заобиколила с нежната си грижа и внимание.

Не може да се предаде радостта на майката, която най-накрая видяла детето си!

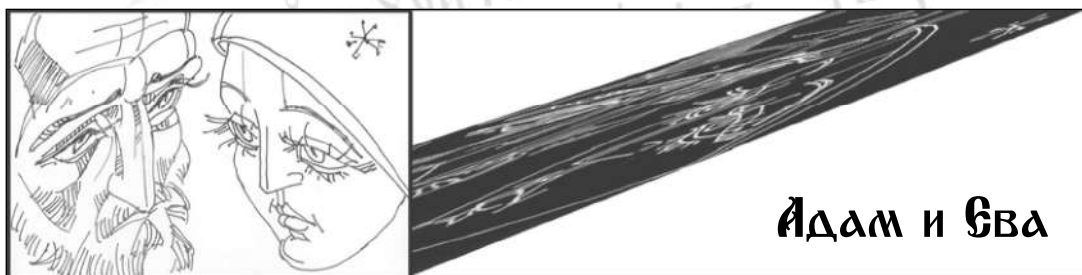
Когато дъщерята дошла на себе си, не се наложило да се провежда рехабилитация и да се стои в болница: чувствала се много добре и дори мисълта за наркотиците предизвиквала у нея отвращение. Майка ѝ предложила да посетят храма „Св. Исидор“, за да благодарят на преп. Мария за изцелението от наркотичната зависимост.

Оттогава изминаха около две години. Елена много се промени, трудно е да я познаеш. Всичко е останало в миналото. Запозна се с прекрасен младеж, който ѝ предложи брак. Ако им се роди момиче, непременно ще я кръстят Мария.

Преподобна майко Мария, помагай ни и бъди винаги наша пазителка!

Превод от руски език: Дияна Янчева

Адам и Ева

БРАКЪТ Е БОЖЕСТВЕН ОБРЯД

Из записките на света императрица Александра Феодоровна

Животът ни протича в грижа за насъщния хляб. Взаимната ограниченост и греховност на съпрузите често оставят забележим отпечатък върху техните взаимоотношения. Постепенно оскъдняват, накърняват се тези чувства, които са превръщали някогашите влюбени в най-щастливите същества на света, угасва светлината на жертвеността и рицарството, ежедневието обезцветява общението между съпрузите. Но не такъв е бил съпружеският опит на венценосците Николай и Александра. Вроденото благородство, чистотата на чувствата и намеренията са се съчетали със съзнателните им и обмислени усилия да бъде опазен този съюз, който е висок образец на съпружески живот и е увенчан при завършването на жизнения им път с мъченически подвиг.

Иерей Артемий Владимиров

Бракът е Божествен обряд. Той е част от замисъла Божий, когато е създавал човека. Това е най-тясната и свята връзка на земята.

Смисълът на брака е в това, да носи радост. Подразбира се, че съпружеският живот е живот най-щастлив, пълен, чист, богат – установен от Господа за съвършенство.

Божественият замисъл е в това, бракът да носи щастие, да направи живота и на мъжа, и на жената по-пълен, за да не загуби нито един от тях, а двамата да спечелят. Ако въ-

преки всичко бракът не е щастлив, и в него животът не става по-богат и пълен, то винаги не е в самите брачни връзки, а в хората, които са свързани в тях.

Без Божието благословение, без освещаването на брака от Бога, всички поздравления и добри пожелания на приятели са като кух

звук. Без Неговата ежедневна благословия в семейния живот, дори и най-нежната, и истинска любов не ще съумее да даде всичко, което е необходимо, на жадуващото сърце. Без благословение от Небето, цялата красота, радост, ценност на семейния живот могат да бъдат разрушени във всеки един момент.

След сключването на брака, първата и най-главна отговорност на мъжа е към неговата жена, а на жената – към мъжа. Те, двамата, трябва да живеят един за друг, да отдадат

живота си един на друг. В брака двете половини се свързват в едно цяло в толкова тесен съюз, че вече не са два живота, а един. Всеки, до края на живота си носи свещената отговорност за щастието и благо на другия.

Има нещо особено свято и предизвикващо благоговение в това, че жената, встъпвайки в брак, съсредоточава всички свои интереси върху този, когото взема за свой мъж. Тя напуска дома на своето детство, майка и баща, прекъсва всички връзки, които я свързват с миналия ѝ живот. Изоставя развлеченията, с които е свикнала. Гледа в лицето този, който я е помолил да стане негова жена и с трепетно сърце, но и със спокойно доверие му поверява своя живот. И мъжът с радост приема оказаното му доверие. Това за цял живот изпълва със щастие човешкото сърце, способно на неизказана радост и неизмерими страдания.

Жената, в пълния смисъл на думата, отдава всичко на мъжа си. И това е тържествен момент за всеки мъж да приеме отговорността за този млад, крехък, нежен живот, който му е поверен, и да го гали, защитава, пази, докато смъртта не изтръгне от ръцете му това съкровище или не поразии самия него.

Първият урок, който трябва да научат и приложат съпрузите, е търпението. В началото на семейния живот се изявяват, както достойнствата на характера и нрава, така и недостатъците, и особеностите на навиците, вкуса, темперамента, за които другата половина не е и подозирала. Понякога им се струва, че е невъзможно да привикнат един към друг, че ще имат вечни конфликти, но търпението и любовта преодоляват всичко и двата живота се сливат в един – по-благороден, по-силен, по-пълнен, по-богат и този живот ще

продължи и в мира, и покоя.

Един секрет за щастие в семейния живот е вниманието един към друг. Мъжът и жената трябва да си показват постоянно един на друг знаци на най-нежно внимание и любов. Щастието се състои от отделните минути, от малките, бързо забравящи се удоволствия – целувка, усмивка, нежен поглед, сърдечен комплимент и безброй добри мисли, и най-искрени чувства. На любовта ѝ е нужен този ежедневен хляб!

Още един важен елемент на семейния живот – общността на интересите. Нищо от грижите за жената, не бива да изглежда нищожно в очите на мъжа. От друга страна, всяка мъдра и вярна жена трябва с удоволствие да проявява интерес от делата на мъжа си. Да желае да узнае за всеки негов нов проект, план, затруднение, съмнение... Да бъде наясно с всичко около него. Нека двете сърца споделят и радостта, и страданието, нека си поделят товара

на грижите, нека всичко в живота им бъде общо! Заедно да ходят на църква, да се молят заедно, заедно да носят по пътя към Господа тежестта на своите грижи за децата и за всичко, което им е скъпо! Защо да не разговарят един с друг за своите изкушения, терзания, съмнения, тайни желания и да не си помагат със съчувствие, с ободряващи думи?! Всеки, в своите планове, е длъжен непременно да помисли и за другия. Един от друг не бива да имат тайни, да имат общи приятели. По този начин двата живота ще се слееят в един.

Бойте се от най-малкото начало на неразбирателство и отчуждение. Вместо да се съдържите, ако произнесете невнимателна, лоша дума, между двете сърца ще се появи малка пукнатина, която постепенно ще се разширява и разширява дотогава, докато

те не се окажат разделени завинаги едно от друго. Казали сте нещо в бързината? Веднага поискайте прошка! Появило се е помежду ви недоумение? Не му позволявайте дори и за час да остане неизгладено! Въздържайте се от разпавии. Не лягайте да спите, затаили в душата си чувство на гняв. В семейния живот няма място за гордост – никога не утешавайте чувството си на оскъргбена гордост и не смятайте, че именно другият трябва да поиска пръв прошка. Истински обичащите се не се занимават с такава казуистика – те винаги са готови да отстъпят, да се извинят.

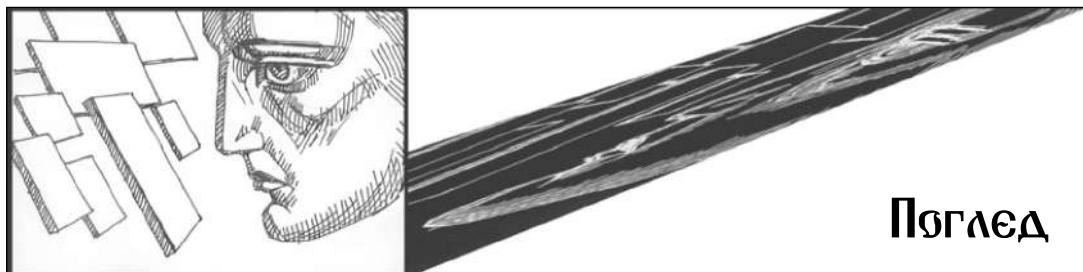
Всяка жена трябва да знае, че когато е в тревога или затруднение, в любовта на своя съпруг винаги ще намира безопасен и тих подслон. Тя трябва да е уверена, че той ще я разбере, ще бъде деликатен с нея, дори ако трябва, ще употреби сила, за да я защити. Тя никога не бива да има съмнението, че в трудни ситуации той не би й съчувствал и под-

крепил. Би трябвало никога да не се бои, че мъжът ѝ ще я посрещне с хладност или укор, когато тя потърси в него защита.

Когато увехне красотата на лицето, затъмни се блясъкът на очите и със старостта се появят бръчките, а и оставят следи безелите от болести, мъка и грижи, любовта на верния мъж трябва да остане все така дълбока и искрена, както и преди. Няма на земята мяра, която е способна да измери дълбочината на любовта на Христос към Неговата Църква, и нито един смъртен не може да обича с такава любов, но въпреки това, всеки мъж е длъжен да направи това в такава степен, в която тази любов би могла да бъде повторена на земята.

Обединените на земята от общата вяра в Христа мъж и жена, претопявайки своята земна любов в любов към Бога, ще бъдат вечнo съединени на Небето!

Превод от руски език: Валя Марчелова

ЗА МЪЖКИЯ БЛУД

Протоиерей Пьотр Гурьянов

Незнайно защо, но е прието да се счита, че темата за целомъдрието и девството касае само жените. И често именно те биват обвинени в греха на блуда и последствията от него. Но трябва да се признае, че мъжът носи ОГРОМНА отговорност, защото самият Господ го е надарил с особен статут: да бъде главен – а значи да бъде отговорен ЗА ВСИЧКО! И какво се получава? Този, който е длъжен да дава пример за благочестив и добър живот, да опазва жената от злото – той я съблазнява, осквернява, лъже и предава?

„Това е необходимо за здравето“, „въздържанието е вредно“, „момичетата сами си го искат и са станали лесно достъпни“, „приятелите ми ще ми се присмиват, ако не бъда като всички“ и в края на краищата грехът е върху жената, а мъжът няма нищо общо?! – как само мъжете се оправдават за блудния грях?! Такива приятели пет пари не струват! И изобщо – никога и с никого не обсъждайте личния си живот (освен на Изповед при свещеник)! А що се отнася до здравето, то него ни дава САМО Бог! Кой и кога от греха и мръсотията е станал по-здрав и по-щастлив? Скръбно

е за онези лекари, които са измислили тези лъжовни теории, подтиквайки мъжете към смъртния грях. Оправданието, че „блудът е за здраве“ е също толкова безумно, колкото да се каже: „ще отида да пребия десетина човека до смърт, за да направя силова тренировка“. Блудът е също толкова страшен грях, колкото и убийството!!!

През всички векове в Русия мъжете се славиха с най-високите духовни качества и християнските добродетели – силата на духа, благородство, смирение, достойнство, великодушие... Александър Невски, Фьодор Ушаков, Михаил Кутузов, Николай II и множество светии, сред които велики пълководци, воители, князе – всички те са били вярващи православни хора – това е гордостта на страната, понеже те са спасявали своите семейства и Родината си, умирали са за

Христа, без да жалят живота си и са проявявали висша степен на любов и благородство.

А сега? С какво сега се кичат по-голямата част от съвременните мъже: с кариера, с пари, с коли и най-страшното – с многото съблазнени жени? Нима мръсотията и материалните блага, придобити по несправедлив начин, са показател за успех? Ще отбележа също, че преди мъжете никога не са бивали толкова захласнати по външния си вид (обикновено това е характерно за жените). Защо ли?

Особено остро темата за блуда касае онези мъже, които са постигнали нещо в този живот – статут, положение, финансови успехи. Жените за тях стават като вещь и колкото повече са, толкова по-добре... и това вече е маниакална страст. Мнозина от тези мъже започват да вярват в себе си до такава сте-

пен, че в безумството си тръгват срещу СА-МИЯ БОГ и Неговите свети заповеди! Смешно и едновременно страшно! Нали знаете как един ангел също някога се възгордя така, че завинаги стана бял!

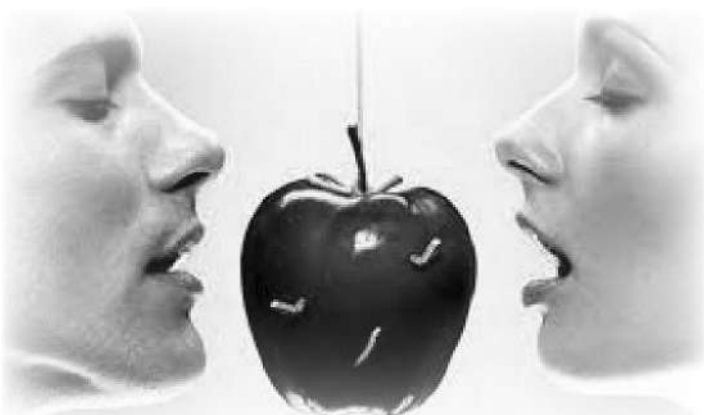
Множество мъже се оплакват, че порядъчните жени днес са малко – почти всички били лесно достъпни?! Сложно е да се оспори. Но да бъдем честни, достойни ли са развратните мъже да имат чисти и порядъчни жени? Затова блудстващите избират блудници. Обикновено мъжете имат неписан принцип: „Нашата работа не е да раждаме – да се насладим и да бягаме“. А страшните последствия от блуда, в

частност АБОР-ТЪТ – това е и МЪЖКИ ГРЯХ! Мъжът е прекият съучастник в детеубийството.

И какво се получава? Мъжът, който е призван да бъде истински духовен воин, се превръща в марионетка в

ръцете на дявола? А жените, също лутащи се в тъма, лесно попадат в тези смъртоносни мрежи на лъжата, порока и извращенията. И най-ужасяващо е, че самите те изкушават силния пол. И тогава – сълзи, страдания, унижение, предателство и безкрайни изневери. Ако мъжът блудства преди брака и не се разкайва за това, ставайки съпруг, той няма да се спре и вероятно ще продължава да блудства още повече. Трябва да се бяга надалеч от такива „мъже“! Самите те потъват в греховното блато и повличат жените към тази пропаст.

Няма нужда да се нагаждаме към беснуващия свят, който отдавна се е побъркал! Трябва да се слушаме съвестта си и БОГ! Има такъв израз: „Умрял на 30 – погребан на 60“. Блудът е страшен с това, че прави от нас духовни мъртъвци, когато сърцето се вкаменява, а грехът се превръща в норма. Това е

началото на края!.. Ами ако, не дай, Боже, има война??? Ще могат ли да защитят Родината си онези, които са свикнали да предават, които са потънали в блуд и чиито мисли са само за „онова“? Тоталните блудници обикновено са жалки страхливци. Храбър и силен мъж никога няма да падне до блуд и предателство. А какво правят с предателите по време на война?!

Безотговорност, инфантилност и страшна безумна ГОРДОСТ се крие зад мъжкия блуд! Това е гнусна кражба, уподобяване на животното. Стремещт към блудни наслаждения може да се сравни с наркотичната зависимост в смъртен стадий. Това е като куче, което ближе с езика си остър трион и, загубило вече много кръв, не може да се спре. ОПАСНА ИГРА! Разрушават се семейства, бащите напускат семействата си, изоставят родните си деца, налитат на бой и скандали, предават, сменят жени в неизброимо количество и на какво се надяват? Ако мъжът е главата на семейството, значи ТОЙ Е ВИНОВЕН, защото е главен!

Нито един грях, особено толкова тежък като блуда, няма да остане без наказание и въздаянието ще е много страшно. Духовните закони работят, дори когато човек не вярва в тях. Като свещеник, изповядал стотици мъже

на различна възраст и с различен статус, свидетелствам: неминуеми мъки, нещастия и болести идват в живота на блудставщите! И често мъжът сам усеща, че му е много лошо, болно и самотно, дори когато външно всичко изглежда добре. Той дори не се досеща защо толкова силно се измъчва душата му... Но дай, Боже, човекът все пак да успее да се покае, решително да отхвърли блудния грях и да изправи пътя си. Понеже след смъртта покаяние вече няма да има. А смъртта може да дойде всеки момент.

Целомъдрието, молитвата, животът в Бога, участието в Тайнствата Изповед и Причастие – това е колосална и единствено спасителната сила. Ненапразно светът напада вярата и Църквата, защото само Бог може да ни спаси. Дяволът, напротив, прави всичко възможно, за да ни погуби! А блудът е най-действеният и прост начин за унищожаване на човека и за довеждането му до пълно отчаяние. И тук няма никакво средно състояние. Или си крадец, или не си. Или си убиец, или не си! Или си с Бога, или си с дявола. Изборът е наш...

Превод от руски език: Марина Трухина

Богословски размисли

ВСЯКА ВЛАСТ Ё ОТ БОГА

Юрий Пуцаев

Един откъс от Посланието на апостол Павел до Римляните често е предизвиквал и понякога продължава да предизвиква спорове. Това е особено харак-

терно за периодите на промени в обществото.

„Всяка душа да се подчинява на върховните власти, **защото няма власт, която да**

не е от Бога; и каквито власти има, те са от Бога наредени" (Римл. 13:1).

На църковнославянски: „Нестъ бо властъ, аще не от Бога“! Противниците на традиционния превод твърдят, че буквално тази фраза би трябвало да се преведе като: „не е власт тази, ако не е от Бога“. И тогава значението на думите на апостола придобива точно обратния смисъл в сравнение със Синодалния превод: само тази власт е наистина власт, която е от Бога. Тогава следва изводът, че не на всяка власт трябва да се подчинява човек, а само на тази, която (според нас) е от Бога. А властите (отново според нас) са несправедливи и престъпни, следователно не трябва да им се подчиняваме. Дори трябва да се борим срещу тях и да им се противопоставяме.

Тълкуването, което критикува традиционния превод, изглежда по-скоро породено от естественото човешко чувство за справедливост.

Наистина, може ли да считаме всяка власт „от Бога“ и да ѝ се подчиняваме? А ако тя, примерно, се грижи повече за собствено-то си благополучие, отколкото за благополучието на хората; нарушава правото им на собственост или отнема имуществото им?

Нека да погледнем в древногръцкия текст и да видим колко верен е Синодалният превод на този откъс от Посланието до Римляните. Изразът „οὐ γάρ ἐστιν ἐξουσία εἰ μὴ ὑπὸ Θεοῦ“, преведено напълно буквално, би трябвало да звучи така: „Защото няма власт, ако не е от Бога“, което напълно покрива смислово традиционния Синодален превод.

Нещо повече, той е в пълно съответствие с по-нататъшните думи на апостола в Посла-

нието: „Затова, който се противи на властта, противи се на Божията наредба. А ония, които се противят, ще навлекат върху си осъждане. Защото началниците не са страшни за добрите дела, а за лошите. Искаш ли пък да се не боиш от властта, прави добро, и ще получиш похвала от нея, защото началникът е Божий служител, теб за добро. Ако пък правиш зло, бой се, защото той не напразно носи меч: той е Божий служител и отмъщава с гняв ономува, който прави зло. Затова трябва да

се подчинявате, и то не само поради страх от неговия гняв, но и по съвест“ (Римл. 13:2-5).

Когато казват, че дори апостолите Петър и Павел са били преследвани и

екзекутирани, че множество християнски мъченици са претърпели гонения, трябва да разбираме, че това са били ситуации на защита на вярата, когато им е било предложено да се отрекат от Христос. И само в този случай неподчинението на властта от страна на християнина е оправдано: когато е редно повече да се слуша Бог, отколкото да се слуша човек.

Ето какво пише за това св. Тихон Задонски:

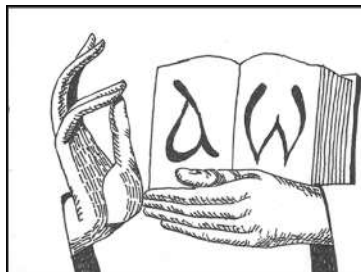
„Слушайте и вършете всичко, което е заповядано, и което не противоречи на Божия закон: иначе не се подчинявайте, тъй като „трябва да се покоряваме повече на Бога, нежели на човеци“ (Деян. 5:29). Това направиха светите мъченици. Нечестивите власти им заповядаха да копаят земята и те копаха; да пренасят камъни - пренасяха; да отидат в затвор и изгнание - отидоха; да наведат глави под меча - наведоха; отнеха им имотите - дадоха ги, изпълняваха и други заповеди, които не противоречаха на Божия закон.

Но когато им предложиха да се откажат от Христос и да вършат други противни Богу дела, те не се подчиниха. Така постъпвай и ти! Ако началникът ви заповядва да си свършите работата, вършете я: ако обаче ви заповядва да вършите неправда - да обиждате, крадете, лъжете и т.н. - не се подчинявайте! Ако той ви заплаши с екзекуция заради това, не се страхувайте! „И не бойте се от ония, които убиват

тялото, а душата не могат да убият; а бойте се повече от Оногова, Който може и душата, и тялото да погуби в геената. (Мат. 10:28). Ако той иска да отнеме живота ви, не се съпротивлявайте: който жертва живота си за праведност, ще го спечели за следващия век”.

Превод от руски език: Вероника Димитрова

Вяра и живот

КАК ДА ЖИВЕЕМ ПО ВОЛЯТА БОЖИЯ – СЪВЕТИТЕ НА СВЕТИ ГРИГОРИЙ ХАНДЗТИЙСКИ

Владимир Басенков

ДА ВНИМАВАШ НАД СЕБЕ СИ
Макар и да ни се струва, че знаем какво искаме, всъщност рядко е така. Опитвайки се да чуем гласа на сърцето си, често се сблъскваме с препятствия във вид на ограничаващи убеждения и отзвук от чужди мнения. Спомнете си колко пъти погрешно сте възприемали като правилно решението на нечия позиция и страничен съвет, след което силно сте съжалявали? За да се знае Божията воля, е нужно да се обърнем към Господ с този въпрос. Молитвата е първото дело на вярата. И след разговора с Бога трябва внимателно да се вслушаме в себе си, анализирайки как сърцето се отзовава на този или другия вариант

на решението. В края на краищата, когато нещо силно искаме или не искаме, ние нямаме особени съмнения за това. Учете се да слушате себе си.

Преподобни Григорий, макар и да произхождал от знатен грузински род, изобщо не поел по този път, който буквално бил под нозете му. Пред славата и богатството, младият подвижник предпочел монашеското уединение. На

майка си свети Григорий дал следното обяснение: „Прости, моя майко, но аз те напуснах не по своя воля, а защото така беше угодно Богу“. Очевидно, светията достатъчно дълго и внимателно се е вслушвал в сърцето си, придружавайки това с усърдна молитва към

Господа, което и му помогнало да вземе решение относно по-нататъшния си живот.

ДА СЕ ИЗПЪЛНЯВАТ ЗАПОВЕДИТЕ

Глас от Небето едва ли ще чуете, дори и заради това, че Господ ни казал вече всичко и словата Му за записани в Свещеното Писание, и отразени в Преданието на Църквата. Да се повтаря, че е нужно да изучаваме вярата и духовното наследство на светиите, че трябва самите ние да се стараем да им подражаваме, да изпълняваме евангелските заповеди, да водим благочестив живот, да присъпваме към молитвата и светите Тайнства – може безконечно. На някои им дотяга от това напомняне, но за други – подобни слова нямат никакво значение. Всъщност правилно построенният църковен живот носи радост и утешение за вярващия в бушуващия океан на човешките страсти. Божията воля се познава по мярата на това, как човек изразява своето доверие към Бога чрез изпълнението на това, което Той ни е заповядал и към което ни призовава и гласът на Църквата. Променяйки се чрез духовното развитие, молитвата, участието в тайнствата, ние заставаме на пътя на богопознанието, следователно, разбирайки Бога, разбираме и Неговата воля за нас.

Преподобни Григорий водел живот в постоянна молитва, в сълзи, във въздържание, в търпение, кротост, дълбоко смирение и непрестанни трудове. Благодарение на своето благочестие, той бил избран за игумен на Хандзтийската обител и усъвършенствал общежителния устав не само на своя манастир, но и в цяла Грузия. Очевидно, че следването на заповедите било това спасително въже, за което Бог водел Григорий в земния му живот. Живеейки богоугодно, преподоб-

ният прозирал замисъла Господен за себе си и го следвал в нужната посока.

ДА СЕ ЖИВЕЕ В ПОСЛУШАНИЕ

Какво послушание в днешно време, когато жените са еманципирани, когато отвсякъде обясняват на децата правата им, и изобщо се издигат лозунги за свобода, равенство, братство, когато всеки си мисли, че е господар сам на себе си?!... Послушанието в неговото идеално християнско разбиране, разбира се, е възможно само в манастира, в отношенията между стареца и неговия послушник, но и това днес е рядкост!

Но степените на послушание могат да бъдат различни, а послушанието към Бога е съвсем отделно нещо. Също така послушанието може да бъде синоним на „служение“ и е възможно дори да е по-привлекателно за съвременника. Защото в служението на ближния или в смирението пред

нашите близки или началници се придобива благодат. За мирския човек границата в този въпрос е тънка. Но, ако сте син или дъщеря – старайте се да не дразните и да не ядосвате родителите си, да откликвате на техния зов за помощ. Ако сте мъж – грижете се за всеки член на семейството си, стремейки се на всеки да отделяте време и да разбирате проблемите, които го вълнуват. Ако сте съпруга – почитайте мъжа си като глава на семейството, помнейки, че вие сте неговият тил, в който той търси покой за себе, а не поредните нерви след тежкия работен ден. Ако сте ръководител – грижете се за подчинените си, прислушвайте се към грамотните съвети за подобряване на работата и не се обиждайте поради висотата на своето положение. Ако сте сътрудник, изпълнявайте съвестно своята работа и се старайте да бъдете опора

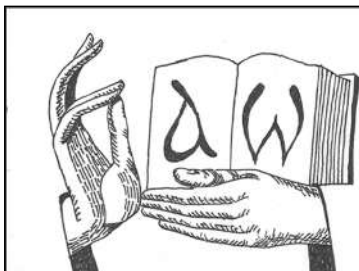

на началството в реализиране на плановете. Знайте, че няма да останете без награда от Бога!

Всъщност, именно послушанието, по думите на св. Григорий Хандзтийски, дава истинската свобода на човека! Светията още в младостта си е чул гласа на Бога в сърцето си и поел по пътя на отшелничеството. Бидейки монах, той послушно изпълнявал волята

на Господа и пребивавал в послушание пред старците – и това превърнало преподобни Григорий в духовник на цяла Грузия. Именно в послушанието светията придобил духовната свобода, а в края на живота се сподобил да види сиянието на Славата Божия!

Превод от руски език: Валя Марчелова

Вяра и живот

ЗА СТРАДАНИЕТО И БОЛЕСТИТЕ

Протоиерей Александър Шаргунов

Който страда, заедно с Господа, тайнствено възпълва със своите страдания липсващото му от Страданията Христови. Страданието на Христос дарява на света благодатта на изкуплението. Тази благодат е неизчерпаема и безкрайна. Никой не може да прибави към нея нищо. Но в същото време в Тайната на Църквата, която е Неговото Тяло, Христос съедини Своето собствено Страдание с всяко човешко.

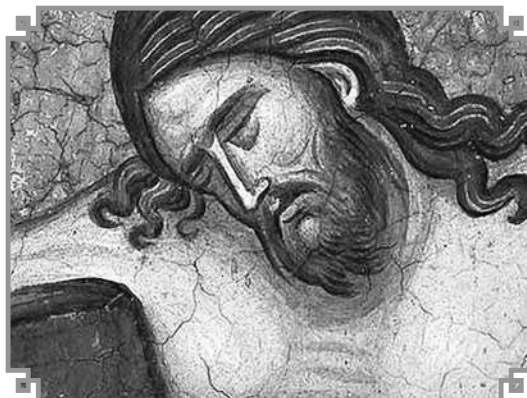
С Христос нашите скърби и болести придобиват в пълнота своя смисъл. В живота на всеки от нас има моменти, когато ни сполетяват болести - нас или тези, които са до нас. Какво е това – беда или съкровище Божие, което ни освещава – ето това сме длъжни да се запитаем в празника на светия великомъченик и целител Пантелеймон. В

болестите можем да бъдем най-вече по-близо до Христа. Ако ние ги приемаме като Божие посещение, те се превръщат в източник за изцеление на нашите души, следователно и телата ни – в бъдещото наше възкресение. Колкото по-мъчителна е болестта ни, както

свидетелства светият великомъченик Пантелеймон и всички свети мъченици, толкова по-голяма е нуждата ни от благодатта Христова.

Болестта е изключителна възможност, която Господ ни дава, за да му станем съработници в нашето спасение. Така естествено е за нас, когато сме болни, да молим

от Господа и Неговите светии оздравяване и продължаване на живота ни. Но защо? Не, за да продължаваме да живеем безбожен греховен живот! „Свети многострадалниче

и целебниче Панталеймоне, моли Милостивия Бог, да даде прошка за душите ни“ – се молим ние. Търсим изцеление, за да имаме силата да служим на страдащите, а остатъка от живота си да прекараме в покаяние и подготовка за достойно приемане на нашата неизлечима болест на земята - смъртта. Непостижима милост Божия! Скърбите и болестите ни се дават заради нашите грехове. Но когато ги приемаме с търпение и благодарност, те стават чрез Христовия дар наше мъченичество за вярата.

Нека обърнем внимание каква удивителна реакция предизвикват изцеленията на Христос, за които четем в Евангелието. Техните зрители обикновено са разделени на два лагера. Тълпите —

мнозинството, жадуващо изцеление, тълпящо се около Христос — са изумени. Никога не са виждали такъв Проповедник и Чудотворец. „Никога не е имало подобно нещо в Израел“. Също така, да добавим, никога не е имало нещо подобно и в Никодимия, когато хората са видяли как свети великомъченик Пантелеимон изцелил слепия и възкресил мъртвия. В противоположност на това открито ентусиазирано приемане на Христос и Неговите служители, виждаме и циничните, зловни врагове Божии. Те искат да преобърнат всичко с главата надолу, наричат доброто зло, а Божията сила – беговска. Обикновените хора, като деца се радват на Христос. А изпълнените със земна мъдрост и самоправедност фарисеи (или просто мразещите Го езичници, като римския император Максимиан) обръщат гръб на Христос и Неговите служители и търсят да ги убият.

Кои сме и къде сме ние пред чудесата Божии? За нас е естествено да се идентифицираме с тълпите – поне в намерението, ако не и в простотата. Ако ние стояхме там, слушайки Господа в Иудея или великомъченика Пантелеимон в Никодимия, виждайки тяхното състрадание към болните, превръщащо се в изцеление, ние непременно бихме викали с тълпата: „Никога не е имало подобно нещо в Израел!“.

А как гледа Христос на тези тълпи? Той не вижда дълбока вяра в тях, а само безпомощност и объркване. Евангелието казва: „Бяха

като овце, без пастир“. Тези думи звучат напълно неочаквано, защото Пастирът е сред тях. Да, в този момент те чуват гласа Му, следват Го, но Господ знае, че

и при най-малкото невнимание, ще се насочат в друга посока, блеейки към приближаващите крадци.

В тайнството на Кръщението всички ние получихме помазание за изцеление на душата и тялото. Това, може да се каже, беше нашето участие във Входа Господен в Йерусалим, когато заедно с възторжените тълпи, ние се поклонихме на Господа. Но никой от нас не би могъл да си представи как би се държал в Йерусалим в съдбоносния за цял свят Велики Петък. Единственото, на което бихме могли да се надяваме, е да не участваме в истерията на тълпата, крещяща: „Разпни Го!“, а да останем зад затворените врати, навели глави, опитвайки се да не чуваме какво става навън. С ръка на сърцето си никой от нас не може да каже, че би могъл да се държи по-достойно. У никого, освен у Божията майка и любимия Христов ученик, не е съществувала

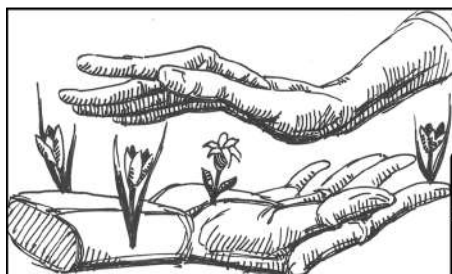

по-достойна роля, когато се е извършвало убийството на Бога от човечеството. Знаем, че всичките ни болести, всички наши страдания за греховете ни, изчезват като дим пред Христовия Кръст в Пасхалното ликуване: „Христос Воскресе!“ Но да не забравяме за тълпите, свидетели на най-великите Христови чудеса, които бяха обзети от възторг в момента на незрящото си ликуване. Ние знаем как понякога е възможно да бъдат манипулирани със земни цели тълпи народ, дори със словата на Евангелието, както правят днес сектантите евангелисти по американската телевизия. Как прилича това на масовите хипнотични сеанси на Кашпировски и Чумак, които се излъчваха в навечерието на „големите промени“ в цялата страна за тези, които жадуваха за незабавно изцеление. Съвременните пазарни технологии се опитват да приспособят дори истините на религията към най-новите постижения и нужди на човечеството, с обещание за благополучие и здраве за всички. И, изглежда, че лесно постигат целта си в объркания и безпомощен

народ - невеж, лишен от всичко, пребъдващ в безнадеждно отчаяние.

Не, казва Христос. Спасението не е само приемане, но и отдаване. Това се изисква от целия ни живот, от всичкото ни послушание, пълното ни посвещение на Него, за да не следваме наелектризираните тълпи, а всеки с цялата Църква по самотния път на кръста, водещ към Голгота. Ние сме призвани да свидетелстваме за мъченичеството, призвани сме за непоклатима вярност към Господа - и в живота, и в смъртта. И днес Христос казва, че Му е жал за хората, че страда с тези, които страдат. Ако Той ни нарича Свои приятели, то и ние трябва да изпитваме същите чувства като Него, както свидетелства апостолът. В това се състои нашето здраве и цялото ни спасение тук на земята и във вечността, чрез дара на Неговия Кръст и Възкресение! Църквата никога не се моли само за здраве, но винаги за здраве и спасение.

Превод от руски език: Армине Христова

Преживяно

ЩОМ СИ ГРЕШНИК, ЗНАЧИ СИ МОЙ БРАТ

/уроци по смирение и послушание от стареца Гавриил (Ургебадзе)/

**Татяна Цомая – духовна дъщеря на
стареца Гавриил Ургебадзе**

Моят църковен живот започна в края на 1980-те години. Тогава бях студентка. По онова време голяма част от младите хора проходаха в църковния живот в Сионския катедрален събор на град Тбилиси. И аз често посещавах бого-

служенията в този храм, ходех на молебени. Забелязах, че в храма периодично идва някакъв възрастен монах, при което се чуваше шепот и някои обезпокоено казваха: „Отец Габриел... Отец Габриел...“. И отецът вървеше сред тълпа от хора към олтара, като по пътя

караше някои да коленичат: „Застани на колене и не ставай, докато не ти кажа“, - нареждаше старецът. Те безпрекословно се подчиняваха. Не обръщах никакво внимание на това явление. Според стереотипните ми представи, монахът трябваше да е образован, висок, сериозен, сдържан, немногословен, да всява респект; външността му да издава мъдрост, да разполага към себе си със скромност. Тогава старецът Гавриил едновременно „не отговаряше“ на моите критерии.

Скоро започнах да се интересувам от манастирския живот. Тайно от родителите ми започнах да посещавам манастира Самтавро. Измислях, че мои приятели ме канят на гости на вила или на село, а всъщност бързах за манастира и откраднатите от родителите ми дни прекарвах в този рай. Именно там отново срещнах странния монах, който в Сионската църква караше хората да коленичат.

И през зимата, и през лятото, старецът Гавриил живееше в малко дъсчено помещение, което повече приличаше на курник, отколкото на жилище. Много се учудвах, че дори в страшен студ той не използваше т. нар. електрическа отоплителна печка. Отецът остана в паметта ми винаги облечен с мантия и препасан с дебел пояс. Никога не съм го виждала с мръсни дрехи, но и с изгладени одежди също не. На гърдите му висеше голямо разпятие или прикрепен на верига голям образ на Спасителя или на свети Николай в рамка.

Винаги беше весел, очите му сияеха, изпълнени с неизчерпаема доброта. Беше пряк и непосредствен. Такава простота и непосредственост не съм срещала в никого досега. С него всеки се чувстваше много

свободно. Старецът предразполагаше към себе си. До него не трябваше да спазваш никакъв етикет или дистанция, с него можеше да говориш за всичко. За един миг той ти ставаше много близък. До него винаги цареше особена атмосфера: колкото и развълнуван да идваше някой при него, веднага всичко се успокояваше. До него се чувствах спокойно, тихо, сигурно.

Когато се появяваха някакви проблеми или преживявания и идвахме при него, разказвахме му за проблемите си и го молахме за молитвената му помощ, той отговаряше така: „Заради теб ще се въртя като булдозер“

или „Заради теб ще се кача на планината Арарат, оттам ще се спусна и ще ударя Вазген“. Тогава тези думи ни разсмиваха и не разбирахме нищо. По-късно разбрах: старецът Гавриил наистина се въртеше за нас като булдозер, нямаше нито минута покой. Заради нас той се предаваше на заколение,

заради нас противостоеше на нечистите сили и самоотвержено се молеше на Бога заради нашето спасение. Веднъж той доближи ръката си до ухото, сякаш подслушва някого, и каза: „Така Господ слуша моите молитви...“.

Помня такъв случай. Една наша духовна сестра имаше определени проблеми и аз често посещавах стареца Гавриил, за да му предам нейните въпроси. За пореден път се отправих към него с тази мисия. Той беше в килията си с още няколко човека. Тогава вече боledуваше и в корема му се събираше течност. Точно в момента, в който пристигнах, източваха течността. Доближих се за благословение, предадох му въпросите на духовната ми сестра. Старецът внимателно ме изслуша и започна да ми говори за нея, да

дава съвети. По-късно разбрах, че изкарването на течност от корема е много болезнена процедура. А старецът по това време съвсем спокойно ме слушаше и ми даваше съвети.

Имаше и друг случай. Старецът Гавриил беше вече много слаб физически. Наближаваше края на земния му живот. А ние не можехме да си представим, че той може да си замине толкова скоро, защото, намирайки се на смъртния одър, възкръсваше много пъти. Лежеше на легжанката в килията си в старата кула. Пускаха ни при него един по един. Дойдох, коленичих, поисках благословение и му казах нещо за духовната ми сестра. Той отговори: „Сестро, не мога да говоря сега. Предай ѝ, че дори и всички да забравя, нея ще я помня винаги и ще се моля...“

Представяте ли си, човекът лежеше на смъртния си одър, отминаваха последните му часове, а ние егоистично го безпокояхме със собствените ни проблеми. И той, въпреки болката и немоцта, се грижеше и мислеше за нас. Какво е това, ако не проява на висша християнска любов, саможертва в името на ближните?! Така безкомпромисно умееше да обича старецът Гавриил. Сигурно затова всеки от нас си мислеше: „Той особено ме обича...“. Благославяше особено, с голяма любов. Поставяше ръката си на главата, благославяше с думи, след което осеняваше с кръстно знамение.

Той винаги ни черпеше с нещо и най-вече с това, което самите ние предпочитаме: бонбони и плодове. Без трапеза никога не ни пускаше да си ходим. Често виждах как готви супа на газения котлон – разговаряше с нас

и с пълни шепи сипеше сол в храната, дори не гледаше ястието. Но никога не го пресоляваше, никога. Понякога сам ни правеше мляно кафе, с голямо количество вода, но много вкусно. Понякога питаше: „Донесохте ли ми професора?“. „Професор“ той наричаше вино или ликьор „Амарето“. Аз силно се учудвах – глътне отецът една малка глътка и,

сякаш вече силно пиян, започва да пее песента: „Вино Кахетинско...“ или „Чуй, чуй, чуй, но никой да не научи...“. За съжаление, бях една от тези, които си мислихме, че старецът е пристрастен към алкохола. Той толкова майсторски се преобразяваше в пиян човек, че почти всички вярваха на неговото пиянство. Особено, когато сякаш пиян, започваше да се кара. Веднъж го видях да седи сред младежи и артистично да държи цигара в ръката си. „Само това липсва: оказва се, че и пуши“, – помислих си аз.

Една сутрин реших да отида при него в Самтавро. По пътя си

мислех: „Във всички аспекти е добър човек, но колко е лошо, че пие... Пияница е...“. С такава „резолюция“ пристигнах в Самтавро. Когато влязох в двора на манастира, старецът Гавриил стоеше до килията си. Като ме видя, той бързо се спусна по стълбата, прегърна ме и с радост ми каза: „Чедо мое, пияница съм, разбира се... Какъв да съм?“

Никога не съм го виждала да яде, освен с кутрето си да близне малко захар или мед. Когато идвахме при него, той викаше монахиня Параскева, своята съкилийница: „Параскева, сложи масата!“. И майка Параскева сервираше пържени картофи, макарони, супичка, плодове. Понякога старецът слага-

ше в чинията си храна, но никога не ядеше. Помня, веднъж каза: „За добрия монах една просфора на ден трябва да е достатъчна“. „Как?! – не спирах да се чудя аз... – Какво говори?“. Веднъж каза пред мен: „Сега има толкова гладни хора, толкова затворници нямат дори парче хляб. Как мога да ям нещо?!“.

Веднъж, по време на пост, бяхме на гости при стареца Гавриил в манастира. Той помоли да сварят макарони. А ние, новоизпечените вярващи, започнахме да четем етикета върху кутията. „Сигурно, има яйца и ще нарушим поста“ – помислихме си ние. Отецът ни погледна, почака ни, докато прочетем състава, написан със ситни букви, и после каза строго: „Виж ти, какво правят... Дори и да не са постни тези макарони, щом съм благословил – трябва да хапнете“.

Веднъж навестихме стареца Гавриил по време на Великия пост. Влязохме в килията му и видяхме, че майка Параскева, по благословение на отец Гавриил, вари кренвирши. Леко се учудихме, все пак беше Велик пост. А аз много обичах кренвирши. От доста време не бях яла. Не мога да опиша с думи, колко много се зарадвах. Помислих си: „Сега ще се сварят кренвиршите, старецът Гавриил ще ни благослови да хапнем и аз ще проявя послушание. И щом веднъж ни каза, че когато има благословение, трябва да се хапне, значи ще изям месото, и това няма да ни се зачете за нарушаване на поста“. С нетърпение чаках да се сварят любимите ми кренвирши и отецът да ни покани. Старецът ме погледна и каза на монахиня Параскева: „Хайде, сестро, да ги почерпим с кренвирши“. Направи пауза и продължи: „О, не... Сега е пост! Не им е разрешено. Не, Параскева, прибирай кренвиршите!“. Така се провали моят план да ям кренвирши по време на Великия пост.

Понякога отец Гавриил порицаваше идващите при него монахини и гости. Случвало се е да им казва и ругателни думи, като че ли нарочно. Веднъж ми каза: „Идват тук и не знаят, че ги изпитвам. Някои получават четворка, някои – тройка, а някои и двойка не могат да получат“.

Веднъж и мен ме изпита доста добре.

Дойдох да го видя. Той стоеше до кулата си и вареше макарони. До тенджерата имаше мацони и чесън. Помоли ме да му приготвя храната. Не се отличавам с особен кулинарен талант, но съвсем наскоро бях се научила да готвя макарони с мацони и чесън, и много харесвах това ястие. С радост започнах да готвя, без изобщо да попитам стареца, какво иска. А за благословение и дума да не става – постъпих, както си знаех. Смачках чесъна, обърках го с мацони и сложих сварените макарони. Трудно е да се опише с думи, колко доволна се чувствах, че ястието се получи превъзходно. „Сега старецът ще хареса това, което съм му приготвила“. Той почака, докато довърша всичко и щом приключих и вече очаквах похвала от него, се развика: „Какво си направила?! Може би исках нещо друго! Може би съм толкова гладен! Какво си направила!“. Взе тенджерата с храната и я захвърли така, че за малко да уцели монахиня Параскева. Веднага разбрах, че не ми се кара заради глада или огорчението. Очите му го издадоха... пълни с любов. Застана до мен. Гледах го в очите и виждах как не му се искаше да постъпи с мен така. Виждали ли сте някога очите на малко засрамено дете?! Именно такива бяха очите му тогава. Извиних се, разбрах, че съм проявила своеволие, тщеславие и самолюбие. Когато отново го навстих след няколко дни, той ме прегърна и притисна към гърдите си: „Не мислих, че ще дойдеш пак при мен“, – каза отецът.

Понякога му гостувахме с приятели в Тбилиси, в къщата, където той собственоръчно издигна църква. В онзи период патриархът благослови в определени часове да се четат молитви по седем пъти на ден. Веднъж седяхме при стареца Гавриил, дойде време за молитва. „Да се помолим“, – каза старецът. Аз и приятелката ми застанахме отпред и започнахме да четем „Отче наш“, необходимия псалом и тропара. Когато свършихме молитвата, забелязахме, че старецът стоеше в ъгъла и ни слушаше смирено, с наведена глава. Беше много смирен, много кротък. А какъв шанс пропуснахме – да чуем неговата молитва!

И физически старецът Гавриил беше

съвсем друг, извънземен, впечатляващ. Тбилисец – кореняк. Думите му имаха власт. Движенията, маниерите му бяха гротескни, артистични. В него се побираха необикновена простота и някакъв особен род аристократизъм. Не може да се опише с думи. Въпреки че се познавахме със стареца отдавна, веднъж, докато бях с него, го видях съвсем различен. Почувствах, че пред мен стои изключително мъдър човек, притежаващ огромна сила. Много се уплаших.

Веднъж каза: „Пророк е не този, който може да предвижда бъдещето, а този, който може да спаси човек от беда“. Именно това качество на стареца ме привличаше. Той притежаваше особено чувство на състрадание, любов към ближния, усещаше и най-малкото преживяване. „Не познавате себе си така, както аз ви познавам. Зад вас има огледало и в него ви виждам“, - казваше старецът Гавриил. Разбира се, че под „огледало“ той имаше предвид нещо различно.

Случвало се е отец Гавриил внезапно да каже: „Сега тук е Светият Дух...“. Понякога ни

молеше да излезем от килията му, за да остане сам. После пак ни канеше при себе си. Винаги, винаги говореше с нас за любов и единство.

Четеше мислите на хората. Ако ни се появяваха тщеславни, горди помисли, отецът казваше: „Сега е възседнал коня, а скоро ще падне от него...“. Понякога, съвсем неочаквано ни казваше: „Какво стоиш като светец? Ти да не си светец?“. И ние всички заедно започвахме:

– Не, мама Габриел, ние сме грешници...

– Охо, щом си грешник, значи си мой брат! Ела, седни тук, до мен, - отговаряше старецът.

Много неща мога да си спомня за този удивителен човек – за светеца на нашето време. Много неща ми е казвал. За съжаление, много неща са забравени, част от думите му не са разбрани. Понякога отецът казваше: „Чудо на чудесата, на което не мога да се начудя е, че кравата яде зелена трева, а дава бяло мляко...“. И аз се учудвам, че Господ ме е срещнал с такъв човек в този живот.

Превод от руски език: Дияна Янчева

Богословски размисли

ТРАНСХУМАНИЗЪМЪТ: СВОБОДА И ПРАВСТВЕНА ОТГОВОРНОСТ

Протоiereй Игор Аксьонов

Последните достижения на научно-техническия прогрес, особено в областите на биомедицинските технологии, генното инженерство и информационни технологии, пораждат въпроса за възможността от използването на тези достижения за подобряване на биологичните условия на човешкото съществуване. Това

заставя да се погледне по нов начин върху съотношението между духовното и биологичното в човешкия живот, на границите между наследеното и придобитото в човешката природа, и на онова ново съдържание, с което пред очите ни се пълни самото понятие „човешко“.

Всичките тези въпроси вече излизат из-

вън рамките на компетентността на естествознанието и придобиват ясно изразени нравствени, религиозни и философски аспекти. Заедно с възможността да се използва една или друга технология, възниква и въпросът за нейната допустимост или недопустимост от етична гледна точка, което е довело до възникването на новата междудисциплинарна област на знанията – биоетиката.

Напълно закономерни са фундаменталните мировозренчески разногласия относно възможното изменение на човешката природа, „подобряване“ генотипа на човешките популации и изменението на съществуващата структура на семейно-брачните отношения. Появяването на новия хоризонт на свободата за човека – свободата от биологичните ограничения на собствената природа – не само извежда тези въпроси извън рамките на чисто академичните дискусии, но и закономерно поставя въпроса за отговорността от приложението на резултатите им.

През втората половина на XX век се сформира специфичното философско, политическо и даже в известен смисъл религиозно-мирогледно движение, в центъра на интересите на което е поставена възможността за подобряване на човешката природа чрез новите технологии, включително и генното инженерство. За обозначаването на това движение се използва терминът «трансхуманизъм», въведен през 1957 година от английския биолог Джулиан Хъксли.

Задължителните принципи в него са два: първият е убеждението, че с помощта на технологиите е възможно подобряването на човешкия вид (биологичен), а вторият е, че възможното подобряване е не само желателно, но и способно да доведе до решаването на множество остри проблеми, съпровождащи човечеството още от началото на историята – глад, болести, бедност и много други. Самият човек в трансхуманистичната перспектива ще се измени дотолкова, че да придобие реално безсмъртие или поне възможността радикално да удължи живота си. Трансхуманистите свързват представите си за преобразения човек с конвергенцията на

технологиите, на първо място нанотехнологии, биотехнологии, информационни технологии и когнитивистиката.

Трябва да се отбележи, че трансхуманистичната перспектива за преобразуването на човека като биологичен вид, придобива особена привлекателност на фона на настъпващата антропологична криза. Трансхуманизмът се опитва да реши проблеми, философският аспект на които се изразява в осъзнаването на новите видове отношения между човека и природата, в резултат на появяването на новите технологии и новите възможности за въздействие върху природата. Но възниква икономически въпрос: доколко е непротиворечива и обоснована претенцията на трансхуманистичния проект човекът да се освободи от менгемето на антропологичната криза, възникваща в резултат от научно-техническия прогрес, именно чрез новите достижения на същия този научно-технически прогрес.

Очевидно е, че сам по себе си техническият прогрес, при отсъствието на цялостен и адекватно отразяващ реалността светоглед в обществото, позволяващ да се вижда и се стреми към автентичното благо за човека, става неуправляем и не позволява да се достигне консенсус относно допустимата област на приложение на достиженията му. Това поражда и довежда обществото до кризис, което в превод от гръцки означава «съд» (κρίσις).

Но какво в този свят подлежи на съд? Можем ли ние да подложим на съд самия техническия прогрес и да излезем с решението да го прекратим? Очевидно не! И не заради това, че не можем да спрем прогреса – един глобален ядрен конфликт е напълно в състояние да го прекрати – а затова, че е абсурдно да се подлага на съд нещо. Може да се осъди някой. Някой, който, по думите на Емануил Кант, притежава „способността самопроизволно, тоест от себе си, да започне ново състояние“. С други думи, може да бъде съден онзи, който може свободно да избира целите и определя образа на битието си. Затова в основата на всяка криза стоят мирогледни проблеми и на съд, при каквато

и да е криза, подлежи духовно-нравствено-то състояние на обществото от метафизично свободни хора.

Днес всички ние сме свидетели на огромна духовно-нравствена криза, причината за която, е загубата от човека на онтологичните основи не само в обществения живот, но и в обкръжаващата реалност. Както е забелязал испанският философ Хосе Ортега и Гасет: „едва осъзнал собственото си битие, човек забелязва около себе си огромно множество предмети и различни средства, създадени от техниката, и образуващи разгърнат на преден план някакъв изкуствен пейзаж, който закрива от погледа му превъзходната природа“.

Много сериозен проблем потъването в забвение на въпроса за осъзнаването на живата реалност на Триипостасния Творец на света, за собствената тварна относителност, за смисъла и истинската цел на собственото битие. От това се по-

ражда илюзия за възможността за познание и притежание на живота като някакво свойство на природата, което може технически, тоест магически, да бъде възпроизведено.

Очевидно е, че всичко живо се стреми към собственото благо. И този стремеж към благо поражда движение, станало характерно за сегашния век на промените. И не е трудно да се забележи, че благо днес се оказва неразривно свързано с понятието «прогрес».

Платон в съчинението си «Държавата» определя «благо» (τὸ ἀγαθόν) не само като нещо етически положително, но и притежаващо онтологично съвършенство. Благо то според Платон не може да се определя като удоволствие, защото удоволствията биват и непристойни. Също така благо не може

да се нарече и онова, което носи ползата само за нас, защото ползата за един може да бъде вреда за друг. В крайната си дълбочина „благо“ е онтологичната категория, която ни поставя пред реалността на Този, Който е истинно „благ“ (Мат. 19:17) и Който подава благото на битието и живота на цялото творение чрез Своята нетварна благодат. Триипостасният Бог, както пише преп. Йоан Дамаскин, „поради преизобилието Си на благодат, пожелал да произведе нещо, което в бъдеще би се ползвало от Неговите благодеяния и би било причастно на Неговата благодат, Той привежда несъществуващото в битие и твори всичко без изключение - както невидимото, така и видимото“.

Платон в шестата книга «Държавата» казва: „Познаваемите неща могат да се познаят само благодарение на благо; то ни дава и битието, и съществуването, макар че самото благо не е съществуване, то е извън пределите на съ-

ществуването, превишавайки го по достойнство и по сила“.

Благо то е онтологичен принцип. Битието и благо то са неразделни, тъй като Творецът на света и Подателят на битието и живота е благ. И всяка твар се стреми към собственото благо. Злото обаче е резултат на личностното отклонение от благо то, от Източника на благо то - Триипостасния Творец на всичко съществуващо. Такова личностно отклонение (от древногръцки ἀμαρτία, ἀμαρτία) означава „грех“. Това „отклонение“ означава и излизане извън пределите на живота в Бога, зад които няма ни живот, ни реалност, ни битие.

Затова благо то е не просто принцип на битието, но нормативен принцип. Може даже да се каже, че дължимото, за сътворене-

ните свободни по Божия образ ангели и хора, се извежда от самия факт на тяхното съществуване, което не е автономно и самобитийно, а е относително и зависи от Триипостасния Източник и Подател на живота и битието.

И тук трябва да се признае, че духовно-нравствената криза, с която всички ние се сблъскваме, е закономерен резултат от дълбинните мирогледни движения, причините за които се съдържат в смяната на базовите ценностни ориентири, започнали при възникването на хуманизма, който в логическото си развитие е довел до кардинална промяна в йерархията на ценностите в „ordo amoris“ – ред на любовта, както за конкретния човек, така и за цялото общество.

Именно в това е и коренът на онази промяна, която е започнала от хуманизма през епохата на Възраждането, обърнала вниманието в лицето на най-добрите си представители върху необходимостта от уважението на човека, който е сътворен по Божи образ и подобие, и в генезиса си довела до това, че човекът в системата на общохристиянските ценности бил признат за абсолютната ценност и заел мястото на Бога. Но бедата е там, че човекът не притежава абсолютното битие, нито самия живот. Никой от хората не се е родил по собствената си воля, както и не може да не умре. Битието на човека е относително и зависи от неговия Творец, Който му дава възможност да участва в Неговото битие и живот.

В резултат от възникването на идеологията за новия субект на културно-историческото развитие, концептуално изразена във формата на „учението за правата на свободния индивид“ и реализирана в различни културни, философски, социално-политически и религиозни проекции, хуманизмът започва да загубва първоначалната си християнска основа и да се развива в посока на безверието. Логиката на тази трансформация е понятна. Ако се абсолютизира човекът, то относително спрямо него става битието на Бога. И вече не човекът съотнася своя живот към Бога като абсолютно битие, а Бог трябва да се променя според потребностите на абсо-

лютизирания човек. Но Бог, бидейки действително абсолютното битие, е неизменен и вечен, а човекът, каквото и да мисли за себе си, не само няма власт над обстоятелствата в собствения живот, но е и смъртен.

И тогава хуманизмът, загубвайки абсолютните основания за живот в Бога, логично достига не само до Неговото отрицание и вечния живот в Него, но и като следствие – до подмяната от вяра в Бога, на вяра в научно-техническия прогрес, който се превръща в предмет на вяра и надежда за човека в устройване на комфортния «райски» живот на земята, включително и радикалното удължаване продължителността му в трансхуманистичната оптика.

Трансхуманизмът е логичният резултат от развитието на хуманизма, отхвърлил християнския си произход, а след това и онтологичните основания за съществуването на човека и на всичко съществуващо. Човекът, сътворен от Бога в един миг или в резултат на управляема от Него еволюция, (което в случая не е от значение) и човекът като резултат от обезличени еволюционни процеси, – това са две абсолютно различни разбирания за човека. И за устойчивия образ на човека можем да говорим само в първия случай, защото всяко творение носи образа на своя Творец, а онова, що е станало случайно, носи в себе си променливия образ на случайността. Затова човекът в секуларния светоглед може да подобрява природата си чрез генетични манипулации, дори до създаването на хибридни ембриони-химери, произволно да сменя пола си или да разширява биологичните си способности чрез вграждане в природата си на електронно-техническите приспособления.

Но в този случай ще бъдем принудени да откажем човека от каквото и да било смисъл и цел за съществуването му. Защото какъв може да бъде смисълът на случайния? Както и целта? А щом няма смисъл, логос в битието, то е невъзможно да се говори и за логичността на каквото и да е. В този случай ние загубваме реалността, в основата на която е невъзможно да се постави случайност. Едно-

временно ще бъдем принудени да се откажем и от абсолютните онтологични основи на цялата човешка култура. Най-напред да се откажем от разпознаването на доброто и злото, понеже случайността не ни позволява да предпочетем едното пред другото, а следователно и да изберем направление то на човешката култура, тъй като няма да е ясно накъде ще бъде развитието, а накъде е деградацията на човека. Кой е по-съвършен като човек: професионалният боксьор или поетът, майсторът на фондови спекулации или доброволецът в хоспис?

Случайността на битието и човека го дезориентира в пространството на ценностите, по-точно, изпразва самото понятие за ценността, и съответно, за каквато и да е нравствена система и нравствена отговорност. Ако животът на човека е резултат от случайността, как може да се обоснове стремлението му към по-доброто в различни проявления, или казано иначе –

стремежът му към съвършенство? Откъде да вземем критериите и мащаба за оценяване на съвършенството? А и за какво ще ни е да се стремим към нещо, щом човекът и цялото битие е в резултат от случайността? Всичките тези въпроси, закономерни и осмислени от религиозната мисъл, в секуларната картина на света увисват в онтологичния вакуум на случайното битие.

Но щом ще се говори за сътворения човек, веднага в безкрайната значимост изниква въпросът за Твореца, образът на Който е залегнал в онтологията на човека и на всичко съществуващо.

Трансхуманистичната мечта окончателно се противопоставя не само на нашия Творец и Бог, но и на самия факт на тварността ни. Въставането на трансхуманизма срещу дадеността на битието е нещо по-изтънчено

и по-малко очевидно, нещо по-фундаментално, отколкото въставането срещу човешката смъртност, тъй като тук се отхвърля само представата, че животът ни за нас е дар Божии. Прометеевият проект на трансхуманизма се представя като пореден магически опит човек да се превърне в бог без Бога, самостоятелно да преодолее своята тварна относителност и да абсолютизира собственото си битие.

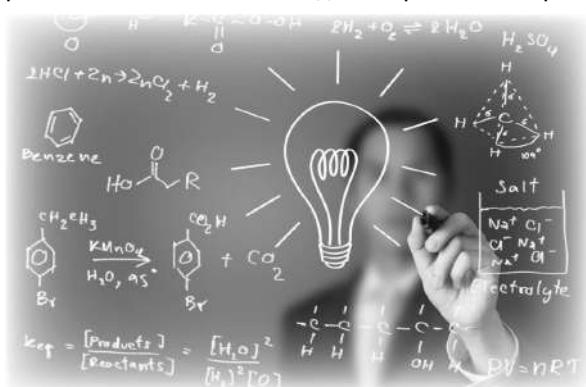
Вече споменатата антропологична криза демонстрира друг парадокс, коренящ се във вавилонските амбиции на тези, които не са властни дори над собствения утрешен ден: с увеличаване на потенциалната възможност да се променя обкръжаващия свят и желанието да се заеме

местото на Твореца, човекът във все по-малка степен може да контролира последствията от действията си.

Човешката свобода, при отсъствие на опита на нравствената отговорност и навика да пребивава в нрав-

ствените граници на единствено истинската реалност на Триипостасното битие, винаги ще се стреми да преодолее всякакво ограничение и да унищожи всичко, което ѝ се съпротивлява. Затова човек, извън онтологичното единство със своя Творец, ще направи всичко по силите си, не само за да подчини на себе си целия свят, но и да стане собствения си създател – за да не бъде задължен за собствената си свобода на никого, освен на себе си.

И се сблъскваме с друг парадокс: с нарастването на възможностите на човека да въздейства върху природата, в същата степен трябва да се увеличават и нравствените ресурси, позволяващи на хората отговорно да осъществяват свободата си относно обкръжаващия свят, за да се съхрани и светът, а и човекът като участник в този свят. Обаче

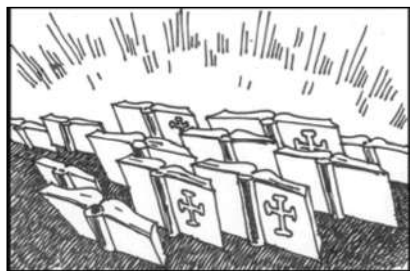

в трансхуманистичния ракурс отсъстват абсолютните онтологични основания както за света, така и за човешката култура. В случайно възникналият свят всичко се крепи върху случайността. Съответно няма, а и не може да има никакъв абсолютен критерий за разграничаването на светлината от тъмнината в битието на света – и съответно, различаването на доброто и злото.

Затова едни и същи достижения на научно-техническия прогрес, обещаващи на човека небивали възможности за преобразуване на околния свят и свобода от собствените биологични ограничения, го низвеждат до статут на обект, който може да бъде про-

ектиран и формиран по желание; концепцията на разума като машина е същата тази концепция, която ни позволява да си въобразяваме, че е възможно да преобразуваме самите себе си, и в същото време възпрепятства да постигнем това, като загубваме своята субектност. В това, че трансхуманизмът ни възвестява невиджана свобода, както ни се струва, се спотайва жестоката необходимост да се отхвърлят от дневния ред въпросите за нравствената отговорност като цяло!

Превод от руски език: Марина Трухина

Гласът на отците

КРАСОТАТА НА ПРИРОДАТА Е ЛЮБОВ В МИНИАТЮРА, КОЯТО НИ ВОДИ КЪМ ВЕЛИКАТА ЛЮБОВ – ХРИСТОС

Старецът Порфирий Кавсокаливит

Радвайте се на това, което ни заобикаля. Всичко ни просвещава и ни води при Бога! Всичко, което ни заобикаля са капки на Божията любов. И одушевеният свят и неодушевеният, и растенията, и животните, и птиците, и планините, и морето, и слънчевият залез, и звездното небе! Това е любов в миниатюра, чрез която стигаме до великата Любов – Христос. Цветята, чрез красотата, която притежават, ни поучават и със своя аромат и със своето величие. Те ни говорят за Божията любов. Те разпръскват своя аромат и своята красота и за грешниците, и за праведниците.

За да станеш християнин, трябва да имаш поетична душа, да бъдеш поет. Христос не

желае да бъде заобиколен от „дебелокожи“ души. Един християнин, дори и само когато обича, е поет - той пребъдва в поезия. Любова прониква в хората с поетични сърца, те я слагат в сърцата си, прегръщат я и дълбоко я усещат.

Възползвайте се от прекрасните мигове! Те настройват душата за молитва, правят я ефирна, благородна, поетична. Събудете се сутрин, погледнете как този цар-слънцето, облечено като в порфира, се издига над морето. Когато ви вдъхновява някое прекрасно място, малка църква, нещо красиво, не се задържайте там, но продължавайте нататък, славословейки всичко прекрасно, за да живеете само с Прекрасното. Всичко е свято: и

морето, и къпането, и храната. Радвайте се на всичко това! Всичко ни обогатява, всичко ни води към великата Любов, всичко ни води към Христос.

Обръщайте внимание на това, което е създадено от човека: домове, сгради, големи и малки, градове, села, обръщайте внимание и на хората, и на тяхната култура. Питайте, обогатявайте вашите познания за всичко, не бъдете безразлични. Това ще ви помогне по-задълбочено да изследвате Божиите тайни. Всичко това ни дава възможност за единение с всичко и с всички, подбужда ни към благодарение и молитва към Господа. Живейте

във всичко, в природата! Природата е тайнствено Евангелие. Но когато вътре в човека липсва Благодатта, тогава за него няма полза и от природата. Природата ни пробужда, но тя не може да ни въведе в Рая.

Този, който е духоносен, който притежава Светия Дух, внимава във всичко, откъде минава, целият е зрение, целият е обоняние. Всичките му сетива са живи, но са живи чрез Божия Дух. Той е различен, всичко вижда и всичко чува: вижда птиците, камъка, пеперудата... Минавайки през някое място, усеща всичко, например ароматите. Той живее сред всичко: сред пеперудите, сред пчелите и т.н. Благодатта го кара да бъде внимателен. Той иска да бъде с всичко.

Какво да ви кажа? Аз го почувствах, когато на Атон ме спохо-

ди Божествената Благодат. Спомням си славея с прибрани назад крила, за да се чува по-силно, да извива зашеметяващите си трели от дървото. Еха! Ако имах чашка с вода, щях да му давам постоянно, да утолява жаждата си... Защо славеят извива зашеметяващи трели, защо? Защото им се радва, усеща ги, затова и ги извива.

Много ме вдъхновяваха птичките в гората. Ако имате възможност да послушате славеите. Дори и да имаш сърце от камък, пак ще се разчувстваш. Как да не почувстваш, че си заедно с всички? Вникнете в дълбоката им цел. А тяхната цел е заложена от Твореца. Целесъобразността на творението показва величието на Бога и на Неговия промисъл. Върху нас, хората, по различен начин е изразена Божията целесъобразност. Ние притежаваме свобода и разум.

Веднъж си помислих, че би било добре да направя малко езерце сред борчетата, да сложа резервоар, голям около два кубически метра, с автоматично подаване на водата. Тогава ще долитат славеите, които така се нуждаят от водата, и мушички, и мухи...

Веднъж, когато живеях в Каллисия и се връщах след боледуването си в манастира, госпожа Мария, нашата пастирка, дойде да ме вземе с магаренцето. По пътя я попитах:

– Госпожо Мария, как са нашите красоти, полетата, пеперудите, ароматите и славеите?

– Няма нищо от това, – отговори тя.

– Така ли? – изумих се аз. Как така, нали е месец май, и нищо от това няма?

– Нищо! – отговори тя.

След малко видяхме всичко това: цветята, благоуханието, пеперудите.

– Е, госпожо Мария, какво ще кажеш сега?

– А аз така и не го забелязвам!

Пътувайки по-нататък, ние стигнахме в Платаниас. Въздухът трепереше под трелите на славеите.

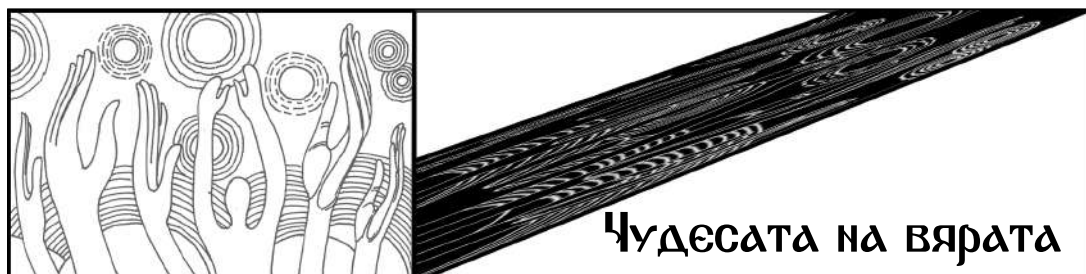
– Госпожо Мария, ти ме излъга!

– Не, – отговори тя – аз просто не забеляз-

вам нищо!

Да, и аз в началото бях „дебелокож“, не разбирах. А после Бог ми дарува Благодарността. Тогава всичко се промени. Това се случи, когато започнах послушанието. Помня вкаменените дървета, стволите им, които видяхме в Митилини. Те съществуват вече петнадесет милиона години. Така ме поразиха! И това също е молитва – да виждаш вкаменелостите и да прославяш Божието величие!

Превод от руски език: Вера Рачева

Чудесата на вярата

„Ей, сега ще избода очите на иконата на майка ти!...“

ИСТИНСКА ИСТОРИЯ

Александър Бойко

Тази потресаваща история се случила в далечните седемдесет години на двадесети век в едно от Донецките села. Името на селото за съжаление не ми е известно.

Живяло там едно семейство: мъж, жена и дъщеря – ученичка. Живеели не бедно, работели в ТКЗС-то, имали прилично стопанство. И, като че ли се обичали един друг. Но били нещастни.

Нещастieto се състояло в това, че стопанинът честичко се напивал до неузнаваемост. И тогава ставал агресивен, ревнив и нетърпим, че отгоре на всичко и жесток. Често майката и дъщерята се спасявали с бягство, нощували при роднини или съседи. Бащата много обичал момичето си и никога не й посягал, дори и в нетрезво състояние. Но то

съжалявало майка си и, поддавайки се на майчините молби, проявявало солидарност, често бягало с нея.

В онази вечер те се занимавали с обичайните си дела – майката с домакинството, дъщерята с домашните. Ослушвали се дали случайно няма да се чуе отвън познатото пеене. Когато мъжът пеел с цяло гърло, това било знак, че той е доста пиян и стопанката трябва да бяга бързо през зеленчуковата градина. Както се случвало често, улигани всяка в своите дела, те пропуснали приближаването на пияния стопанин и го чули, едва когато той ревял песента си, близо до двора.

Майката грабнала жилетката си:

– Бързо да тръгваме, Оксана!

– Не мога, мамо, – отвърнала виновно дъщерята от масичката си. – Имам много

домашни за утре. Ти бягай, той няма да ме пипне. Не се бой, нали не оставам сама, а с Божията Майка, – и посочила иконата над масата.

– Добре, аз ще бягам тогава.. – засуетила се и, хлопвайки вратата, изчезнала.

Само след минута-две прекрачил прага пияният баща.

– Къде е майка ти?! Избяга гадината, а!? Няма нищо, аз пак ще ѝ видя сметката! А ти, дъще, домашните ли? Ами, пиши, пиши, няма да ти преча.

Отишъл в кухнята, задрънчал с тенджерата – нахранил се. После пак надникнал при дъщеря си:

– А майка ти къде е? Изфиряса, а? Ами, аз ще я... А ти, Окс-анка,... Ааа, добре, добре, няма да ти преча!...

Ала бесът измъчвал нещастния пияница с всичка сила: толкова му се искало да направи някаква пакост на жена си – направо не се тра-ело!

– Ето! – подскочил той радостно от появилата му се внезапно идея.

Гребнал острата ножица, поставил стол, качил се на него:

– Ей, сега ще избода очите на иконата на майка ти! Ще види този боклук, майка ти, как... хъх... онова...

Нито на сълзите на дъщеря си, нито на горещите ѝ молби да не го прави, бащата обръщал внимание. Разтваряйки острата ножица, той победоносно я забил в едното око на Божията Майка и сладостно завъртял острието. След това повторил същото и с другото ѝ око. След екзекуцията, още преди да успее да прибере ножицата, той чул зад гърба си внезапния сърцераздирателен вик на Оксана, която крещяла, сякаш попарена с вряла

вода.

Притискайки с ръце очите си, тя се свлякла на пода и, мятайки главата си, ридаела от някаква видимо нетърпима болка.

– Какво стана с теб, дъще?! – с ужас погледнал в миг изтрезнелият баща, боейки се да чуе онова страшното нещо, за което вече се досещал.

– Очите ми! – гръмко ридаела дъщерята. – Болят ме очите! Нищо не виждам!

По нормалната човешка логика това не можело да се случи. Той вече знаел, че дъщеря му е ослепяла по негова вина. Той, пияна-

та измет, избол очите на единственото си чедо, което обичаше повече от всичко на света, без дори да я е докоснал! Нищо не можело да се направи! А дъщерята крещяла така, че скоро щели да чуят и дотичат комшиите, а след това и жена му... И тогава,... тогава той отишъл в плевнята и се обесил...

Стопанката погребала мъжа си и останали те, двечките, със сляпата си

дъщеря. Медиците с нищо не могли да помогнат, очите на момичето били повредени безнадеждно с остър предмет – те сякаш действително били избодени. Вярващи хора посъветвали майката да търси Божи човек, способен да излекува иконата на Божията Майка, след което и дъщерята можело да прогледне.

Две години майката обикаляла по църкви и манастири – какви ли не неща не видяла и не чула жената, но никой не могъл да ѝ помогне за изцелението на иконата и на дъщерята.

Но Небесният Отец и Майката Божия чули горещите молитви на страдащата майка. В някакъв отдалечен скит намерила тя старец,

който се съгласил да се помоли за изцелението на иконата на Света Богородица с избодените очи.

– Добре, майчице, – изслушвайки разказа ѝ, внимателно погледнал изстрадалата жена брадатият старец, – ще се моля за изцелението на иконата и на чадото ти. Но при едно условие: ти ще се молиш заедно с мен, без да излизаш оттук, толкова дълго, колкото трябва. Съгласна ли си?

Майката, разбирала се, се съгласила. И те започнали да се молят. Отначало старецът посочвал ту в една, ту в друга книга нужните молитви и тя горещо, със сълзи на очи ги четяла заедно със стареца. След известно време вече се молела с него, без да чете напечатаните текстове. Загубила усещане за времето, сякаш се издигнала в другия свят – ангелския. В чудесния свят на Божествената благодат, където душата се извисява в неземно блаженство, без да се нуждае

от храна, от сън, нито от други естествени за плътта потребности. В някакъв момент тя видяла ярка, но не ослепителна светлина, усетила благоуханието на рози и прилив на удивителна, несравнима с нищо радост. До нея достигал гласа на стареца, който разговарял с някого. Но гласа на събеседника не чувала и не разбирала смисъла на думите на монаха.

Дошла на себе си, когато старецът я докоснал леко по ръката.

– Е, видя ли, майчице, Царицата Небесна?! – радостно я попитал той, сякаш излъчвайки

онази благодатна неземна светлина. – Не? Е, няма нищо, душата ти е видяла и беседвала с нашата Небесна Застъпница и Целителка. Самата Майка Божия благослови иконата за изцеление. Като си отидеш вкъщи, покани съседите, съселаните и прочети с някои от тях ето тези молитви. Вярвай с цялото си сърце в милосърдието Божие и щерка ти ще се изцели!

На прощаване старецът я попитал усмихнат:

– Как мислиш, майче, колко дълго се молихме?

– Мисля, поне три часа... Макар че можех и още толкова да се моля. Такава радост и благодат никога досега не съм изпитвала – радостно отговорила жената и смутено добавила:

– Коленете изобщо не ме заболяха, а вкъщи повече от петнадесет минути не мога да издържа.

– За радостта и благодатта много точно си забеляза-

ла, майчице! – потвърдил старецът. – Само че се молихме заедно не три часа, а три дена и три нощи. Цели три денонощия!

– Как?! – изумено възкликнала майката и незнайно защо погледнала през прозореца, където вече започвал поредният летен ден. – Нима цели три денонощия без храна, без вода, без сън, даже без тоалетна?! А откъде тогава толкова радост и енергия?

– Ами от Бога, мила моя, от Бога! – щастливо се засмял старецът. – Всичко е от Него...

Когато тя взела в ръцете си иконата, видяла, че дупките от убожданията върху очите

на Божията Майка забележително се се смалили, но не били изчезнали. Майката въпросително погледнала стареца...

– Направи, както ти казах! – твърдо казал той. – И не губи вяра!

След като се върнала вкъщи, майката направила всичко, което ѝ било заръчано. Събрала двадесетина живущи наблизко селяни. С някои от тях прочела на глас отбелязаните молитви. Когато те приключили, се възцарило мълчание.

И изведнъж пронизващо, сякаш от остра болка, дъщеря ѝ наддала вик, а след това ра-

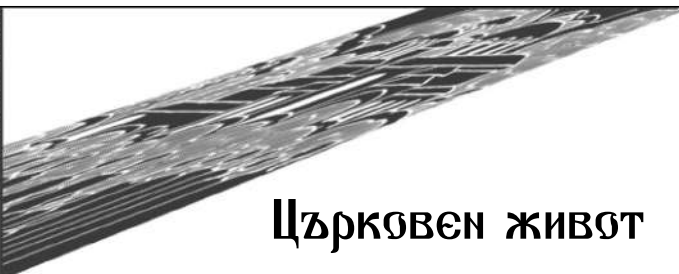
достното:

– Мамо! Мамо... Виждам, майчице, виждам!

Плакали и се прегръщали майката и дъщерята, плакали и се прегръщали и тези, които чели молитвите, а и всички присъстващи се разчувствали.

Дупчиците от пробождания върху очите на Божията Майка на иконата били безследно изчезнали.

Превод от руски език: Марина Трухина

ЦЪРКОВЕН ЖИВОТ

ХРИСТИЯНИНЪТ СЕ Е ОТДАЛЕЧИЛ ОТ БОГА?

Протоиерей Николай Марковски

Доскоро молитвата, постът, продължителните богослужения и поклонническите пътувания носеха радост, но изведнъж, всичко се промени. Какво се случи? Християнинът се е отдалечил от Бога? Бавно отпада от Църквата? Преживява криза? Нормално ли е да усещаме охлаждане във вярата?

ПЪРВА ПРИЧИНА: СЪМНЕНИЕТО

Охлаждането във вярата е напълно нормален процес. От какво се обуславя? Нека поразсъждаваме. Когато един човек току-що навлиза във вярата, той възприема храма, свещеника, богослужението, като нещо вълшебно, извън границите на рационалното, непосредствено свързано с небето. Всички наоколо са изглеждат светци – добри са, помагат си един на друг, което няма как да не се хареса. Този период трае от половин до две

години. После, човекът започва да се влияе от определени фактори: той гледа телевизия, чете СМИ и в социалните мрежи, общува с приятели и роднини и научава факти, които го обезсърчават. Той бе повярвал в чудото на слизането на Благодатния огън, а му казват, че това не е никакво чудо, а „измама“. Той е убеден че свещениците са достойни хора, но се натъква на видео, където някакъв свещенослужител се държи неподобаващо.

Съвкупността от такива фактори кара човека да изпитва съмнение. Той започва да се чуди: дали вярва правилно, дали ходи в правилната Църква, и дали в нея всичко е така, както са му разказали. Това е нормално. През такива съмнения трябва да премине всеки християнин. Дори повече: бих се изненадал, ако у някой човек не възникнат съмнения. Когато вярващият се съмнява, той задава

въпроси, опитва се разбере, да вникне по-добре - чрез съмненията се задълбочава във вярата. Ако няма съмнения, няма дълбочина. Така че, аз смятам, че охлаждането и съмненията във вярата са естествен процес.

ВТОРА ПРИЧИНА: УМОРА

Мога да кажа, изхождайки от личния си опит, че умората е много често срещана причина за охлаждане във вярата. Когато ме ръкополагаха, аз определен период се намирах в духове подем. Много от християните познават това усещане на издигане, когато изпитваш желание да се молиш, да прочиташ дълго правило, да постиш, като караш само на хляб и вода. Но след време този огън отминава и човекът се изморя. Той осъзнава, че да живее с такова темпо е много трудно. Подобна ситуация е

абсолютно нормален и естествен процес. Много е добре, ако вярващият има опитен и вещ духовен наставник, към когото той може да се обърне, да поговори, и който ще му препоръча такава мярка на духовни упражнения, които той е способен да понесе.

Веднъж, по време на беседа с нашия архиерей, той сподели много важна мисъл: онова правило, което ни дава църковният устав е за монасите, а не за миряни. Представете си олимпийски шампион, който тренира, за да победи във важни състезания. Може ли обикновен човек да понесе същото натоварване и да тренира със същото темпо? Разбира се, че не. Същото се отнася и за християните. Човекът сам трябва да стигне до онази мярка, която може да понесе. Ако той се разочарова, и охладнее, следва да му се обясни: ти трябва да вършиш това, което е по силите ти. Не се старай да скачаш по-висо-

ко от главата си!

При един спортист, по време на тренировките се развиват определени групи мускули, и той поема все по-високи натоварвания. Същото се отнася и до християнина. Ако той повече и по-активно навлиза в църковния живот, то малко по малко, ще се научи да се моли искрено, ще започне да се изповядва и да се причастява по-често. Но както в спорта е необходим тренинг, който да регулира физическите натоварвания, така и в духовния живот е необходим духовен наставник,

който ще регулира духовното натоварване. Най-важното е да намерите свещеник, на когото можете да се доверите.

ПРИЧИНА ТРЕТА: ВСИЧКО ДОТЯГА

Понякога, охлаждането настъпва заради това, че на човека му омръзват едни и същи служби, едно и също молитвено правило. Е, за никого не е тайна, че голяма част от съвременните хора търсят разнообразие, развлечения и бърза и леснодостъпна информация. Точно поради тази причина, голяма част от съвременни млади хора не четат класическа литература - тя им се струва скучна.

Какво да кажем на такъв човек? Да, Църквата е консервативна. Този, който е дошъл в Църквата, трябва да осъзнае, че е дошъл не заради развлечения и зрелища, а е дошъл при Бога. Нали ние не очакваме, че на преглед при лекар ще ни забавляват и веселят. Напротив, разбираме, че ще има изследвания, а след тях продължително лечение. Така е и в храма. Вярващият крачка по крачка върви към Бога, душата му малко по малко се разкрива - за това е необходимо време. Молитвата е труд, а не видео в интернет, което можеш

да гледаш и да забравиш. Тя изисква време, съсредоточеност, съответна нагласа. Истинският християнин трябва да разбере: дошъл съм при Бога, при Отца, при Лекаря. Тук няма бързи резултати.

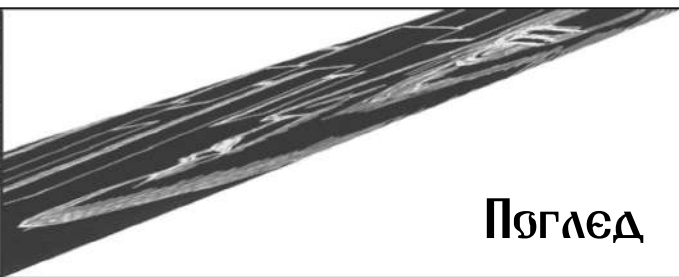
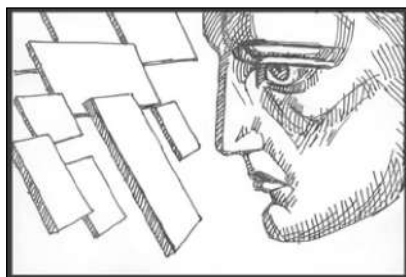
На човек, на когото му е омръзнало еднообразието в духовния

живот, бих казал: моли се, поти се, труди се, и работи над себе си и над отношението си към света около теб, и тогава ще постигнеш резултат, ще усетиш Божията благодат! А ако идваш в Църквата заради зрелища – няма да има никакъв резултат. Църквата не е това! Вярата помага да промениш живота си, неговия

смисъл и неговото качество. Но има и друг важен аспект: човекът трябва да е подготвен за това. Когато отиваме на лекар, ние се подготвяме предварително, разбираме, че е необходимо лечение и рехабилитация. Когато отиваме в храма, също трябва да имаме нагласата за труден и нелек път.

Само при сектантите и при езичниците всичко е лесно и бързо, а при християните целият живот е път към Христос!

Превод от руски език: Вера Рачева

Поглед

ГРЕШНО ЛИ Е ДА ХАРЧИМ ПАРИ ЗА СЕБЕ СИ, КОГАТО В СВЕТА ИМА ТОЛКОВА БЕДНИ?

Протоиерей Владимир Пучков

В света има много бедни хора. Ясно е, че християнинът не може да остане безразличен към този факт. Христос ни е заповядал да бъдем милостиви, а и е невъзможно да си представим християнския живот без милосърдие. Следователно няма

съмнение, че бедните, нуждаещите се хора трябва да бъдат обект на грижи и внимание от страна на нас, християните. Но също така не подлежи на съмнение, че броят на бедните значително надвишава общия брой на християните в света, както и техните възмож-

ности да помогнат.

Християнското милосърдие, което реално се прилага доста активно, не е в състояние напълно да реши проблема с бедността. В резултат, независимо от делата на милосърдие, извършвани индивидуално от всеки християнин или от църковните социални проекти, човешките несгоди не намаляват и дори общите ни усилия не променят цялостната ситуация.

Не на последно място е и фактът, че извършвайки дела на милосърдие, както от делния християнин, така и Църквата като цяло, не си поставят глобални задачи, а решават проблема на отделния човек, конкретно семейство или социална група.

Всъщност Евангелието призовава именно към това – да дадем на този, който ни поиска. Християнското състрадание се състои в това, да не минаваш безучастно покрай страдащия ближен.

Състраданието обаче, няма нищо общо с тревожността. Християнинът, ако той е искрен християнин, а не формален поради факта, че е кръстен като малък, изобщо не може да бъде неспокоен, то как може да съществува духовен живот, ако няма мир в душата?

Тоест, ако самият факт, че има толкова бедни хора по света, поражда безпокойство, това изобщо не означава, че човек е изпълнен с християнска милост. „Бедните хора“ са едно абстрактно понятие, възможно е ден и нощ да мислиш за бедните, неоправданите, и хората в неравностойно положение, но в съ-

щото време напълно спокойно да минаваш покрай бездомника, просещ в подлеза.

Предельно ясно е, че е много по-лесно да се обичат австралийските аборигени, отколкото съседа на етажа. Защото аборигените с всичките им проблеми живеят на друг континент, далеч от нас и съчувствието ни към тях изобщо не ни задължава с нищо. Докато съседът винаги е наблизо, поздравява ни рядко, телевизорът му гърми денонощно, а през почивните дни бормашината е любимото му развлечение. Истински подвиг е, дори

не толкова да заобичате подобен съсед, колкото да спрете да го мразите. За тази цел трябва да положите толкова много труд, че е по-лесно да се отдадете на „безпокойството“ за непознатите ви аборигени.

Приблизително същото е и с милосърдието. Няма нищо по-лесно от това, да живеете в комфортен апартамент, да карате надеждна кола и редовно да получавате заплата, да публикувате статии в социалните мрежи за нещастни африканци, изпитващи постоянен недостиг на вода.

В същото време да не забелязвате пенсионерката в съседство, която преживява от пенсия до пенсия: тя поне си има вода в изобилие. И разбира се, да се чувствате гузни пред абстрактните „бедни хора“, пазарувайки в супермаркета на връщане от работа. Страдайте всеки път... И всеки път купувате все-повече продукти!..

Проблемът всъщност не е в бедните хора, нито в нашите доходи или в сумите, които харчим за себе си. Проблемът е, че като хрис-

тияни доста често минаваме покрай истински страдащите хора. Хора, които се нуждаят от съвсем конкретна, осезаема помощ. Не от съчувствие, не от съвет, а от помощ с дела.

Да помагаш с дела обаче изисква време, усилия и пари. А и човекът в нужда може да бъде доста непривлекателен: клошар, пияница, паразит, жлъчна старица, озлобен срещу всички и всичко, инвалид ... като цяло някой от тези, на които най-много ни се иска да кажем „отиди да работиш“, „спри да пиеш“, „научи се да се държиш прилично“. И дори да не е така, ако един обикновен човек има нужда от помощ, винаги ли проявяваме достатъчно милосърдие, отзивчивост и доброта към него? В същото време човекът е гъвкаво и находчиво същество. Вместо да

страдаме от угризения на съвестта, можем съвсем спокойно да ги заменим с чувство за вина. Удобно е да чувстваме вина: не утежнява особено живота ни, не ни задължава с нищо конкретно, успешно хвърля прах в очите на съвестта и лесно ни позволява да водим привичния си начин на живот, разнообразявайки го от време на време със сантиментални преживявания!

Ето защо, не бива да се притесняваме от това, че харчим пари за себе си, имайки предвид колко бедни хора има по земята. Ние печелим пари, за да задоволим нуждите си. Трябва да се помни, че способността да се правят пари, е дар от Бог. Нямахме да разполагаме с нея, ако няхмахме разум, здраве, умения, възможност да се обучим в конкретната дейност, ако не бяхме си намерили работа или основали собствен бизнес. Бог ни е

придружавал на всяка стъпка и поради това е добре да не забравяме за дълга на милосърдието.

Но истинската милост е чужда на сантименталността, тя не изпада в скръб от безделие, не се колебае и не прелива от пусто в празно. Не я е грижа къде и колко бедни хора има по света. Тя е в състояние да види онези, на които наистина може реално да помогне. Тя няма да пренебрегне страданието, нуждата и болката на ближния до нас, какъвто и да е той. Да, не е в състояние да помогне на всички наведнъж и колкото и да е милостив

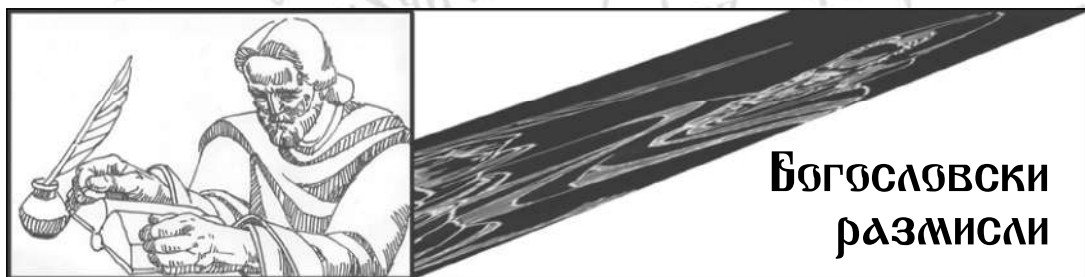
всеки един от нас, и на колкото и хора да помагаме, никога няма да се справим с бедността, болестите и страданията не само по целия свят, но дори и в отделна

държава или град. В същото време истинското милосърдие няма да падне духом заради това, няма да си каже: „И без това няма да има по-малко бедни, какъв е смисълът да помагам на един единствен човек“.

Защото милосърдието не говори и не се съмнява. То просто действа. Затова най-доброто нещо, което трябва да направите, когато се срамувате, че харчите всичките си доходи само за себе си, знаейки, че има толкова много нуждаещи се наоколо, е да направите така, че да станат с един по-малко! Без излишни приказки! И за предпочитане - без отлагане!

Превод от руски език: Вероника Димитрова

Богословски размисли

В ЕДИН БОГ ЛИ ВЯРВАТ ВСИЧКИ РЕЛИГИИ?

Проф. Алексей Осипов

Тази тема става днес особено насъщна във връзка с ред явления, случващи се в съвременния свят. Особено внимание привлича заличаването на границата между културите, националните особености, светогледа, религиите и, което е невероятно, и между половите!

Някаква страшен вирус навлезе в света и всичко опустошава. Да си спомним за библейското дърво на познаването на добро и зло, от чиито плодове Бог забрани на първите хора да ядат, за да не умрат. Много тълкуватели смятат, че под библейското дърво се разбира не нещо друго, а изгубването в съзнанието на човека на способността за различаване доброто от злото, на красотата от безобразието, на истината от лъжата – такова смесване, при което се изпразват самите понятия и стават неразличими за човека – като че ли вече няма ни добро, ни зло. И какво се случва тогава – където няма добро, там няма и зло!

Ето такава е днешната тенденция, която все повече завладява човешкото съзнание, доколкото бива пропагандирана с голяма

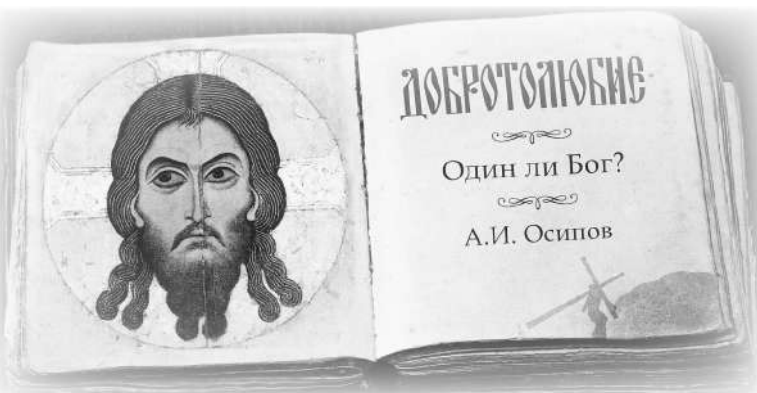
сила. Редица факти в днешно време говорят за това и се явяват своего рода предупреждаващи знаци за онова, което ни предстои.

Така, в 1986г Римският папа Йоан Павел II организира в Асизи (Италия) Световна междурелигиозна конференция под надслов:

„Обща молитва за мир на Земята“. Събират се представители на десетки религии – истински „Ноев ковчег“! Произнасят се молитви

– не е ясно точно към кого и за какво! Поставяйки началото в 1986г, тези междурелигиозни срещи започват да се организират ежегодно. И не просто се състоят, но се извършва постепенен процес на все по-голямо привикване към ритуално съвместяване на култовете на различните религии и все по-голямо равнодушие към вероучителните различия в тях. През 2011г на същата такава конференция – „Молитва за мира на Земята“, вече са поканени и атеисти, и много интересно на кой бог са се молили те за световния мир?!

Още един интересен факт!!! През 2014 г в Бразилия, в Сао Пауло, се състои открива-

не- инаугурация на храм, подобие на «Соломоновия храм». Той е гигантски (заема площ колкото 5 футболни игрища, с височина над 50м, два огромни екрана вдясно и вляво от олтара показват случващото се в храма, който е проектиран за 10 000 души - бел.прев.) - един от най-големите в света и е построен, за да може в него да извършват своите моления представители на всякакви религии!

Церемонията по откриването му е доста интересна: на особени носилки, шест човека в бели одежди тържествено носят- познайте какво?! Не бихте могли! В „храма на всички религии“ е внесен „ковчегът на завета“ – знака на иудейската религия. Как е възможно съчетаването на първата заповед от закона Мои-сеев „Аз съм Господ Бог твой... да нямаш други богове, освен Мене“ и възможността да се извършват в този храм молитви към други богове, против които винаги така ревностно се е борил иудаизмът, остава загадка за непросветения човек?! Но фактът е очевиден – всички религии, без никакво отказване от своите догмати, могат да се слоят тук в едно.

Храмът е бил пълен с представители на различни религии, присъствали са най-крупни бизнесмени и влиятелни личности, културен елит и самата президентка на Бразилия. Оказва се, че представителите на всички религии изповядват едно и също нещо - Любов! Та какво друго е нужно на света?!

През 2015г папа Франциск издава книга, в която са събрани около 300 въпроса. На презентацията ѝ бива показан любопитен видеоклип: християнин, будист, мюсюлманин и иудейин – четирима човека и на всеки бива за-

даден един и същи въпрос: „В кого вярвате?“. Християнинът отговаря „В Христа“; иудейинът – „В Яхве“; будистът – „в Буда“, а мюсюлманинът – „в Аллах“ – дотук коректно! Следващият въпрос: „Явява ли се Богът, Когото почитате, любов?“ - „Да, разбира се!“ е отговорът на всеки един от тях. И следва заключителната картина – четиримата преплитат ръцете си в знак на пълно единство! Забележително, нали?! Ето, това вече прилича на началото на края! Нима има нещо по-високо от Любовта и следователно нима могат разни догмати да бъдат препятствие за признанието, че всички религии са еднакви по същество, че се покланят на един и същи бог, макар и по различен начин?!

Този видеоклип е много симптоматичен и изключително показателен! Извършва се процес на създаването на това, което забележителният съвременен християнски подвижник от Америка иеромонах Серафим (Роуз)

е написал в своята книга „Православието и религията на бъдещето“- сливането на религиите в едно вероучително-безформено явление!

Какво ще донесе на християнството подобно сливане? Нали православието изповядва съвършено несъвместими с останалите религии истини? Къде на друго място присъства учението за Единосъщната и Неразделна Троица – Отец, Син и Светия Дух?; за Боговъплъщението на втората Ипостас – Логоса; за Спасителя, Който заради спасението на човечеството доброволно прие кръстна смърт и пр... Не, в тази изкуствена обща религия няма място за нищо от това, което се явява същност на християнството! Забележителни са словата на св. ап. Павел:

„ а ние проповядваме Христа разпнатия, Който за иудеи е съблазън, а за елини безумство“ (1 Кор. 1: 23). Православието напълно се изключва от тази обща религия, към създаването на която са насочени днес мощни сили, едната от които е Ватиканът!

Разбира се – Бог е Един, но представите за Него са различни и те могат толкова да навредят, че не на Бог, а на бесовете да се покланя човек.

Идеята за създаване на единна всеобща религия, на основата на вярата в един бог, унищожава християнството, което е невъзможно без изповядването на Иисус Христос като истинен Бог и единствен Спасител! Защото тази всеобща религия на бъдещето принципно отхвърля значимостта на безсловните истини на вярата и живота, освен най-общите, зад които могат да стоят всякакви вярвания, в това число и взаимно изключващи се.

В библейската книга Второзаконие пророкът изобличава евреите: „ каквото принасят в жертва езичниците, принасят го на бесове, а не Богу; пък аз не искам да бъдете съобщници на бесовете“ (1 Кор. 10:20). Оказва се, че понятието за Бога може да доведе

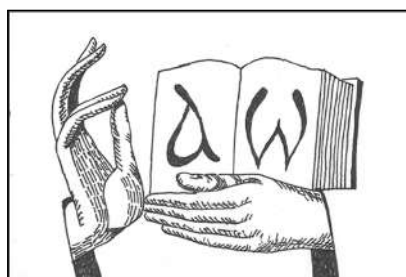
, т.е. по-скоро НИЗ-веде до такова положение, когато вместо на Бога, да се извършва поклонение на дявола. Може ли да сравним Христос с някаква многоръка богиня Кали-богиня на разрухата на света, накичена с човешки черепи?!..

Идеята за един бог във всички религии е празна атракция, доколкото във всяка религия бог не е Самият Бог, Който е неизразим Дух, но някакъв образ, който съществува в нея. Така, дори християнството нарича Иисус Христос Сина Божий образ на невидимия Бог (2 Кор. 4,4; Кол. 1,15), образ Божий (Флп. 2,6), сияние на славата и образ на Ипостаса на Отца (Евр. 1,3).

Към образа на своя бог е ориентиран и вярващият. Каквито са свойствата на бога, в когото вярва, към такива се стреми даденият човек. Така всяка религия формира свой духовен строй и духовен характер, и нравствен живот на вярващия.

Затова и апостол Павел възкликва: „ КАКВО ОБЩО ИМА МЕЖДУ СВЕТИНА И ТЪМНИНА? КАКВО СЪГЛАСИЕ МОЖЕ ДА ИМА МЕЖДУ ХРИСТА И ВЕЛИАРА?“ (2 Кор. 6: 14,15).

Превод от руски език: Валя Марчелова

Вяра и живот

ИСТИНСКИЯТ ЖИВОТ Е В ОБЩУВАНЕТО С БОГ

Игумен Харитон Дунаев - Валаамски манастир

В алаамски манастир
Истинският живот на човека е в общуването му с Бог. Може да станеш причастен на вечния живот само чрез уподобяването на Бога. Затова са ни необходими добри дела (т.е. духовно-нравствено въз-

растване). Но уподобяването може да се осъществи, само когато Бог дойде при човека, а човекът разбере за това и Го приеме. Следователно е необходима благодатната помощ Божия и вярата в Христос Бог, която прави спасението възможно.

Несъмнено, само чрез развитие в добро-то човек може да осъзнае дълбочината на своята греховност и нравствената си немощ. Колкото по-високо е човек в нравствено отношение, толкова по-силно е съзнанието му за собственото му недостойнство и по-обилни стават покаяните му сълзи.

Следователно, въпросът е в това, в каква посока гледа душата, какво иска и как живее.

Ако стремежът ѝ е към Бог и тя не живее за себе си, тогава, освен нейното поведение и външните ѝ дела, тя е оправдана. В това е залогът на бъдещото помилване, а подвизите и трудовете са нужни с цел възвръщането и укрепването на този стремеж.

„Възмездие – казва преподобни

Исаак Сирий – не са добродетелите и труда заради нея (душата – бел.прев.), а в смиреннието, което се ражда благодарение на тях. Ако то вече е изгубено, то първите са безполезни“.

И още: „Когато в нас не можеш да намериш плодовете на мира и любовта, то всичко, което правим, е напразно и суетно“. Тези, които не принасят плодове (т.е. които вътрешно не са обновени), в деня на Страшния съд ще се окажат като петте девици, които не съхранили в сърцата си духовния елемент (т.е. не са извършвали никаква духовна работа, за да придобият тези добродетели), били наречени юродиви и не били допуснати в брачния чертог на Царството. И дори подвигът им за

съхранение на девството не успял да покрие недостатъка от добродетели и отсъствието на действено вселяване в тях на Светия Дух.

Човек може да счита себе си за спасен, само когато се намира в духовен съюз с Бог и когато върши добри дела съзнателно и в името на този тайнствен съюз, когато е готов да каже, че „не той живее, а Христос живее в него“. Разбира се, действията трябва да отра-

зават вътрешното състояние на душата: доброто дърво не може да принася лоши плодове и този, който живее с Бог, не може да върши злини. Но дървото е добро не заради своите плодове. Свети Тихон Задонски казва: „Добрите плодове показват кое дърво е добро, но самите те не могат да направят дървото добро. Първо дървото трябва да е добро, за да върши добри дела, злото дърво няма

как да върши добро“. Точно така и душата се спасява – не поради своите дела, а заради това, че цялото нейно същество е обновено, че сърцето ѝ е винаги с Бога. Както споделя свети Йоан Златоуст: „Можем да увеличим огъня, който сме получили от благодатта на Духа, стига да поискаме. Ала ако не проявим желание, тозчас ще го изгасим. А когато той угасне, в душите ни няма да остане абсолютно нищо, освен тъмнина...“.

Превод от руски език: Теодора Цакова

ЧУДЕСАТА НА ВЯРАТА

ВСЕКИ, КОЙТО ЦЕЛУНЕ ТВОЯТА СВЯТА ИКОНА

Валерий Андонов

Когато слушах разказите на нашите поклонници, посетили неотдавна манастира на Предводителите на Ангелските войнства, наричан накратко от местните хора „Светите Архангели“ в Мантамадос, остров Митилини (известен и като Лесбос), останах за пореден път удивен и възхитен от чудесата, творени от безплътните небесни сили - както в миналото, така и днес, в помощ на всички, които в трудни моменти на беди и изпитания са се обръщали към тях с молитва и упование да бъдат избавени.

Неусетно се пренесох в спомените си от онова скорошно посещение в Таксиархис, в храма „Свети Архангел Михаил“ по време на поклонническото ни пътуване с отец Дончо Александров към Света гора, за което и се писа в „Амвон“ преди две години. И онези свидетелства за чудесата, случили се там, за които ни разказа отец Максим, ме изпълниха с едно особено чувство на обнадяденост и оптимизъм, че ние, християните, винаги имаме над себе си мощни защитници от злото, в лицето на небесните ангелски войнства, стига да се обърнем към тях с молитва за помощ. И тяхната помощ не закъснява...

Това се случило и в един далечен пролетен ден, преди повече от хиляда години, в манастира „Светите Архангели“ в Мантамадос на остров Митилини.

Осемнадесетте монаси в него спокойно довършвали обичайната си утрения пред приближавания празник на Възкресение Христово. Вгълбени и изцяло отдадени на молитви и песнопения, те и не подозирали за страшната опасност, която приближавала

към тях.

Група жестоки, полудиви сарацински пирати - ужасът на тогавашните морета, се прокраднали под прикритието на нощта и на разсъмване се прехвърлили през манастирските стени с помощта на въжета, завършващи с куки в края им. Притаени зад ъглите на постройките, те дебнели кога монасите ще излязат от храма в двора. И когато това се случило, се спуснали от всички страни към тях и ги посекли с острите си мечове и секири. След това се втурнали да грабят и плякосват всичко по – ценно пред очите им.

Сам водачът им Сирхан се отправил към олтара с нечестивото намерение да вземе златния потир за Причастието, за да пие от него виното си.

А там бил останал, единствен оцелял, младият монах Гавриил – олтарен помощник на свещеника. Когато видял опасността, отворил прозорчето и по конхата се покатерил на покрива. Но не останал незабелязан – с дивашки крясъци разбойниците се заизкачвали към него, стиснали кривите си ножове в зъбите си.

Виждайки неминуемата си гибел, Гавриил вдигнал ръце към небето и възнесъл гореща молитва към светите ангели да го спасят. И чудото се случило в миг – покривът внезапно се превърнал в разбушвано море, по чиито вълни се понесъл огромен воин с разгневено лице и пламтящи очи, вдигнал в ръка двусторонен огнен меч.

С неистови викове на ужас пиратите се разбягали на всички страни, захвърляйки плячка и оръжия.

Когато дошъл на себе си, младият монах се огледал наоколо. Навред по целия двор лежали бездиханни телата на посечените му събратя в локви от кръв.

Цял треперещ, залитайки, Гавриил се добрал до храмовата икона на свети Архангел Михаил и паднал на колене. Горещо благодарил за избавлението си, но веднага след това очите му се напълнили със сълзи. В душата му се заредило силно желание да почете по някакъв начин паметта на загиналите си братя, но и с това да благодари на Архангела за чудесното си избавление.

Дълго стоял пред неговата икона и се молил да му каже как. „Покровителю мой, свети Архангеле“ – шепнел той – „Моля те, вземи душите на братята ми в твоите ръце и моли Бог да им прости всички слабости и грехове. Научи ме какво да направя в твоя и в тяхна чест, тук и сега!“

И в един миг получил просвещение. Зарадван, благодарил, прекръстил се и се заел да изпълни подсказаното. С помощта на гъба събрал още незасъхналата кръв на мъчениците в една делва. Взел сито и пресял фино пръст от земята в една голяма купа. Сместил пръстта и кръвта и се получила тъночервена глина. С нея започнал да извайва с ръце релефна икона на Архангела, като не преставал да го моли да бъде с него в работата му.

Изваял го тъй, както го видял на покрива – едновременно божествен и страховит, с неговото гневно изражение, развяти криле и огнен меч. И успял в детайли да пресъздаде това, макар че дотогава нямал никакъв опит в зографското изкуство. Получила се една майсторска и впечатляваща до ден днешен творба, която останала неповредена от ве-

ковете изминало време, въпреки хилядите полагани върху нея ръце и целувки на поклонници; споена от кръвта на загиналите мъченици и земята, по която са стъпвали...

Хрониките на светата обител в Мантамадос крият в своите страници не една история за станало чудо с помощта на небесните предводители. От род на род се предава и историята за построяването на новия манастирски храм преди две столетия.

Тогавашното църковно настоятелство взело решение да бъде издигната нова църковна сграда, тъй като старият храм вече не можел да побере множеството поклонници,

които идвали на службите по големите празници. Решило се новият храм да бъде построен малко по – далече, на по – голяма площ. Тръгнали да събират дарения за това богоугодно дело навсякъде, където живеели християни, а това не било лесно. Турската власт гледала с подо-

зрение на такива предприятия, да не би да се събират тайно пари за оръжие и въстание.

С Божията помощ успели да се набавят достатъчно средства и строежът започнал. Но още, докато копаели основите, се случили странни неща. На два пъти през нощта изчезвали торбите с инструменти на работниците и на сутринта ги намирали в двора на стария храм.

Тогава озадачените строители решили да поставят стража. В дълбока нощ будущите видели внезапно да се появява ярка светлина, която ги заслепила. И когато тя изчезнала, торбите с инструменти отново ги нямало. Изведнъж чули камбаната на стария храм да бие, много преди времето за утрения. Затекли се бързешком и там, уплашен, им отворил

вратарят. Казал, че внезапно камбаната забила, а горе, на камбанарията, нямало никой. А торбите с инструменти, пак както преди, били облепени на зида в черковния двор, без да липсва нещо.

На сутринта след дълъг размисъл църковните настоятели стигнали до заключението, че това е знак. Архангелът искал новия храм да бъде построен в двора, където пострадали мъчениците и се извършило чудото с монах Гавриил. Но изникнал въпросът – как да се издигне сградата на толкова тясно място?

След доста умуване намерили решение – строежът ще се започне около стария храм, в който междувременно службите ще продължават да се извършват, до момента, в който ще се наложи по необходимост той да бъде съборен, за да се освободи площ за наоса на новия храм и така ще се оформи зданието в цялост.

И така, отслужили молебен, взели благословия и започнали строителството наново. Помагало им цялото население на Мантамадос и околностите – кой с пари, кой с доставки на строителни материали, кой с труд...

Дори местните турци не останали безучастни и носили храна и материали за строителите. У тях се предавали от поколения наред истории за чудесата, извършени от архангелите – как те наказвали светотатците и грабителите, дръзнали да посегнат на светата обител, но и как помагали на всеки, който ги моли и почита, независимо от вярата му...

Докато размествали иконите на новите им места, изведнъж се оказало, че не могат да помръднат чудотворната релефна икона на свети архангел Михаил оттам, където си стояла от векове. Затова я оставили на старото ѝ място, въпреки че не отговаряло на традиционната подредба на църковните икони. Строежът на новия храм приключил удивително бързо. Но възникнал друг проблем – парите в църковното ковчеже били на свършване и нямало да стигнат за окончателното заплащане с работниците, което предстояло. Колкото и да мислили, църковните настоятели не могли да намерят решение и унили се разотиили по домовете си.

Към полунощ пазителят на ковчезето дочул в съня си стъпки в съседната стая, където се пазели парите. Уплашил се, че е крадец, но не могъл да стане от леглото си – сякаш цялото му тяло се било превърнало в олово. Чул как капакът на ковчезето хлопнал и тежките стъпки се насочили към него. С почуда видял как от уж заключената врата изникнала фигурата на висок тъмнокож младеж, чийто очи блеснали като светкавици. Бил облечен в розова кожена дреха и обут във високи черни ботуши.

Усмивнал му се и казал: „Парите за заплащане са горе в ковчезето“. Махнал с ръка за сбогом и се изгубил в тъмнината.

Чак тогава настоятелът успял да се раздвижи и влязъл в стаята с ковчезето. То си стояло заключено, както преди. Когато отключил и вдигнал капака, дъхът му спрял. Било пълно догоре със златни турски меджидии и лири. Със страх вдигнал една монета и я пуснал – била истинска, тежка, със златен звън...

На сутринта се разплатили с всички работници до един, като парите стигнали съвсем точно, до последния грош! И тогава станало още едно чудо – когато настоятелите си измили ръцете след съприкосновението с парите и се избърсали, кърпите, макар и мокри, се запалили сами и изгорели!

Оттогава насам, всяка пролет по време на храмовия празник, съвпадащ и с местния събор, наричан Арвитенио Панегири (Нахутен празник), в Мантамадос се стичат поклонници от цяла Гърция, за да отдадат почит на Небесните Войнства и техния предводител св. Архангел Михаил, да благодарят за извършените изцеления и всички измолени благодеяния и да целунат прословутата релефна икона.

А тези чудеса са толкова много на брой и така разнообразни по своя характер! За спасените пътници в самолета през 1973г., за чудотворни излекувания на безнадеждно болни хора от различни тежки заболявания или пътни инциденти, за изправяне на парализирани и възвръщане на зрение, за прохождането на момчето – инвалид, спасе-

нието на войника през Кипърския конфликт и толкова много други, описани в книги и статии на вестници...

Случвало се понякога релефната икона да заплаче или по нея да избие пот – в това виждали ясен знак за приближаващо изпитание или може би скръб по царящите в наше време духовно безразличие и апостасия. Затова и някои от чудесата, извършени от ангелите, носят характера на опит за вразумление и осъзнаване на хора, охладнели към вярата и приспали религиозното си чувство в името на материалното благополучие.

Такъв бил случаят с жителя на Мантаматос Платон Кутрос. Той държал кафене в центъра на селото, откъдето минавал потока от поклонници на път за манастира на Светите Архангели. Много от хората извървявали разстоянието пеша, понесли на гръб агнета за курбан и други дарове от благодарност за извършени изцеления и всякакви други чудеса.

Платон Кутрос не само не си правел труда да отиде до манастира, но и се надсмивал и не вярвал на нищо. Всичко, което го интересовало, било печалбата от клиентите му.

Веднъж жена му го помолила да отиде и да запали свещ там. Платон не искал да затваря кафенето и дал пари на минаващ поклонник да запали свещ от негово име. Човекът не приел и отминал. Платон обаче настоял и пхнал пари в шепата му. Странникът отново отказал, върнал монетите, изгледал го с особен поглед и произнесъл: „Сам ще си я запалиш“. И изчезнал в тълпата. Кафеджията вдигнал рамене, прибрал си парите и влязъл да мете пода в заведението си.

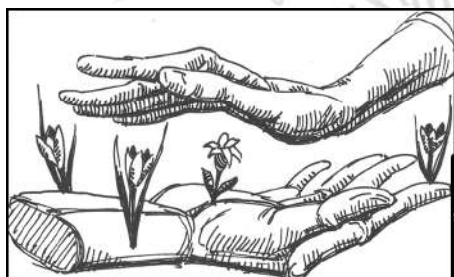
Внезапно на улицата долетял страшен шум от кафенето – като от извила се вихрушка. Намерили Кутрос да лежи на пода, спял и безпомощен, с парализирани десни крайници. Жена му понечила да извика лекар, но той упорито мълвял: „При Ангела, при Ангела!“ Занесли го на носилка в манастира, където имало служба. По време на литургията Платон се молел на глас и се кръстел с лявата ръка, тъй като дясната му била скована. В края на службата извикал: „Виждам! Благодаря ти, Архангеле!“

Това станало, след като го повдигнали да целуне чудотворната релефна икона на св. Архангел Михаил. Започнал да посещава редовно всички богослужения в манастира, като от присмехульник се превърнал в ревностен вярващ християнин и сам започнал да убеждава съмняващите се и скептиците в чудесата. Лека – полека парализата отстъпила и започнал да движи свободно десните си крайници.

И подобно на всички останали чудотворно изцелени, всеки-

дневно с благодарност изричал празничния тропар на светите архангели, който се пеел в манастира: „Всеки, който целуне своята свята икона, Велики Архангеле, се освобождава от всеки гняв и скръб, от тежка и внезапна смърт, от ударите на живота, премъдри Архистратиге наш, и под своята божествена защита, която с любов ни даваш, винаги ще тачим твоето свято име!“

Преживяно

КАК ГОСПОД МЕ ИЗБАВИ ОТ СКВЕРНОСЛОВИЕТО

Сергей Серюбин

*„Никаква гнила дума да не излиза из устата ви,
а само добра, за назидание във вярата,
за да принася благодат на слушащите.“
(Ефесяни 4:29)*

Инициация
Тази плачевна история се случи доста отдавна - през пролетта на 1973 година. По това време растях като обикновено момче в културно семейство: майка ми беше медицински работник, а баща ми строителен инженер. Зад гърба си той имаше московско висше образование, културата на столицата и т.н. Отвъд семейството също всичко беше нормално. Разбира се, случвали са се различни неща, но като цяло нито училището, нито музикалното училище, нито кварталните ми приятели не са ме предразполагали към нещо лошо. Във всеки случай никога не съм живял във зловонната атмосфера на псувните.

Понякога, когато придружавах баща ми на строежите, улавях около себе си някои „изрази“, но в същото време виждах и друго – тези „изрази“ дразнеха баща ми. И така всичко продължи до седми клас, когато желанието ми да подобря физическата си форма (винаги съм мечтал да бъда военен пилот) ме доведе до спортното отделение по кану каяк.

Сега на мястото на бившата гребна база на спортното общество „Труд“ стои източният ъгъл на огромния Аквамол, виенско колело и паркинг. А някога, наред пустошта на плажа Свияги имаше просторна сграда с

полукръгъл покрив, която наричахме елинг. В нея, подредени на стелажи, стояха състезателни лодки – каяк и кану, на стените имаше гребла, на земята – двигателите на тренировъчните лодки, спасителни жилетки, натрупани варели с бензин и много други неща. Тук между тези стелажи се преобличахме.

По това време имаше много желаещи да тренират. Идваха момчета от различни училища в Ульяновск. И всички бяха на различна възраст.

Така един ден дойдох на тренировка и влязох да се преоблека. Освен мен се преобличаха още две момчета, които бяха няколко години по-големи. Обилният поток псувни, който те изляха, разряза слуха ми. Псувните се точеха от устата им, без дори да има някакъв повод, просто така. „Концентрацията“ им беше толкова голяма, че ми се стори, че разговарят на някакъв чужд, неразбираем за мен език. Учудено ги попитах:

– А защо така псувате? Има ли някаква причина?

– А ти да не би никога да не псуваш? – с изненада и леко предизвикателно ме попита единият от тях.

И в този момент им казах нещо, което не-преднамерено спомогна да попадна в следната ситуация:

– А какво хубаво има в тях? Аз за целия си живот нито един път не съм казал и една псувня.

Навярно това прозвуча малко горделиво.

В очите на по-голямото момче блесна, като острие на нож, зъл огън:

– Ах, така значи, никога не си псувал – тихо каза той, бавно приближавайки се към мен – сега ще започнеш да псуваш!

Те ме хванаха за ръцете, извиха ги назад и започнаха да ме принуждават да псувам.

Ала аз мълчах. След това те ги извиха още по-силно, както някога са провесвали хората на стелажи и продължиха да ме принуждават да псувам. Настъпи момент, когато трябваше да избирам: или да търпя болката

и за минимум половин година след това да забравя за тренировките (защото за един гребец травмата на мускулите и на връзките в раменните стави е като травма на пръстите за пианистите), или да се предам.

И аз проявих малодушие! За първи път в живота си произнесох тези думи...

– Ето, че вече няма смисъл да обясняваш как в живота си никога не си псувал – със злорадство произнесе моят основен мъчител.

23 години словесна смрад

А какво се случи по-нататък с мен?

Има такова нещо като инициация (ритуал, посвещение). Това е, когато се отваря някаква врата или се вдига шлюз и върху ти се срича многотонна водна стена! Не можеш да ѝ противостоиш, защото тя разрушава всичко!

Само че в моя случай не беше водна стена, а зловонна течност. Именно такива бяха духовните последствия от тази уж „невинна шега“ на моите „другари“. Попаднах под силното влияние на беса на сквернословие. Другата беда беше, че в тези си години бях пример за пионер комсомолец и не можеше и да става дума за правилна духовна диагноза. Всичко продължи по старому... Благодарение на тяхното „добронамерено“ съдействие, аз прескочих някои „червени знамена“, една

невидима нравствена бариера, която до онзи момент съществуваше. „Язовирът“ се пропука...

Бях обсебен от беса на сквернословие-то

Не мога да си спомня след колко дни или сед-

мици започнах абсолютно доброволно, без някой да ме принуждава, да произнасям псувни. Аз започнах да ги произнасям!!! Или, когато силно се ядосвах (а в спорта има много поводи да се ядосваш), или защото исках да изглеждам по-голям, или просто, за да украя своята реч и да я направя „по-ярка“, „посочна“ и „изразителна“, не толкова „скупна“. Но постепенно това се превърна в система и в нещо нормално. Незабелязано, скришом, „безболезнено"... Пред мен буквално се откри нов привлекателен хоризонт, друг пласт на живота – нецензурната лексика, която с ентузиазъм започнах да усвоявам.

Бях едва на 14-15 годишен и детската ми глупост нямаше спирачки. Всичко трябваше да е на максимум – докрай! Понякога думите ми бяха толкова наситени с псувни, че дори

заобикалящите ме спортисти, сред които имаше майстори на спорта, опитни, силни мъже, треньори, ме поглеждаха изкъсо и ме питаха: „Сергей, на какво толкова се ядосваш, че псуваш така?“. Да, те също не бяха образци за подражание, но не псувах до такава степен като мен. И интересното от този момент е, че няхах ни най-малко желание да престана да го правя.

Но се гордеех с това, че никога не използвах псувни къщи, сред деца, сред момичета и жени. Следях за себе си в тяхно присъствие. Най-вероятно все още са действали „отломките“ на стария семеен морал. Ала в другите моменти...

В паметта ми са останали три крайни случая

Вървах към къщи една късна вечер. Беше много тъмно. Влязох на двора и видях съученика си. Дума след дума, така високо започнахме да разговаряме, че вероятно ни чу целият блок (много хора спяха на терасите си). Покрай нас от време навреме минаваха хора. От съседния на моя вход излезе някаква жена да простира. А аз продължавах да говоря и да говоря. Излишно е да казвам, че от всеки пет думи две бяха псувни. Наговорих се „от душа“. Разделихме се след това и аз се запътих към къщи. Жената, която простираше преди това, сега тихо седеше на една пейка и сякаш чакаше някого. „Е, какво? Наговорихте ли се?“ – в тъмнината се разне-

се до сълзи познат глас. Това беше майка ми. Боже мой, колко се засрамах тогава!

Друг случай. Учех в политехническия институт. Пролетта ни освободиха от занятия и ни дадоха задача да почистим под прозорците на учебния корпус. Времето беше много горещо и в кабинетите често бяха отворени прозорците. Бях старши в групата, а тези, които бяха с мен, бяха доста мързеливи и това ме накара да нервнича. А когато нервнича, започвам да говоря така, както съм

свикнал. При това, говоря високо. Толкова високо, че след 5-10 минути от четвъртия етаж дотича нашият главен преподавател и вежливо ме помоли да си затворя устата. „Серьожа, преподавателите са в шок!“ – ми прошепна поверително на ухото.

И третия случай. Ръководя немалка фирма и провеждам обичайната „оперативка“. В

кабинета са само мъже. Речта ми е обичайната, нищо не се е променило. Сътрудниците „или се изчервяват, или пребледняват“, или срамежливо гледат в земята, но търпят. Моят кабинет беше отделен от коридора чрез двойна врата. Съвещанието свърши, разпуснах персонала и изведнъж видях, че през цялото време външната врата е била широко отворена! Или по-скоро по време на цялото съвещание. А в коридора срещу вратата седяха на креслата две изплашени наши сътруднички и ме гледаха странно...

Да кажа, че ми стана неловко, е все едно да не кажа нищо!

Чудесното избавление

Не знам още колко дълго щеше да ме държи грехът на сквернословието, ако не беше започнало по това време пълното ми отдалечаване от материализма. Тъй като сквернословието е само частен случай, „цветенце“ в букета от тогавашните ми духовни болести, от които страдаше душата ми.

Февруари 1996 г. Дивеево. Манастир. Много съм чувал за това удивително място, за манастира и особено за стареца Серафим Саровски. Майка ми даже ми беше подарила негова иконка. А ето, че сега се оказах тук, пред неговите мощи.

Вървеше Божествената литургия. В ръцете си държах голям лист, на който бяха написани греховете ми. Помня, че бяха повече от 70 - резултат от двуседмична работа. Въпреки че беше делничен ден, в дясната част на Троицкия събор имаше голяма опашка за Изповед. С голямо усилие и воля се принудих да застана накрая на опашката и с всяка следваща стъпка приближаване към свещеника, чувствах, като че ли се качвам на скеле. Страхувах се... В главата ми като вихър се разнасяха части от мисли: „Къде отиваш! Под дрехите си той вероятно има пагони!“, „В аналоя вероятно са монтирали микрофони!“, „Той ще разкаже всичко на всички!“, „И въобще, погледни този дебел поп - колко е противен и самодоволен!“.

„Все тая. Да става, каквото ще. Нека разказва“, - си казах и решително прекрачих към аналоя. Като през вратите на самолет, но без парашут...

Изповедта ми продължи доста дълго, в един момент вдигнах глава и погледите ни със свещеника се срещнаха. Тогава почувствах, че пред мен стои приятел, който ми съчувства с цялата си душа. В очите му се четеше: „Браво! Браво! Продължавай нататък...“.

Когато отецът свали епитрахила от главата ми и леко отдъхнах, той каза тихо:

– Какво мислиш да правиш по-нататък?

– Не знам, – му отвърнах искрено.

– Опитай се да се заобиколиш с църковни хора! – каза свещеникът. – Защото сатана няма да ти прости това, че си вдигнал очи към небето.

Помолих го за благословение да се изкъпя в Казанския извор и след като го направих, веднага се отправих обратно въщи.

А оттогава насам се случи това.

Късно вечерта седнах на влака в Арзамас. Имаше свободни места и малко народ. Не ми се спеше въобще. В главата ми се въртяха сцените от днешния ден. Имаше какво да си спомня. Ала нещо се случи в мен. Вътре в мен. Не можех да разбера какво точно, но нещо безусловно се беше променило. Тази мисъл заседна в главата ми и не ми даваше покой.

Навън цареше нощ. Спящите ЖП гари и ярките фенери се редуваха един след друг, а полумракът във вагона предразполагаше към сън, но тази мисъл не ми даваше покой.

И тук аз я „напипах“! **Престанах да псувам!** Внезапно, изведнъж, неочаквано!

За първи път от 23 години в плен, изгубих всякако желание да произнасям тези гнусни думи на глас. Престанах да ги използвам даже в мислите и сънищата си. А ако някой наоколо започнеше да псува, на мен започваше да ми се повдига. Или се отдалечавах от този човек, или му правех забележка.

Всичко това се случи без моето участие! Господ сякаш взе „парцалче“ и с лекота изтри от душата ми този мой грях. Буквално ми казваше: „Виж, че за Мен няма нищо невъзможно! Само бъди с Мен и Ми бъди верен...“

Превод от руски език: Теодора Цакова

СЪДЪРЖАНИЕ

ПРАЗНИЧНО СЛОВО И СЛОВOTO СТАНА ПЛЪТ	1
ПРОМЕНЯЩИЯТ СЕ СВЯТ	2
НА ХРИСТА БОГА ДА ПРЕДАДЕМ	5
ЗАДАВАЩИТЕ ВЪПРОСИ С ГЛАСА НА НЕВЕРИЕТО	7
БЛАЖЕНСТВАТА: ОНОВА, КОЕТО НЕ РАЗБРАХМЕ	9
ЗА ПРЕДОПРЕДЕЛЕНИЕТО СВ. ЛУКА ВОЙНО-ЯСЕНЕЦКИ	12
УСПЕХЪТ	16
ЛОШИТЕ ВЯРВАЩИ И ЗАГУБАТА НА ВЯРА: ПОГЛЕД ОТВЪТРЕ	19
ДЕЦАТА, КОИТО НАЙ-МНОГО СЕ НУЖДАЯТ ОТ ЛЮБОВ, СЕ ДЪРЖАТ НАЙ-ЗЛЕ ОТ ВСИЧКИ	23
ИЗЦЕЛЕНИЕ НА НАРКОЗАВИСИМО МОМИЧЕ ПО МОЛИТВИТЕ НА ПРЕП. МАРИЯ ЕГИПЕТСКА	25
БРАКЪТ Е БОЖЕСТВЕН ОБРЯД	27
ЗА МЪЖКИЯ БЛУД	29
ВСЯКА ВЛАСТ Е ОТ БОГА	31
ЗА СТРАДАНИЕТО И БОЛЕСТИТЕ	35
ЩОМ СИ ГРЕШНИК, ЗНАЧИ СИ МОЙ БРАТ"	37
ТРАНСХУМАНИЗЪМЪТ: СВОБОДА И НРАВСТВЕНА ОТГОВОРНОСТ	41
КРАСОТАТА НА ПРИРОДАТА Е ЛЮБОВ В МИНИАТЮРА, КОЯТО НИ ВОДИ КЪМ ВЕЛИКАТА ЛЮБОВ – ХРИСТОС	46
„ЕЙ, СЕГА ЩЕ ИЗБОДА ОЧИТЕ НА ИКОНАТА НА МАЙКА ТИ!“	48
ХРИСТИЯНИНЪТ СЕ Е ОТДАЛЕЧИЛ ОТ БОГА?	51
ГРЕШНО ЛИ Е ДА ХАРЧИМ ПАРИ ЗА СЕБЕ СИ, КОГАТО В СВЕТА ИМА ТОЛКОВА БЕДНИ?	53
В ЕДИН БОГ ЛИ ВЯРВАТ ВСИЧКИ РЕЛИГИИ?	56
ИСТИНСКИЯТ ЖИВОТ Е В ОБЩУВАНЕТО С БОГ	58
ВСЕКИ, КОЙТО ЦЕЛУНЕ ТВОЯТА СВЯТА ИКОНА	60
КАК ГОСПОД МЕ ИЗБАВИ ОТ СКВЕРНОСЛОВИЕТО	64

Енорийски живот

Православни беседи - петък от 18:00 ч

Неделно училище за деца - неделя от 10:30 ч

Библиотека - петък от 18:00 - 19:00 ч и неделя от 10:30 - 11:00 ч

Поклоннически пътувания по манастирите

Богослужение

Акатист към Света Богородица Всецарица пред чудотворната ѝ икона - сряда от 17:00 ч

Акатист към Свети Георги пред чудотворната му икона - четвъртък от 17:00 ч

Молебен канон към Света Богородица - петък от 18:00 ч

Вечерня - събота от 17:00 ч

Утрения - от 8:00 ч

Св. Литургия - неделя от 9:00 ч и всеки понеделник, четвъртък и петък от 8:30 ч

Св. Литургия се отслужва и на всички по-големи църковни празници

Редакционен екип

Ставрофорен иконом
Дончо Александров

Свещеноиконом
Теодор Стойчев

Протоиерей
Ясен Шинев

Йоанна Калешева

Весела Митева - Костова

Крикор Андреасян

Диана Янчева

Валя Марчелова

обучават в школа „Православни християнски ценности и традиции“ към Общински детски комплекс, заедно учителите си – г-жа Д. Кючукова, учител-богослов и г-жа Ир. Владимирова, начален учител, създаваха електронна книжка за живота и делото на светеца.

В деня на национален траур заради трагедията с кончината на деветимата възрастни от изгорелия дом за стари хора в с. Рояк, Негово Високопреосвещенство Варненският и Великопреславски митрополит Йоан отслужи заупокойна молитва (трисагий) в храм „Св. Параскева – Аспарухово. След това той се срещна с преживелите трагедията възрастните хора, посещавайки ги лично в стаите на хотела, където бяха настанени.

митрополит Йоан възглави светата Литургия на празника в едноименния варненски храм. Богослужбата бе песенно украсена от пението на сборна група от клиросни певци с диригент Тодор Тодоров. Отец Михаил Миленков бе награден с офикаята „протоиерей“. Негово Високопреосвещенство донесе в храма частица от честните мощи на светия апостол, които ще престоят на светия престол на храма, докато бъде изготвена подходяща мощехранителница.

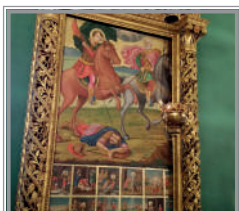
Енорийски новини

На 16 и 17 октомври по инициатива на предстоятеля на храм „Св. Атанасий“ – ставрофорен иконом Дончо Александров, се проведе поклонническо пътуване до Троянската света обител. Енорияшите бяха зажадняли за такова, откакто неизменна традицията да се пътува до свети места поне два пъти в годината, бе прекъсната от ковид-епидемията. Първата спирка от поклонението ни беше Арбанаси с манастира на Света Богородица, където се помолихме пред чудотворната икона „Света Богородица Троеручица“, а после направихме кратък пешеходен преход до манастира Свети Николай Чудотворец. В ранния следобяд пристигнахме в Троянската света обител, където бяхме настанени. Посрещна ни Пресвета Богородица, тъй благолепна и владичествова в лика Си Троеручица. Взехме молитвено участие празничната вечерня, а на следващия ден и на Светата Литургия. Върнахме се облагодатени от съприкосновението си със светините и с радостен дух от заедността, в която съпреживяхме поклонението си.

На 2 ноември прие свето Кръщение французойката Ан-Клер – съпругата от семейството, което от известно време се черкува в нашия храм. Тя получи името Анна, а неин възприемник стана нашият иподякон Огнян. Истинско тържество на православния дух бе това Свето Кръщение, в което най-ве видяхме милостта Божия да низхожда към нас, изпращайки ни това френско семейство – Роман, Анна и Емилиян младе-

нец, да бъдат част от нашата енория, храм „Свети Атанасий“ – храмът на техния редовен молитвен живот и България – тяхната възприемна православна родина!

11 ноември – денят, в който почитаме паметта на св. великомъченик Мина, бе отбелязан особено тържествено. За нас той е като трети храмов празник, защото параклисът към нашия храм носи неговото име. Въпреки че беше делничен ден, храмът се изпълни с голямо множество богомолци, които взеха молитвено участие в светата Божествена Литургия, след което и в отслужения водосвет с петохлебие. Молитвеният зов бе продължен с прочитането на Акатиста към особено тачения от нас светец – св. вмчк. Мина.

На 21 ноември – Въведение Богородично, празничната Утреня даде началото на тържественото отбелязване на празника. Великото славословие ни пренесе към Божествената света Литургия, венецът на която беше Причастяването със Светите Тайни на болшинството богомолци. Веднага след Литургията, децата от детския хор „Ангели“ към храма, поднесоха своя песенен поздрав към всички присъстващи. Този ден, определен като ден на християнското семейство и младеж, действително намира своята особена пълнота в нашата енория, почти изцяло състояща се от семейни двойки с техните малки и големи деца, които заедно наистина образуват голямо и благодатно духовно семейство!

Дарения за храма:

BIC COD: STSABGSF

IBAN: BG 49STSA93000010451152

„Банка ДСК“ ЕАД клон Варна

Посетете интернет страницата ни: www.sv-atanasii-varna.org

Разпространява се безплатно